

संवाद

वार्षिकांक

२०२१-२२

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर, संलग्न,
भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी, संचालित,

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

कारंजा (घाडगे), जि. वर्धा.

Re-accredited By NAAC With 'B' Grade (CGPA - 2.50)

महाविद्यालयीन प्राध्यापक व शिक्षकेतर वृद्ध

(उभे असलेली रंग)

प्रा. डॉ. अविनाश कदम, प्रा. डॉ. उल्हस गठोड, प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटक्के, प्रा. डॉ. विजय काळे, प्रा. प्रमोद काळे, प्रा. डॉ. मंजुष्य धनवर्टे (प्राचार्य), प्रा. सुरेश गोडबोले, प्रा. विजय गुडधे, प्रा. डॉ. गणेश मोहोड, प्रा. डॉ. सुरील पवाले, प्रा. डॉ. जयंत निभोरकर, प्री. श्रीधर देशमुख, प्री. तुकारामजी वंजारी.

(खाली बसलेली दुसरी रंग)

प्रा. डॉ. वंदना तांडे, श्रीमती माया सिडम, प्रा. डॉ. गायत्री कडवे, प्रा. डॉ. सरिता राऊत, प्रा. डॉ. वैशाली वैद्य, प्रा. डॉ. पृष्ठांजली विडवाई, प्रा. डॉ. प्रविण काळे, प्रा. डॉ. लोकेश वानखडे, प्रा. डॉ. गौरव पेटे, प्रा. डॉ. उमेश मेश्वर, प्रा. डॉ. विजय गायरे, प्रा. गौतम वाकडे, प्रा. अश्र हसेन, प्रा. डॉ. मोहन मेंटे, प्रा. डॉ. महेंद्र गांवडे, प्रा. दीपक धारणे, प्रा. डॉ. अमित याऊल, प्रा. डॉ. पल्हवी उल्हे.

(उभे असलेली रंग) प्री. वासुदेव हरले, श्री. मरोज निभोरकर, श्री. अजय लोणकर, श्री. मंगेश मलाम, प्रा. नितीन देवासे, श्री. गहुल देशमुख, श्री. जितेंद्र होरे, श्री. अविनाश लोहे, प्रा. जमिल शेख, श्री. शारीक खान, प्रा. अविनाश भक्ते.

संवाद

वार्षिकांक

२०२१-२२

संपादक

प्रा. डॉ. अमित याऊल

सह संपादक

प्रा. डॉ. गणेश मोहोड

प्रा. डॉ. दीपक धारणे

प्रकाशक

डॉ. संजय धनवटे

प्राचार्य

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

कारंजा (घा.), जि. वर्धा.

मुद्रक

या अंकात प्रकाशित झालेल्या लेखतील मतांशी प्रकाशक,
संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही. ते मत त्या लेखकाचे समजावे.

विद्यापीठ गीत

या भारतात बंधुभाव नित्य वसु दे....

या भारतात बंधुभाव नित्य वसु दे ।
दे वरचि असा दे ।
हे सर्व पंथ संप्रदाय एक दिसू दे,
मतभेद नसू दे ॥४॥

नांदोत सुखे गरीब – अमिर एक मतानी ।
मग हिंदू असो ख्रिश्चन, वा हो इस्लामी ।
स्वातंत्र्यसुखा या सकलांमाजि वसू दे ।
दे, वरचि असा दे ॥१॥

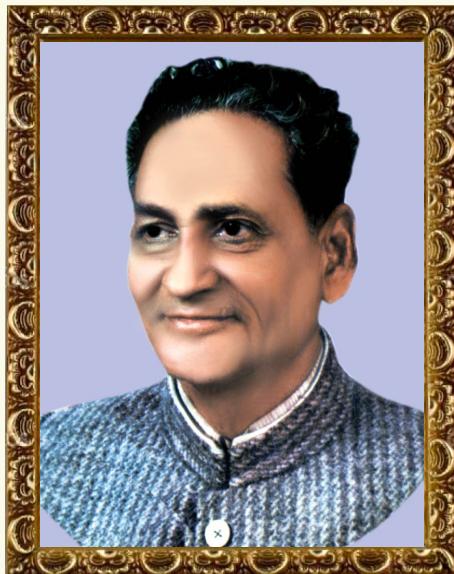
सकळांस कळो मानवता, राष्ट्रभावना,
हो सर्वस्थळी मिळूनि समुदाय-प्रार्थना ।
उद्योगि तरुण वीर शीलवान दिसू दे ।
दे, वरचि असा दे ॥२॥

हा जातिभाव विसरुनिया एक हो आम्ही ।
अस्पृश्यता समूल नष्ट हो जगातुनी ।
खल निंदका मनीहि सत्य न्याय वसू दे ।
दे वरचि असा दे ॥३॥

सौंदर्य रमो घर-घरात स्वर्गापरी ।
ही नष्ट होऊ दे विपत्ति भीती बोहरी ।
तुकड्यास सदा सर्वदा सेवेत कसू दे ।
दे वरचि असा दे ॥४॥

– वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

विनक्त अभिवादन....

स्व. श्री. नारायणराव उर्फ दादासाहेब काळे

स्व. श्री. बी. एल. उर्फ बापूसाहेब देशमुख

संस्थेचे आधारवड

मा. अॅड. श्री. दिलीपराव उपाख्य भैयासाहेब काळे
अध्यक्ष
भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी.

मा. अॅड. सौ. शोभातार्झ काळे
सचिव
भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी.

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेजच्या प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांकडून
ग्रामीण रुशनालय, कारंजा (घा.) ला १ लाख २३ हजार रुपये किमतीचे
दोन ऑक्सीजन कॉन्स्ट्रेटर भेट

प्राचार्यांचे मनोगत

सृजनशील कलाकृतीतून साकार झालेल्या आपल्या महाविद्यालयाच्या ‘संवाद’ वार्षिकांकासाठी हे मनोगत लिहितांना मला विशेष आनंद होत आहे. महाविद्यालये ही जशी शिक्षणाची केन्द्रे असतात, तशीच ती युवकांच्या व्यक्तीमत्व निर्मितीच्या आणि साहित्य संस्कृतीच्या ‘प्रयोगशाळाही’ असतात. उत्साही विद्यार्थी आणि क्रियशील प्राध्यापकांच्या स्नेहभावाने महाविद्यालयात दरवर्षी निरनिराळे उपक्रम सुरुच असतात. फावल्या वेळेत ‘आनंदाचे डोही, आनंद तंग’ अशा अनुभूती हे उपक्रम निश्चितच देतात. चाकोरीबद्ध यंत्र जीवनात आनंदाची हिरवळ फुलवतात. आणि या ध्यासामुळेच विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक, कलात्मक जाणीवा समृद्ध होतात. या करिता विविध विषयांची अभ्यास मंडळे, राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग, सांस्कृतिक विभाग, शैक्षणिक व औद्योगिक सहली, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन आयोजन, क्रीडा व ग्रंथालय विभाग, आयकर व गुणतवणूक सल्ला केंद्र, रेड रिबन क्लब, संगणक विभाग, संवाद वार्षिकांक, पालक सभा व माजी विद्यार्थी मेळावे तसेच गुणवंत विद्यार्थी परितोषिक योजना, शिक्षक विद्यार्थी दत्तक योजना इत्यादी उपक्रम राबविले जातात. इथला विद्यार्थी केवळ पुस्तकी पढीकरण्डित न होता, समाजाभिमुख व्हावा, त्याची ज्ञानाची आकलन कक्षा वाढावी म्हणून विविध विषयांची चर्चासत्रे, परिसंवाद, निवासी श्रमसंस्कार शिबीर, उद्बोधन वर्गाचे नियमित आयोजन केल्या जाते. या सर्वाचा परिपाक म्हणजे आम्हाला सत्र २०१८-१९ ला NAAC फेरमूल्यांकन (3rd cycle) होऊन महाविद्यालयाला ‘B’ (CGPA- 2.50) दर्जा प्रदान करण्यात आला.

विद्यार्थीदशा ही पुढील जीवनाचा ‘पाया’ आहे, असे म्हणतांना संस्कार, संस्कृती, ज्ञान, कला इत्यादी मुल्यांवरच ही इमारत भक्कमपणे उभी राहते. तारूण्य म्हणजे जीवनाचा वसंतऋतु ! या वसंतात फुलणारे अंकुर गुदमरू नये म्हणून ‘संवाद’ सारख्या व्यासपीठाची युवकांना गरज असते. या वार्षिकांकात ज्ञानदृष्टीचा तरल भाव, स्वप्नांचा आणि सृजन सामर्थ्याचा अविष्कार प्रतिबिंबीत झाल्याचे आपल्याला आढळले. समाज जीवनाच्या कितीतरी पैलूना स्पर्श करण्याचे, प्रतिसाद देण्याचे प्रयत्न या वार्षिकांकातून झालेले आहे.

या वार्षिकांकांच्या निर्मितीत सहभागी झालेल्या सर्व विद्यार्थ्यांचे, प्राध्यापकांचे, संपादक मंडळांचे मनःपूर्वक अभिनंदन करतो व हा वार्षिकांक आपणास वाचनीय आणि बोधप्रद ठरेल, अशी आशा बाळगतो.

डॉ. संजय पं. धनवटे

संपादकीय

भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी, द्वारा संचालित, नारायणराव काळे समृद्धी मॉडेल कॉलेजचा सत्र २०२१-२२ चा ‘संवाद वार्षिकांक’ सुजाण वाचकांच्या हाती देतांना अत्यंत आनंद होत आहे. महाविद्यालयात शिक्षण घेणारे सर्व विद्यार्थी तरुण आहेत. तारुण्यावस्थेत ‘कल्पकता’ ही ओतप्रोत भरून वाहात असते. याच वयात अनेक लेखक व कवी निर्माण होत असतात. त्यातूनच उद्याचा एक प्रतिभावंत साहित्यिक उदयाला येत असतो. याची जाणीव ठेवत विद्यार्थ्यांच्या कल्पनांना, सुप्रगुणांना प्रकाशित करून कल्पनाशक्तिला प्रगल्भ व भरभक्तम करण्याचे कार्य म्हणजेच ‘संवाद’ होय.

साहित्याचे जे विविध अंग आहे त्यामध्ये गद्य, पद्य, कथा, लघुकथा, कादंबरी, नाटक यांचा समावेश होतो. कल्पनेच्या चक्रव्युहामध्ये तो सदैव गुरफटलेला असतो. आपल्या खन्या भावना त्याच असतात, ज्या आपल्या मनाच्या तळापासून येतात व त्याच भावना वाचकांना भावतात.

आमच्या महाविद्यालयात येणारा विद्यार्थी हा ग्रामीण आहे. त्याच्यामध्ये सहनशक्ती, चिकटी, परिश्रम, परिस्थितीची जाण व संकटाला सामोर जाण्याची शक्ती आहे. परिस्थितीचे चटके खात आपल्या जीवनाची पाऊलवाट तो चालत असतो. विद्यार्थ्यांच्या अनुभवातूनच जिवंत साहित्य अस्तित्वात येते.

शक्तिशाली भावना व संवेदनांचा उत्सूर्त प्रवाह म्हणजेच ‘कल्पनाशक्ती’ होय. या कल्पनाशक्तिचा हा अविष्कार ‘संवाद’ या वार्षिकांकाच्या माध्यमातून आपल्यापुढे ठेवण्याचा हा आमचा अल्पसा प्रयत्न...!

‘संवादच्या’ साहित्य निर्मितीकरिता अनेक विद्यार्थ्यांचे साहित्य उपलब्ध झाले, परंतु आम्ही काही कारणास्तव सर्वच विद्यार्थ्यांचे साहित्य प्रकाशित करू शकलो नाही. ज्यांचे साहित्य प्रकाशित झाले आणि ज्यांचे साहित्य प्रकाशित करू शकलो नाही, अशा सर्वच विद्यार्थ्यांचे आम्ही अभिनंदन करतो.

तसेच ‘संवाद’ च्या प्रकाशनाकरिता ज्यांचे ज्यांचे सहकार्य लाभले, त्यांचे आभार मानतो. ज्यांच्या खंबीर पाठिंव्याशिवाय ‘संवाद’ प्रकाशित होऊ शकला नसता, असे मा. संस्थाचालक, मा. प्राचार्य, सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतरबूऱ्द यांचे सदैव क्रुणी आहोत.

सर्व विद्यार्थीमित्र व ज्यांचा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष हातभार लागला त्यांचे आभार मानतो. तसेच ‘संवाद’ च्या सुबक मुद्रणाची जबाबदारी पायोनियर प्रकाशन, अमरावती यांनी सहजतेने स्वीकारली. या सर्वांच्या सहकार्यातिनंच आज हा अंक साकार होत आहे.

धन्यवाद !

संपादक मंडळ

भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी, संचालित,

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

कारंजा (घा.), जि. वर्धा

महाविद्यालय विकास समिती

૨૦૧૮-૧૯ તે ૨૦૨૩-૨૨

१. अँड. श्री. दिलीपराव ना. काळे	-	अध्यक्ष
२. अँड. सौ. शोभातार्ड दि. काळे	-	सदस्या
३. डॉ. संजय पं. धनवटे (प्राचार्य)	-	पदसिद्ध सचिव
४. डॉ. शामसुंदर भुतडा	-	सदस्य
५. डॉ. पवन कळंबे	-	सदस्य
६. डॉ. सत्यप्रकाश ह. इंदुरवाडे	-	सदस्य
७. श्री. विनोद ब. व्यास	-	सदस्य
८. डॉ. रविंद्र न. सोनटके	-	विभाग प्रमुख प्रतिनिधी
९. डॉ. महेंद्र पं. गावंडे	-	शिक्षक प्रतिनिधी
१०. डॉ. पल्लवी पु. उल्हे	-	शिक्षक प्रनिनिधी
११. डॉ. अविनाश ज. कदम	-	आय.क्यु.ए.सी. प्रतिनिधी

अंतरंग

लेख व कविता

१. आमची मुलं हो तयार
२. छत्रपती शिवाजी महाराज
३. मन
४. नाते
५. साथ देणं जर
६. बेटी बचाओ बेटी पढाओ
७. मन थांब ना रे
८. नात.... (Relation)
९. गच्च मिठी मारली पाहिजे
१०. शेतकरी
११. महाराष्ट्र माझे
१२. तिचे थांबणे
१३. निर्णय
१४. आयुष्य असचं जगायचं असतं
१५. एक किलो लोणी

विविध विभागांचे वार्षिक अहवाल २०२१-२२

१. कला विभाग
२. वाणिज्य विभाग
३. विज्ञान विभाग
४. सांस्कृतिक विभाग
५. राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग
६. PLACEMENT AND GUIDANCE CELL
७. RED RIBBON CLUB
८. आयकराचे आगणन आणि नियोजन
९. क्रिडा विभाग
१०. STUDENT-TEACHER GAURDIUN SCHEME (Dattak Palak Yojana)

आमची मुलं हो तयार...

शालेला जायचंय मोठं ही व्हायचंय
वाचाय - लिहायला, गणित शिकायचंय
आनंद मला हो फार
आमची मुलं हो तयार
आमची मुलं हो तयार.... ॥६॥

नाव - गाव सांगतात रंग ओळखतात
वस्तूही मोजतात. ओळखतात सगळे आकार....
आमची मुलं हो तयार.... ॥७॥

अंक ओळखतात
अक्षर ओळखतात
गोष्ठीही सांगतात
समजतात सगळे विचार....
आमची मुलं हो तयार.... ॥८॥

गाणी पण म्हणतात
नाचून दाखवतात
स्वच्छ ही राहतात
आत्मविश्वास याचा फार....
आमची मुलं हो तयार.... ॥९॥

ताई पण म्हणतात
बाई पण म्हणतात
गावातले बोलतात
शहरातले बोलतात
आमची मुलं, हो तयार
आमची मुले हो तयार.... ॥१०॥

- कु. वृक्षाली गुरुभेले
बी.ए. भाग ३

छत्रपती शिवाजी महाराज

ज्यांची सर्व जगत आहे किर्ती महान
जे आहे आणि असणार भगव्या झेंड्याची शान
स्वराज्यासाठी केले ज्यांनी संपुर्ण जीवन कुर्बान
अशा या शिवरायांना मी करीतो शतशःप्रणाम

महाराज तुमचे चरित्र आम्हा दरवर्षी आठवावे लागते
कारण आजचा माणून हा भान विसरून जगते
सर्व काम इथे आज राजकारणानुसार चालते
म्हणून तुमची राजमुद्रा ही शिवजयंतीलाच आठवते

राजे या शिवदिनी प्रत्येक व्यक्ती तुम्हास स्मरतो
सगळीकडे स्फूर्तीचा जणू प्रकाशच पसरतो
सूर्यामध्येही या दिनी काही वेगळेच तेच दिसतो
तुमच्या क्रांतीचा सुगंध सगळीकडेच दरवळतो

- कु. दिपाली बारंगे
बी.कॉम. भाग १

मन

मन हळवं असतं,
त्याना कधीच काही
कळत नसते.... कळत असतं,
पण ते वळत नसतं.... वळत असतं,
पण, दिसत नसतं.....
सगळं दिसत असतं
पण, पहायचं नसतं....
पहायचं असतं
पण, ते कळून घ्यायचं नसत....
कळून घ्यायचं नसतं
कारण ते फक्त हळवळच असतं... ॥

- भुषण तुमडाम
बी.कॉम. भाग २

नाते

नाते घटू जोडता जोडता काही हलकेच लुटले
जवळ समजले जे,
काळाने ते दूर लोटले....

कळलेच नाही कसे हे नाते अबोल जाहले,
चिंब भिजणाऱ्या सरीने....
का आज कोरडेच भासले ?

आटला ओलावा त्या ओढीचा
का हे असे घडले ?
जे जे अंतरी जडले,

तेच नेहमी दूर भासले
भासवून प्रेमाच्या गोष्टी
डाव हे वेगळेच रंगले,

समजताच हे कटू सत्य....
स्वप्न माझे क्षणात भंगले
विसावू कुठे या उन्हात ?

सारेच मृगजळ भासले
होते जे अगदी जवळ,
ते दूरवर जाऊन लोटले

- कु. स्वाती खवशी
बी.कॉम.भाग ३

साथ देणं जर...

साथ देणं जर जमत नसेल,
तर प्रेम कुणावर करू नका.
उगाचच मनात आलं म्हणून,
कोणाच्या हृदयाशी खेळू नका.
नशीबाची जुळली जातात नाती,
फुलांसारखी तोडू नका
मन हे खूप नाजुक आहे.
काचेसारखं फोडू नका
आयुष्यभर न मिटणारी जखम,
कधीच करू घेऊ नका.
नसेल जमत निभावणं तर
कुणाचं जीवन तरी
उदध्वस्त करू नका...

- भुषण तुमडाम
बी.कॉम. भाग २

‘बेटी बचाओ बेटी पढाओ’

‘बेटी बचाओ बेटी पढाओ’चालवलंय अभियान
तरीही मिळत नाही तिला समाजात मान,
आजही होतोय तिच्यावर अत्याचार
कसे होईल तिचे स्वप्न साकार
कधी-कधी वाटते घेतली तिने उंच भरारी
समाजाच्या वागणुकीमुळे यावं लागत तिला माघारी,
परिसरातील घटनांमुळे मनाला वाटते तिच्या भीती
तरीही धैयाने सांभाळते ती समोर आलेली परिस्थिती
देशाच्या प्रगतीत आहे तिचे मोठे योगदान
मिळायला हवा तिला समाजात योग्य मान,
आरक्षणानेच मिळणार नाही तिला योग्य स्थान
स्त्री रक्षणाची असायला हवी तिला योग्य जाण.

- कु. दीपाली बारंगे
बि.कॉम. भाग १

मन थांब ना रे

मन थांब ना रे
नात्याचे धागे कसे जोडतो रे
तुला का नाही कळत रे
की हे बंधन किती नाजुक रे
असे कसे तुझे नाते रे
आठवण आली की डोळ्यात अश्रू रे
मग का तू स्वतःला त्रास करतो रे
तुझ्या श्वासाला कशाची ओढ रे
तू स्वतःला सावर रे ...
तू स्वतःला सावर रे ....
मनाचे धागे जुळले की
त्याचा काही शेवट नसतो रे
आयुष्याच्या वाटेवरती
होते मनाची वाटचाल रे
मग तू स्वतःला सावर रे ...
तू स्वतःला सावर रे ...

- कु. रेशमा उकडे
बि.कॉम. भाग ३

नातं... (Relation)

आज बसता-बसता मनात एक विचार आला, लिहावं कशातरी Topic वर. मग घेतली वही पेन आणि बसले लिहायला. कशावर बरं लिहावं? मग वाटलं चला थोडं नात्यावरचं लिहू.

नातं, (Relation), ऐकायला, वाचायला दोन अक्षरांचा शब्द, पण या शब्दात खूप काही दडलेलं आहे बरं. नातं म्हणजे नक्की काय? खररतं नातं म्हणजे विश्वास आणि प्रेम यांची एकसंघ गुफण. नातं मग ते कोणतेही असूदे, ते सहज असावे. नात्यातील सहजता नाती टिकवून ठेवण्यासाठीचा एक महत्त्वाचा घटक ठरतो. नात्यात एखादी चूक जर झालीच तर ती चूक समजून, सावरुन घेता यायला हवी उद्या कदाचीत आपल्याकडूनही अशी काही चूक घडून येईल हे लक्षात ठेवून जर समजून घेण्याचा प्रयत्न केला तर समजून घेणं ही सोपं जातं. आणि सावरुन घेणं ही. अशी ही सहज जपणारी नाती निभावताना मिळणार समाधान नक्कीच जास्त मोलाचं असतं. आपण चुकलो, धडपडलो तरी आपल्याला सावरणारं, आधार देणारं आपलं हक्काचं माणुस आपल्या सोबत आहे याची फक्त जाणीवचं आपल्याला बरचं बळ देऊन जाते.

नातं हे दोन्ही बाजुंनी सारखं निभवणारं असेल ना तर ते नातं नेहमी टिकून राहत. नात्यात जर नेहमी नेहमी एखादया व्यक्तीला खालच्या दर्जेचं करून टाकलं तर त्या नात्याला काहीचं महत्व नसते. समोरचा व्यक्ती तरी किंतीदा Compromise करणार, एक दिवस तरी तो तुटणारच ना आतून त्याला ही त्याची Self-respect महत्त्वाची असतेचं. आपल्याला समजून घेणारी व्यक्ती आणि नाती आपल्य आयुष्यात असण फार महत्त्वाचं असतं. नातं नेहमी निःस्वार्थी असावं, निखल असावं, दोन व्यक्तींना गोवणाऱ्या नात्यात मोठेपणाचा आव, श्रीमंतीचा बडेजाव, उपकारांची भाषा यांना थारा नसावा. कारण जेव्हा त्या नात्यातील एका व्यक्तीकडून अशा गोष्टी कळत-नकळत घडतात तेव्हा ते नातं, न राहता ओङ्गं वाढू लागतं. या ओझ्याखाली समोरची व्यक्ती मात्र दबून जाते. नात्यांच्या या भिंतीला पहिली भेग ही इथेच जाते, अजून पूढे जाऊन निर्माण होणाऱ्या सगळा गैरसमाजात तुलना, ईर्षा यामुळे ही भेग वाढत जाऊन ना त्यांची ही

भिंत दुभंगते, जोपर्यंत आपल्याला आपली चूक कळून येते तोपर्यंत फार मोठं नुकसान झालेलं असतं, मग आश्वासन, वचन, माफी यांचं किंतीही प्लास्टर केलं तरी ही नात्यांची भिंत काही पूर्वीप्रिमाणे राहत नाही. नात्यातला हा दुभंग टाळण्याकरिता नात्यांना कायम प्रेम आणि विश्वास यांच्या भक्तम धाग्यात दोन्ही व्यक्तींनी समानपणे बाधून ठेवणे आवश्यक असते.

कारण नातं हे दोन्ही बाजुंनी तितक्याच समानतेने सहजतेने सांभाळावं लागतं. दोन्ही बाजुंनी तितक्याच: प्रेम, विश्वास, आपुलकी असणं हे नात्यांच्या दीर्घायुष्याच रहस्य आहे. त्यामुळे लादलेली नाती फार तकलाडू ठरतात. मुळात नाती अशी लादता येतात का? आपण जन्म घेतल्या क्षणापासूनच बरीच नाती आपल्याला येऊन चिकटतात. पण केवळ रक्ताने जोडलं गेलोय आपण म्हणून आपलं नातं झालं असं असतं का? माझ्या मते नाती जुळण्यासाठी 'रक्ता' पेक्षा 'मन' जुळणं जास्त महत्त्वाचं ठरतं, अशी मन जुळलेली नाती दीर्घायुषी असतात. लादलेलं नातं मुळीच टिकत नसतं. ती असते तजजोड.

काहीतरी मिळवण्यासाठी, स्वार्थासाठी, काहितरी उद्दिष्ट, ठेऊन केलेली, तडजोड, नातं हे लादायचं नसतं ते जपायचं असतं. जगायचं असतं. तरचं आयुष्याचा प्रवास सुंदर बनतो आणि आयुष्याचा प्रवास म्हणजेच काय? तर प्रेम आणि विश्वासाने नाती जपणं आणि जपता जपता जगणं नाती आणि आयुष्यही.

नात्यात सगळ्यात जास्त महत्त्वाची गोष्ट ते म्हणजे विश्वास, नात्यात थोडं प्रेम कमी झालचं तरी चालेलं पण एकमेकांवरचा विश्वास कधीच कमी व्हायला नको. विश्वास हा नात्याचा भक्तम पाया आहे विश्वासाला कधी तडा जायला नको. नातं हे प्रेम आणि विश्वास याचं गोष्टी वर जास्त टिकून असतं. नातं निभवायला शिका, प्रेम द्यायला शिका, विश्वास ठेवायला शिका. कारण नात्या शिवाय जीवन व्यर्थ आहे. भरपूर प्रेम द्या पण थोड आपल्या साठी पण जपून ठेवा. आजकालची नाते फक्त स्वार्थापुरती मर्यादित आहे. स्वार्थ संपला नाती तुटली. नाती अशी स्वार्थापुरतीचं नसायला हवी.

- कु. साक्षी मानापूरे
बी.एस्सी. भाग १

गच्च मिठी मारली पाहिजे

नातं कोणतंही असो
मतभेद कितीही असो
संबंध तोडण्याची भाषा
मुळीच कधी करू नको
प्रत्येक माणूस वेगळा
विचारसरणी वेगळी
मनुष्य जन्मा तुझी
कहाणीच आगळी-वेगळी
बापा सारखा मुलगा नसतो
मुला सारखी सून नसते
नवरा आणि बायकोचे तरी
कुठे तेवढे पटत असते ?
जरी नाही पटले तरी
गाडी मात्र हाकलायची
अबोला धरून विभक्त होऊन
सारीच गणित चुकायची
काटी धरायचं असत
काटी सोडायचं असतं
एखादया वेळेस बिनसलं म्हणून
एकमेकांना सोडायचं नसतं
चुकल्यावर बोलावं
बोलल्यावर ऐकूण घ्यावं
एकांतात बसल्यावर
अंतरंगात डोकवावं
राग मनात ठेवला म्हणून
कोणाचं भलं झालं का ?
बिनसावलीच्या झाडा जवळ
पाखरूकधी आलं का ?
समोरची व्यक्ती चुकली तरी
प्रेम करता आले पाहिजे
झालं गेलं विसरून जाऊन
गच्च मिठी मारली पाहिजे

- कार्तिक कालभूत
बी.ए. भाग २

शेतकरी

जगाचा आहेस तू पोशिंदा
सर्वात कठीण आहे तुझा कामधंदा
ओळख तुझी आहे बळीराजा
पण बिनगुन्ह्याने निसर्गही देतो तुला सजा
शेतामध्ये राबताना करतो तू रात्रिंदिवस एक
कारण वाटते तुला शिकली पाहिजे माझी लेक
कष्ट करताना होते तुला कष्ट अनेक
पण डोळ्यासमोर येतं ते ओसाड पडलेलं शेत
ऊन, बारा, थंडी, पाऊस करतो तू सहन
तुझ्यासारख मोठं नाही कुणाचंही मन..
शेतकऱ्याच्या कष्टामुळे आज आहे आपली मजा
म्हणूनच आहे आज आपला भारत देश उभा... ।

- कु. दीपाली बारंगे
बि.कॉम. भाग १

महाराष्ट्र माझे

अमृताहूनी पवित्र आहे महाराष्ट्र माझे ।
जन्मले या मातीत महान संत आणि राजे ॥
किर्तनाच्या वाणीतून होते इथली सकाळ ।
भगव्या झेंड्याचे शोभून दिसते आभाळ ॥
शोभून दिसतो मुखड्याच्या साथीला नववारीचा पदर ।
हरिभक्तांच्या मनात गाजतो विठ्ठल नामाचा गजर ॥
हाताला काम नि मुखी हरिनाम हीच आहे
आमची शान शेतकऱ्यांना कष्टाने शोभून दिसते
हिरवेगार रान ।

- कु. दीपाली बारंगे
बि.कॉम. भाग १

तिचे थांबणे

अस म्हणतात की वेळ कधीच कुणासाठी थांबत नाही. पण वेळेचे गणित साधणाऱ्या “ती” ला मात्र थांबावं लागत वेगवेगळ्या रूपात!- उदाहरणार्थ साध्या साध्या गोष्टी.....

पोळपाटावर एक पोळी लाटून तयार असते, इतकी जलद पण ती तिथे थांबून राहाते तव्यावरची आधीची पोळी नीट भाजून होई पर्यंत, कंठाळा आला म्हणून अर्धी-कच्ची सोडत नाही. कधी घमाघूम होऊन, कधी. पाय, कधी पाठ दुखत असते. तरीही सगळी कामे आटोपल्यावरही, ती ओट्यापाशी थांबते, गऱ्सवरचं टूथ ओतून वाया जाऊ नये म्हणून तशीच तिथे थांबते.

जोडीदार आकाशी उंच झेप घेत असताना घरट्याल्या पिलांच्या पंखात बळ येई पर्यंत ‘ती’ थांबते शी-शु सांगता येणाऱ्या पण आपले आपण आवरता न येणाऱ्या मुलां बाळासाठी, कधी सोबतीला.... बाथस्तमच्या दारापाशी ती थांबून असते.

मुलं लहान असो नाहीतर मोठी.... परीक्षा पालक - सभा, त्यांच अभ्यासासाठी पहाटे लवकर उठण, रात्री उशिरा झोपणं सगळ्यासाठी ती त्यांच्या पाठिशी थांबते.

चहा- कॉफीच्या एक निवांत घोट नवच्यासोबत घ्यायचा म्हणून थांबते तेवढयाच चार निवांत गप्पा होतील, ऐकमेकाचं त्रास- ताण शेअर करण्यासाठी घरातल्या सगळ्यांना जेवण वाढून होई पर्यंत कुणी उशिरा येणार असेल तर तो पर्यंत. ‘ती’ थांबते, जेवायची सगळ्यांचा पाठीशी ती थांबते. खरंतर ती पाठीशी थांबते म्हणून सगळे चाललंय....व्यवस्थित

काय हरकत आहे हे मान्य करायला तिच्या या, थांबण्यावरी एक “ऊर्जा” आहे त्या ऊर्जेमुळे च वेळ चांगली चालली आहे. अश्या वेळीच घरात, ती मात्र पाठीशी थांबून आहे. एकही दिवस चूल बंद नाही कंठाळा येतो, थकवा ही तरीही रोजच्या रोज सगळी स्वच्छता, म्हणून म्हटलं तिच्या या थांबण्यातही एक ऊर्जा आहे ह्या ऊर्जे मुळे च ही अशी कठीण वेळ ही निघून जाते ...

- कार्तिक कालभुत
बी.ए. भाग २

निर्णय

आयुष्यातले निर्णय चूकतात
आणि मग काय ? आयुष्यच
असचं होत चूकत जातं
असतं होत नेहमी....
कधी कधी तर प्रश्नच कळत नाही
तर उत्तराने का चूकू नये
प्रश्न सोडवताना वाटते, सूटत गेला गृंता
पण प्रत्येक वेळी एक नविन गाठ बनते....
दाखवणाऱ्याला वाट माहित नसते
चालणाऱ्याचे ध्येय माग हरवून जाते....
खरचं....
काही गोष्टी वाटत तितक्या सोप्या नसतात
अनुभव म्हणजे काय ? हे ही तेब्हाच कळते.
जेव्हा एखादी ठेच काळजाला लागते.

- कु. भाग्यश्री धारपूरे
बी.कॉम. भाग १

आयुष्य असंच जगायचं असतं

जे घडले ते सहन करायचं असतं
बदलत्या जगाबरोबर बदलायचं असतं
आयुष्य असंच जगायचं असतं.
कुठुन सुरु झालं हे माहित नसलं
तरी कुठे थांबायचं हे ठरवायचं असतं,
आयुष्य असंच जगायचं असतं.
कुणासाठी काहीतरी निस्वार्थपणे करायचं असतं
स्वतःच्या सुखापेक्षा इतरांना सुखवायचं असतं
आयुष्य असंच जगायचं असतं.
दुःख आणि अश्रुंना मनात काढून ठेवायचं असतं
हसता नाही तरी हसवायचं असतं
आयुष्य असंच जगायचं असतं.
पंखामध्ये बळ आल्यावर घरटं सोडायचं असतं
आकाशात झांपाटुनही धरतीला विसरायचं नसतं
आयुष्य असंच जगायचं असतं,
मरणात सपोर येऊन जीव मागितला तरी,
मागुन मागुन काय मागितलं असंच,
म्हणायचं असतं आयुष्य असंच जगायचं असत.
इच्छा असो वा नसो जन्मभर वाकायचं असतं
पण जग सोडतांना मात्र समाधानानं जायचं असतं,
आयुष्य असंच जगायचं असत,

- कार्तिक कालभुत
बी.ए. भाग २

एक किलो लोणी

एक शेतकरी आपल्या गावामधून शहराच्या बाजारात लोणी विकण्यासाठी जायचा. एका दुकानदाराला त्याचे लोणी खूप आवडले दुकानदाराने शेतकर्याला दररोज एक किलो लोणी घेऊन यायला. असे सांगितले. शेतकरी सुध्दा हे ऐकून खूश झाला. शेतकर्याने त्याच्या दुकानातुन एक किलो साखर आणि इतर वस्तूंची खरेदी केली. सामान घेऊन तो घरी आला. दुसऱ्या दिवशी पासुन शेतकरी दररोज दुकानावर एक किलो लोणी - देऊ लागला. दुकानदारही दररोज शेतकर्याला लोण्याचे पैसे देत होता. काही दिवस असेच चालु राहिले.

एका दिवशी दुकानदाराने शेतकर्याने दिलेल्या लोण्याचे वजन केले, तर ते ५०० ग्राम भरले दुकान दाराला खूप राग आला. पैसे एका किलोचे घेतो. आणि लोणी ९०० ग्राम देतो, हे दुकानदाराला आजिबात आवडले नाही. शेतकरी फसवणूक करत आहे. असा विचार त्याचा मनात आला. दुसऱ्या दिवशी शेतकरी लोणी घेऊन दुकानात आल्यानंतर दुकानदाराने त्याच्या समोरच लोण्याचे वजन केले तर ते ९०० ग्रमच भरले. आता मात्र दुकानदाराचा क्रोधाचा पारा अधिकच वाढला. तो शेतकर्यांवर ओरडून म्हणाला, तू मला धोका देत आहेस.

शेतकरी म्हणाला, अहो भाऊ माझ्याकडे वजन करण्यासाठी एक किलोचे मापच नाही. तुमच्या कुडुन जी एक किलो साखर खरेदी केली होती त्याचे माप बनऊनचं मी लोणी मोजून आणतो,

शेतकर्याचे हे उत्तर एकून दुकानदाराची मान शरमेने खाली गेली लक्षात आले की “आपण जसे कर्म करतो, तसेच फळ आपल्याला मिळते”

या छोट्याशा कथेची शिकवण अशी आहे की आपण चुकीचे काम करतो आपल्याला त्याचे फळ ही तसेच मिळते.

- कार्तिक कालभुत
बी.ए. भाग २

विविध विभागांचे वार्षिक अहवाल २०२१-२०२२

कला विभाग

महाविद्यालयातील कला शाखा ही अत्यंत महत्वाची विद्याशाखा आहे. महाविद्यालयातील एकूण विद्यार्थी संख्येच्या ५० ते ५५ टक्के विद्यार्थी कला शाखेला प्रवेशित असते. कला शाखेमध्ये आवश्यक मराठी व आवश्यक इंग्रजी या भाषेच्या अनिवार्य विषयासोबतच मराठी साहित्य, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, इतिहास, गृहअर्थशास्त्र व फॅशन डिझायनिंग या विषयांचे अध्ययन अध्यापन केले जाते. सर्वच विषयांचे अध्यापन करणारे प्राध्यापक उच्चशिक्षित व नियमित आहेत.

सत्र २०२१-२०२२ ला कला शाखेमध्ये वर्गनिहाय विद्यार्थी संख्या प्रवेशित आहे.

वर्ग	बी. ए. प्रथम वर्ष			बी. ए. द्वितीय वर्ष			बी. ए. तृतीय वर्ष		
विषय	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण	मुले	मुली	एकुण
मराठी	84	94	178	41	62	103	48	82	130
इंग्रजी	84	94	178	41	62	103	48	82	130
मराठी साहित्य	37	43	80	17	10	27	17	35	52
समाजशास्त्र	38	63	101	19	41	60	24	54	78
राज्यशास्त्र	64	30	94	25	19	44	28	29	57
अर्थशास्त्र	84	49	133	38	28	66	47	22	69
इतिहास	47	35	82	26	41	67	32	39	71
गृहअर्थशास्त्र	--	28	28	--	21	21	--	32	32
फँशन डिझायनिंग	--	39	39	--	25	25	--	36	36

मार्च २०२० पासूनच संपूर्ण जगावर कोविड १९ च्या महामारीचे संकट कोसळले. जागतिक आरोग्य संघटनेकडूनही महामारी जागतिक स्तरावर घोषित करण्यात आली. भारतातही कोविड १९ ने अक्षरशः थैमान घातले. महामारीच्या काळात जीव वाचविणे हेच मोठे आपल्या समोर आव्हान होते. मागील संपूर्ण सत्रात बच्यापैकी लॉकडाऊनच होते. याही सत्रात जानेवारी २०२२ पर्यंत कमी अधिक प्रमाणात लॉकडाऊच असल्यामुळे प्रत्यक्ष ऑफलाईन अध्ययन व अध्यापनाची प्रक्रिया बंद होती. परंतु ऑनलाईन अध्यापनाची प्रक्रिया मात्र अव्याहतपणे सुरु होती. कला शाखेतील सर्वच विषयांच्या प्राध्यापकांनी विविध अत्याधुनिक साधनांचा वापर करून ऑनलाईन अध्यापनाचे व इतरही कार्य अत्यंत नेटाने पूर्ण केले. जानेवारी ते एप्रिल २०२२ या काळात मात्र प्रत्यक्ष वर्गात (ऑफलाईन) अध्यापन व इतरही विद्यार्थी पूरक अपक्रम मोरऱ्या प्रमाणात राबविण्यात आले.

विविध विषयांच्या ‘अभ्यास मंडळांची’ स्थापना या वर्षी करण्यात येऊन त्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना आवश्यक चर्चासत्रे, निबंध स्पर्धा, मराठी भाषा गौरव दिन, परीक्षेला सामोरे जाताना, लिखाण कौशल्य, परीक्षपूर्व मार्गदर्शन कार्यशाळा (ऑफलाईन व ऑनलाईन विद्यार्थी परीक्षा संदर्भात), निरोप समारंभ, स्नेहसंमेलन, प्रश्नमंजुषा, विद्यार्थीठाच्या परिक्षेच्या दृष्टीने प्रश्न संचाची निर्मिती, अतिथी व्याख्याने, गटचर्चा, संविधान दिन इत्यादी विद्यार्थी पुरक उपक्रम राबविण्यात आले.

तसेच विविध विषयांच्या ‘राज्यस्तरीय वेबिनार’ चे आयोजन यावर्षी करण्यात आले. त्यात मराठी विभाग व अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष (आय.क्य.ए.सी.) द्वारा दि. ३१ ऑगस्ट २०२१ ला ‘मराठीचे आभासी अध्यापन व विद्यार्थ्यांची

मानसिकता' या विषयावर, समाजशास्त्र विभागाद्वारे दि. २१ सप्टेंबर २०२१ ला 'आभासी अध्ययन-अध्यापनःसामाजिक समस्या व उपाय' या विषयावर, इतिहास विभागाद्वारे दि. १६ ऑक्टोबर २०२१ ला 'भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीत विदर्भाची भूमिका' या विषयावर तर इंग्रजी विभागाद्वारे दि. २८ एप्रिल २०२२ ला 'Communicative Skill In English' या विषयावर एक दिवसीय राज्यस्तरीय चर्चासत्र (वेबिनार) संपन्न झाले. तसेच दि. २४ जुलै २०२१ ला अर्थशास्त्र व कौटिल्य ज्ञान प्रबोधिनी अमरावती यांच्या संयुक्त विद्यामाने डॉ. प्रशांत हरमरकर, अमरावती यांचे डॉ. अभिजित बॅनजी यांचे 'अर्थशास्त्रील योगदान' या विषयावर विशेष व्याख्यान आभासी पद्धतीने संपन्न झाले. कला शाखेद्वारा सत्र २०२१-२२ मध्ये आयोजित सर्व उपक्रमाचा विषयावर सविस्तर अहवाल पुढे दिलेला आहे.

मराठी विभाग

कोणत्याही महाविद्यालयाची ओळख विज्ञान संवर्धनाचे केंद्र म्हणून असते. तिथेच ज्ञानाची उपासना केल्या जाते आणि ही प्रक्रिया अविरत सुरु असते. येणाऱ्या अडचणी-संकटांवर मात करीत शिक्षक-विद्यार्थी हे दोन्ही घटक अंधारातून प्रकाशाची वाट शोधीत असतात. याचे उत्तम उदा. म्हणजे आपण अनुभवलेला कोरोना काळ. या सत्रामध्ये कोरोनाच्या भयावह स्थिरीतही शिक्षणाचा हा ज्ञानयज्ञ ऑनलाईन आणि सध्यास्थिरीत ऑफलाईन सुरुच राहिला. अशाही परिस्थिरीत महाविद्यालयामध्ये २०२१-२२ या सत्राकरिता 'मराठी अभ्यास मंडळाची' स्थापना करून पूरक असे शैक्षणिक उपक्रम राबविले गेले. राज्यस्तरीय ऑनलाईन चर्चासत्र (वेबिनार), विद्यार्थी चर्चासत्र, शोधनिबंध, भाषा गैरव दिन, मान्यवरांचे मार्गदर्शन, परीक्षेची पूर्वतयारी मार्गदर्शन आदींचे आयोजन विभागाद्वारे केले गेले.

मराठी विषयामध्ये सत्र २०२१-२२ मध्ये खालीलप्रमाणे वर्गनिहाय प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

अ.क्र.	वर्ग	मुले	मुली	एकूण
१	बी. ए. भाग - १	84	94	178
२	बी. ए. भाग - २	41	62	103
३	बी. ए. भाग - ३	48	82	130
४	बी. कॉम भाग - १	49	90	139
५	बी. कॉम भाग - २	30	83	113

मराठी अभ्यास मंडळ कार्यकारीणी

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	वर्ग	पदभार
१	सागर बारई	बी. ए. भाग - ३	अध्यक्ष
२	कु. प्रतिक्षा भांगे	बी. कॉम. भाग - २	उपाध्यक्ष
३	शुभम बारंगे	बी. कॉम. भाग - २	सचिव
४	कु. वैष्णवी बेलखडे	बी. ए. भाग - २	सहसचिव
५	रितेश हागोणे	बी. कॉम. भाग - १	सदस्य
६	अभिषेक रमधम	बी. ए. भाग - १	सदस्य

एक दिवसीय राज्यस्तरीय वेबिनार

विषय ‘मराठीचे आभासी अध्यापन व विद्यार्थ्यांची मानसिकता’

नारायणराव काळे सृती मॉडेल कॉलेज, कारंजा (घा.) च्या मराठी विभाग व अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष द्वारा आयोजित ‘मराठीचे आभासी अध्यापन व विद्यार्थ्यांची मानसिकता’ या उपयुक्त विषयावर एक दिवसीय वेबिनारचे आयोजन दि. ३१ ऑगस्ट २०२१ रोजी केल्या गेले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. संजय धनवटे हे होते तर उद्घाटक म्हणून मा. संदीपभाऊ काळे (उपाध्यक्ष, भारत शिक्षण संस्था आर्वी) यांनी आपले स्थान भूषिले. या एक दिवसीय वेबिनारला मराठीचे अभ्यासक, समीक्षक, बीजभाषक डॉ. नरेंद्र आरेकर (मराठी विभाग प्रमुख, श्री गोविंदराव मुनघाटे कला व विज्ञान महाविद्यालय, कुरखेडा, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली) तर प्रमुख वर्के डॉ. प्रणव कोलते (पदव्युत्तर मराठी विभाग, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती) ही मान्यवर मंडळी लाभली.

पाहुण्यांचा परिचय वेबिनार समन्वयक डॉ. गणेश मोहोडे यांनी करून दिला. वेबिनार मागची भूमिका विशद करताना डॉ. सुनील पखाले (मराठी विभाग प्रमुख) यांनी आजच्या कोविड-१९ च्या वर्तमान परिस्थितीमध्ये या संबंधित विषयाचे अध्यापन व विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने कसे महत्वाचे आहे, ही भूमिका मांडली. सूत्रसंचालन प्रा. दर्शन चांभारे तर आभार डॉ. वंदना तागडे यांनी मानले. आपल्या उद्घाटकीय भाषणामध्ये मा. संदीपभाऊ काळे यांनी अध्ययन-अध्यापन ही अविरतपणे चालणारी प्रक्रिया असून या कोविड-१९ च्या परिस्थितीमुळे ही प्रक्रिया बंद होते की काय, अशी वेळ आलेली असतानाही अशा बिकट परिस्थितीवर मात करून प्राप्त साधनांचा, नवीन तंत्रज्ञानाचा पर्याय शोधून प्राध्यापकांनी आपले कर्तव्य बजावले. या आभासी अध्ययन-अध्यापनात अनेक अडचणी असल्याचे त्यांनी कबुली दिली. कारण या महाविद्यालात शिकणारे विद्यार्थीं ग्रामीण भागातील आहेत. आपली मातृभाषा असलेला ‘मराठी’ विषय तर मानवी मनाशी व भावनेशी निगडित असल्यामुळे विद्यार्थ्यांची मानसिकता सकारात्मक होण्याच्या दृष्टीने शिक्षकांनी प्रयत्न करावे असे ते म्हणाले. वेबिनारच्या सुरुवातीला महाविद्यालयाच्या अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्षाचे समन्वयक डॉ. अविनाश कदम यांनी महाविद्यालयातील विविध विकसनशील उपक्रमांची माहिती देऊन स्थिती-गतीचा आढावा घेतला. महाविद्यालयाने तीनदा मिळविलेले नैकचे मानांकन, महाविद्यालयाच्या भविष्यकालीन योजना यावरही प्रकाश टाकला. वेबिनारच्या संदर्भात प्रत्यक्ष वर्गातील अध्यापन व अध्ययन यामध्ये ‘मराठी’ हा विषय शिकवीत असताना काय फरक पडतो. मराठीचा प्राध्यापकाची वर्गातील देहबोली, अभिनय, विषय प्रतिपादन, विद्यार्थ्यांशी प्रत्यक्ष संवाद, सहसंवेदना आदी मुद्द्यांवरही त्यांनी प्रकाश टाकला.

डॉ. नरेंद्र आरेकर यांनी आपल्या भाषणातून अनेक जागतिक संदर्भ देत वेबिनारच्या मर्यादा, भारतीय व उच्च शिक्षण संस्थेचे धोरण, आदर्श शिक्षणासाठी उपलब्ध असलेल्या सुविधा, आरोग्य सुविधा, टेक्नोसाही बनविण्यासाठी प्रथम कार्यशाळेची आवश्यकता या बाबींवर प्रकाश टाकला. अध्यापनाची प्रक्रिया, अवगाहन करण्याची क्षमता, प्राध्यापकांची स्वतंत्र शैली, मराठीचा अध्यापक हा उत्तम नट असावा. तो विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचला पाहिजे. महाविद्यालय हे ऊर्जस्वल केंद्र असून विद्यार्थ्यांमध्ये संवेदनशीलता निर्माण फक्त भाषेचा अध्यापकच करू शकतो, अशी भूमिका विशद करताना या आभासी शिक्षण पद्धतीमध्ये नवीन असमानता निर्माण झाली आहे, अशी खंतही त्यांनी व्यक्त केली.

प्रमुख वर्के डॉ. प्रणव कोलते यांनी तर वेबिनारमध्ये ‘अरे पुन्हा आयुष्याच्या पेटवा मशाली’ हा सकारात्मक सूर भरून बाह्य परिस्थिती आपल्या हातात नसून परिवर्तन हा निसर्गाचा नियम आहे. त्यासाठी आपण मराठीच्या अध्यापकांनी आता अपडेट होण्याची हीच वेळ आहे. जेणेकरून आपले अध्यापन विद्यार्थ्यांच्या मनापर्यंत पोहचून त्याची नकारात्मक

मानसिकता बदलेल. तंत्रज्ञानाच्या अभ्यासक्रमात तारतम्य नसून ते विद्यार्थ्यांच्या गैरसोयीचे कसे आहे हे सोदाहरण स्पष्ट केले. संवादाशिवाय ज्ञानाची प्रक्रिया होत नाही. शाखानिहाय विचार करायला पाहिजे. भाषा म्हणून आपल्यापुढे व विद्यार्थ्यापुढे पुस्तक असणे आवश्यक आहे. या आभासी अध्ययन-अध्यापनात सादीकरण, गायन, मूल्यमापन तपासण्यासाठी मार्ग नाही. अध्यापन हे जास्त आव्हानात्मक असतं. प्रतिभा वैविध्य लक्षात आणून घावी लागते असे ते म्हणाले.

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणातून अध्ययन-अध्यापनात येणाऱ्या दोन्ही बाजूच्या अडचणीवर आपले विचार व्यक्त केले. या आभासी शिक्षण प्रणालीमध्ये ग्रामीण-शहरी तफावत कशी दिसून येते, कोविड-१९ मुळे विस्कटलेली कुटुंबव्यवस्था त्याचा विद्यार्थ्यांच्या मानसिकतेवर झालेला परिणाम, विद्यार्थ्यांची शिक्षणाप्रती उदासीनता, नैराश्य यावर मात करण्यासाठी प्राध्यापकांचे उत्तरदायित्व अशा अनेक पैलूंवर प्रकाश टाकून वर्तमानाचा विचार करू जाता या डिजिटल शिक्षण पद्धतीचा स्वीकार करावा लागेल. सोबतच विस्कळीत झालेल्या या शैक्षणिक कार्याचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून घावे लागेल आणि हे काम मराठीचे प्राध्यापक उत्तम रित्या पार पाढू शकतात याची खात्री त्यांनी व्यक्त केली.

या आभासी वेबिनारला १८४ प्राध्यापक-शिक्षक प्रतिनिधींनी नोंदणी केली. यावेबिनारच्या यशस्वितेकरिता अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्षाचे सह समन्वयक डॉ. उमेश मेश्राम, विविध महाविद्यालयातील सन्मानीय प्राचार्य, प्राध्यापक प्रतिनिधी, महाविद्यालयातील प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी यांचा मोलाचा सहभाग लाभला.

● ऑनलाईन परीक्षा मार्गदर्शन – विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार, सत्र १, २, ३ या वर्गांच्या (कला, वाणिज्य, विज्ञान) विद्यापीठीय परीक्षा ऑनलाईन पद्धतीने विशेषतः सेम. १ च्या महाविद्यालयाच्या स्तरावर घ्याव्या असे निर्देश असल्यामुळे या परीक्षेशी संबंधित विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप कसे असेल ? हा विद्यार्थ्यांच्या मनात असलेला संभम टूर करण्याच्या उद्देशाने सेम-१ च्या बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. च्या मराठी/मराठी साहित्य या विषयासाठी कला-वाणिज्य विभागाने या विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन पूर्व परीक्षा मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन दि. ०९/०२/२०२२ ला करण्यात आले. यावेळी अध्यक्षस्थानी कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड होते. डॉ. सुनील पखाले यांनी या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक केले. डॉ. उल्हास राठोड यांनी ऑनलाईन प्रेसेन्टेशन दिले. डॉ. गावंडे, डॉ. कु. तागडे यांनी मुलांना मार्गदर्शन केले.

● मराठी भाषा गौरव दिन – शासन परिपत्रक उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या पत्रान्वये दि. २७ फेब्रुवारी २०२२ ला प्रख्यात नाटककार, ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त कवी वि. वा. शिरवाडकर उर्फ कुसमाग्रज यांचा जन्मदिन ‘मराठी भाषा गौरव दिन’ म्हणून महाविद्यालयात साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी डॉ. सुनील पखाले, प्रमुख वक्ते म्हणून डॉ. उमेश मेश्राम होते. डॉ. मेश्राम यांनी आजच्या तंत्रज्ञान युगातही मराठी मायबोली किती उपयुक्त आहे. संस्कार-संस्कृतीची जननी असलेल्या या मराठी भाषेचे संवर्धन करण्याची जबाबदारी सर्वांचीच आहे, असे प्रतिपादन केले. याप्रसंगी राहुल देशमुख, अजय लोणकर, वासुदेव हरले यांनी भाषेप्रती आपले मनोगत व्यक्त केले.

● शिक्षणाच्या नवीन दिशा-मार्गदर्शन – ज्या महाविद्यालयात विद्यार्थी शिकतो, संस्कार घेतो तिथे त्याचे ऋणानुबंध-एक नातं नकळत जुळतं. अनेक सिनियर्स विद्यार्थ्यांकडून तो आदर्शाचे धडे घेतो. याची पूर्ती घावी म्हणून कला शाखेतील विद्यार्थ्यांनी बी.ए. भाग-३ च्या विद्यार्थ्यांसाठी निरोप समारंभ दि. २२/०४/२०२२ शुक्रवार रोजी आयोजित केला. यानिमित्ताने पदवीनंतर ‘पुढील शिक्षणाच्या दिशा वाटा कोणत्या’ या विषयावर मार्गदर्शन सत्राचे आयोजन करण्यात आले. अध्यक्षस्थानी मा. प्राचार्य डॉ. धनवटे सर प्रमुख अतिथी प्रा. प्रमोद काळे, डॉ. अविनाश कदम डॉ. विजय राघोर्ते, डॉ. अमित याऊल यांनी विद्यार्थ्यांना यथोचित मार्गदर्शन केले. कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड यांनी या कार्यक्रमाची भूमिका विशद

केली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु. वैष्णवी बेलखेडे हिने केले. एक गोड आठवण म्हणून बी.ए. भाग-३ च्या विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाला भेटवस्तू प्रदान केली. या कार्यक्रमाला समस्त प्राध्यापक बंधू-भगिनी, शिक्षकेतर बांधव उपस्थित होते. स्नेहभोजनाने या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

Department of English

Study Circle is an organisation of students working on extra curricular activities of the students. Students actively participated in curricular and extracurricular activities. We organised inaugural function at the beginning of the session. Students have a special committee to control the activities of students throughout the year. President and their body put their question with the help of the committee. The inaugural function of study circle completed at beginning of the session.

Sr. No.	Name of Student	Class	Designation
1	Ku. Sakshi Bhise	B. A. III	President
2	Ku. Vaishnavi Belkhede	B. A. II	Secretary
3	Ku. Poonam Mohod	B. A. II	Member
4	Ku. Khushubu Rathod	B. A. I	Member
5	Ku. Arati Nasare	B. A. I	Member
6	Ku. Achal Ingale	B. A. III	Member
7	Rajesh Gadage	B. A. I	Member

At First it is Necessary to Mention the Result of Summer 2021 as Follows.....

Sr. No.	Class	Total	Present	Absent	Pass	Fail	Percentage
1	B. A. II SEM	202	147	55	106	41	72.10 %
2	B. A. II SEM	175	160	15	145	15	90.62 %
3	B. A. II SEM	119	113	06	104	09	92.03 %

Student Strength of The Department

Class	Boys	Girls	Total
B.A. I & II SEM	84	94	178
B.A. III & VI SEM	41	62	103
B.A. V & VI SEM	48	82	130

Department organised a program in which student aware about the pattern of question paper every year by providing online syllabus to students. Group discussion, seminar and workshop frequently organised by the department for all-round development of the students. We organised Debate Competition on 10 September 2021. Students of Arts, Commerce and science faculty participated in this debate. Department also organised Essay Competition on dated 19 Oct. 2021. Students of all classes participated in this competition. The topic of essay competition was on 'Modern Technology And Lifestyle'. Group discussion seminar and workshop frequently organised by the department for all-round development of the students under Study Circle. We celebrate birthday of William Shakespeare. Students collected picture and literature of Shakespeare. The day is celebrated as Book Day on 23 april.

Department of English and IQAC in Association with CoTI organised one day state level virtual webinar on Communicative skill in English on 28 April 2020. Chairperson of this program was Dr. Sanjay Dhanwate, principal of our College. Dr. Deepak Dharne introduced to the guest and also delivered introductory speech. Dr. Kapil Singhel from Post Graduate teaching department of English Vasantrao Naik government institute of Arts and social science, Nagpur. He explain importance of English and how can we effectively spoke English in our daily life. Dr Rajesh Gore Associate professor and Head Department of English Toshniwal Art Commerce and Science College, Sengaon, Dist. Hingoli was a resource person who stressed on four major skills listening, teaching, reading and writing. The session is very useful for student.

Prof. Sanghanand Bagde, Assistant professor, department of English, Rashtrapita Mahatma Gandhi Arts, Commerce and Science College, Savli Dist. Chandrapur, another resource person, throws light on skills of language that can necessary to be improved by the students. Principal of our college, Dr. Sanjay Dhanwate preside over the webinar who expressed view and explains the need of organising such a webinars. Vote of thanks done by Dr. Vandana Tagde. IQAC coordinator Dr. Avinash Kadam also guided to the student and delivered his speech. All these Webinar was completed under the supervision and guidance of Dr. Ganesh Mohod, co-ordinator of Arts Faculty. The Program was attended by teaching, non-teaching staff, professor from the different colleges and students. In short, the Webinar is useful and necessary for all.

इतिहास विभाग

महाविद्यालयीन काही विद्यार्थी केवळ अभ्यासक्रमावर आधारित पुस्तके वाचून केवळ परीक्षार्थी न बनता समाजाचा एक घटक म्हणून महत्वपूर्ण जबाबदारी पार पाडण्यासाठी तो सक्षम व्हावा, त्याचे व्यक्तिमत्व सर्वांगसुंदर व्हावे या हेतूने शाळा-महाविद्यालयात व्यासपीठ उपलब्ध करून दिल्या जाते. विषयाचे सखोल ज्ञान व्हावे, त्यांच्या बुद्धीचा विकास व्हावा, भूतकाळाचा वेध घेत वर्तमानकाळ योग्य पद्धतीने जगता यावा व भविष्यकाळ उज्ज्वल होण्यासाठी वर्तमानकालीन समस्यांची उकल करताना त्याची संशोधनवृत्ती वाढावी, स्पर्धेच्या युगात विचलित न होता समस्यांना तोंड देता यावे म्हणून महाविद्यालयात संबंधित विषयाचे अभ्यासक्रमाबरोबरच संबंधित इतर घटकांचे नियोजन केल्या जाते.

याकरिता कला शाखाप्रमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली सभा घेऊन अभ्यास मंडळ शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली विविध उपक्रम घेतले जातात. त्या दृष्टीने अभ्यास मंडळ कार्यकारिणी घोषित केली जाते. अभ्यास मंडळ कार्यकारिणी सदस्यांची निवड गुणवत्तेच्या आधारावर केली जाते.

अभ्यास मंडळ कार्यकारिणी

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	पद
१	ऋषभ सुधाकरराव आमले	बी. ए. सेम - ६	अध्यक्ष
२	कु. प्रियंका देवचंदंजी गोरे	बी. ए. सेम - ६	उपाध्यक्ष
३	रितेश सुरेशराव बेलखेडे	बी. ए. सेम - ६	सचिव
४	कु. चांदणी नरहरीजी रेवतकर	बी. ए. सेम - ४	सचिव
५	कु. विमल किसनराव शेडमाके	बी. ए. सेम - ४	सचिव
६	कु. धनश्री नामदेवराव हिंगवे	बी. ए. सेम - २	सचिव
७	नयन प्रकाशराव कडू	बी. ए. सेम - २	सचिव

सन २०२१-२२ या सत्रामध्ये कला शाखेतील इतिहास विषयाला प्रवेशित विद्यार्थ्यांची संख्या खालीलप्रमाणे

अ.क्र.	वर्ग	एकूण विद्यार्थी
१	बी. ए. भाग - १ सेम - २	८३
२	बी. ए. भाग - २ सेम - ४	६६
३	बी. ए. भाग - ३ सेम - ६	७१

● परीक्षेला सामोरे जाताना

बी. ए. भाग-१ (सेम-१ व सेम-२) चे विद्यार्थी हे पदवी स्तरावर नव्याने प्रवेशित विद्यार्थी असतात. त्यांना विद्यापीठीय परीक्षेचे स्वरूप माहीत नसते. तेव्हा या संदर्भात त्यांना सविस्तर माहिती देण्यासाठी दि. ०९/०२/२०२२ ला महाविद्यालयात 'परीक्षेला सामोरे जाताना' या मथळ्याखाली कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप, गुणांकन व त्याचे स्पष्टीकरण, प्रश्नाचे स्वरूप, उत्तरे लिहिण्याचे कौशल्य, वेळापत्रक, इतिहास विषयाच्या दृष्टीने लेखकांची मते, सणांचे महत्व, घटना या सर्व बाबींची माहिती इत्यंभूत दिली जाते. कोरोना महामारीमुळे प्रत्यक्ष वर्ग विद्यार्थ्यांचे न झाल्यामुळे Online Exam बद्दल विद्यार्थ्यांना समस्या भेडसावत होत्या. तेव्हा त्यांना कार्यशाळेमध्ये सविस्तर मार्गदर्शन करून त्यांच्या शंकांचे निरसन केले गेले. पेपर सोडवताना कुठले नियम पाळावे, काय काळजी घ्यावी, प्रसंगावधान राखून काही प्रश्न कसे सोडवायचे याबद्दल सविस्तर माहिती या कार्यशाळेत देण्यात आली.

● राज्यस्तरीय चर्चासिंत्राचे आयोजन

इतिहास विभाग व IQAC च्या वतीने दि. १६ ऑक्टो. २०२१ रोज मंगळवारला 'भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीत विदर्भाची भूमिका' या विषयावर एक दिवसीय राज्यस्तरीय आभासी वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले होते. या वेबिनारला उद्घाटक म्हणून प्रा. डॉ. वसंत डोंगरे (इतिहास विभाग प्रमुख, श्रीमती एस. आर. मोहता महाविद्यालय खामगाव जि. बुलढाणा) लाभले होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे, प्रमुख वक्ते डॉ. संतोष बनसोड

(समन्वयक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभ्यास केंद्र, अमरावती) यांची उपस्थिती होती.डॉ. सुनील पखाले व डॉ. गणेश मोहोड यांनी पाहुण्यांचा परिचय करून दिला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. वंदना तागडे यांनी केले. प्रास्ताविकातून त्यांनी स्वातंत्र्य चळवळीत विदर्भाची काय भूमिका होती? यावर सांस्कृतिक, राजकीय, सामाजिक, आर्थिक या अंगांनी विचार व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. उल्हास राठोड यांनी केले. या वेबिनारला जवळपास ११४ प्रतिनीधींनी नोंदणी करून सहभाग दर्शविला होता. वेगवेगळ्या विद्यार्थीठातील इतिहासाचे अभ्यासक, संशोधक, विद्यार्थी, प्राध्यापक सहभागी झाले होते. आभार डॉ. वंदना तागडे यांनी व्यक्त केले.

● निबंध लेखन स्पर्धा

महाविद्यालयातील कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेच्या सर्व विद्यार्थीसाठी भारतीय स्वातंत्र्याची ७५ वर्षीच्या निमित्याने 'भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील महापुरुषांचे योगदान' या विषयावर निबंध स्पर्धेचे आयोजन इतिहास विभागाच्या वर्तीने करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांकडून दि.०२/०३/२०२२ पर्यंत निबंध लिहिण्यास सूचित करण्यात आले होते. निबंधाच्या अटी व नियम विद्यार्थ्यांना सांगून त्यांच्याकडून निबंध गोळा करण्यात आले. या स्पर्धेत कु. तेजस्विनी लीलाधर मलिये (बी. एस्सी भाग-२), कु. गीता अशोकरावजी अंतुरकर (बी. ए. भाग-३) या विद्यार्थ्यांनी गुणानुक्रमे प्रथम व द्वितीय क्रमांक प्राप्त केला. त्यांना विभागाकडून प्रमाणपत्र देण्यात आले. यशस्वी विद्यार्थ्यांचे महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे, शिक्षक वृंद व शिक्षकेतर कमचारी यांनी कौतुक केले.

● चर्चासत्र

परीक्षेतील प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप लक्षात घेऊन, अभ्यासक्रमातील संभाव्य दीर्घोत्तरी प्रश्न विद्यार्थ्यांना गृहपाठ (Home-Assessment) म्हणून दिले जाते. विद्यार्थी संख्येच्या आधारावर विद्यार्थ्यांचे समूह केले जाऊन, Assignment विषय समूहानुसार विभाजीत केले जातात. त्यानुसार समुहातील विद्यार्थी आपापसात चर्चा करून त्यावर दीर्घोत्तरी प्रश्न उत्तरे लिहिण्यास सुलभ व्हावे यानुसार ते विचारपूर्वक लिहितात. त्यानंतर विषय शिक्षक निश्चित केलेल्या विद्यार्थी समूहापैकी इच्छुक एक विद्यार्थी आपल्या विषयावर संभाषण करतो. वर्गातील इतर विद्यार्थी प्रश्न विचारतात. त्याचे उत्तर तो सांगण्याचा प्रयत्न करतो. तेव्हा विषय शिक्षक तोच विषय पुन्हा सर्वांना समजेल अशा सोप्या भाषेत स्पष्टीकरण करून तो विषय समजून सांगतो. या नंतर दुसरा विद्यार्थी समूह आपला विषय सर्वांसमोर मांडतो. व इतर विद्यार्थी प्रश्न विचारतात. यावेळी शंकेचे निरसन केल्या जाते. चर्चासत्राचे आयोजन दि. २४/०४/२०२२ ला करण्यात आले. शेवटी विषय शिक्षक वाचल्या गेलेल्या विषयावर आपले मत मांडते. तसेच विषय मांडणी वेळी ज्या उणीवा राहिल्या असतील त्या उणीवा दूर करतात व हा विषय योग्य पद्धतीने परीक्षेत लिहिण्यासाठी योग्य मार्गदर्शन करते. बी.ए. सेम-२, सेम-४, सेम-६ च्या विद्यार्थ्यांचे चर्चासत्र नियोजित वेळापत्रकाप्रमाणे घेतल्या जाते.

● प्रश्नमंजुषा

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यार्थीठाने सत्र २०१६-१७ पासून सेमिस्टर परीक्षा पद्धती लागू केली. त्यानुसार अंतर्गत मूल्यमापन २० गुण व ८० गुण हे विद्यार्थी परीक्षेकरिता ठेवण्यात येते. परीक्षेतील प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप लक्षात घेता या परीक्षेत इतिहास विषयासाठी १६ गुणांचा पाचवा प्रश्न असतो. या प्रश्नात एकूण १६ बहुपर्यायी प्रश्न १६ गुणांकरिता विचारले जातात. हे प्रश्न पूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित विचारले जात असल्याने प्रत्येक प्रकरणावरील संक्षिप्त प्रश्न विद्यार्थ्यांना सांगितले जाते. वर्षभर शिकविण्याचे स्वरूप या प्रकारचे असते. अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर Question Bank विद्यार्थ्यांना परीक्षेकरिता उपलब्ध करून दिल्या जाते. विद्यार्थ्यांची परीक्षेची तयारी कितपत झाली हे बघण्यासाठी वेळापत्रकानुसार त्यांना एके दिवशी प्रश्नमंजुषा या मथळ्याखाली वर्ग शिक्षक विद्यार्थ्यांना प्रश्न विचारतात. अशा प्रकारे त्यांची परीक्षेची तयारी करून घेतल्या जाते. या कार्यक्रमाचे आयोजन १५/०४/२०२२ ते २६/०४/२०२२ ला करण्यात आले.

अर्थशास्त्र विभाग

महाविद्यालयामध्ये ऐच्छिक विषय म्हणून अर्थशास्त्र या विषयाचा समावेश करण्यात आला आहे. संबंधित विषयाच्या संदर्भात सत्र २०२०-२१ बी. ए. सेम.-१,२,३,४,५,६ या परीक्षेचा निकाल.

अ.क्र.	वर्ग	प्रवेशित विद्यार्थी	परीक्षार्थी	उत्तीर्ण
१	बी. ए. भाग-१ सेम-१	१३१	९६	७८
२	बी. ए. भाग-१ सेम-२	१३१	९६	७८
३	बी. ए. भाग-२ सेम-३	९७	८६	७९
४	बी. ए. भाग-२ सेम-४	९६	८६	८६
५	बी. ए. भाग-३ सेम-५	६४	६२	५७
६	बी. ए. भाग-३ सेम-६	६४	६३	५९

महाविद्यालयामध्ये सत्र २०२१-२२ ला अर्थशास्त्र या ऐच्छिक विषयाला कला शाखेमध्ये प्रवेशित विद्यार्थी खालील प्रमाणे एकूण २६८ बी. ए. ला अर्थशास्त्र या विषयाला विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला होता.

अ.क्र.	वर्ग	मुले	मुली	एकूण
१	बी. ए. भाग-१ सेम-१ व २	८४	४९	१३३
२	बी. ए. भाग-२ सेम-३ व ४	३८	२८	६६
३	बी. ए. भाग-३ सेम-५ व ६	४७	२२	६९

गुणवत्ता व इतर बाबी विचारात घेऊन अभ्यासमंडळ कार्यकारिणीतील विद्यार्थी सदस्यांची निवड करून अभ्यास मंडळाची स्थापना करण्यात आली. या अभ्यास मंडळाची कार्यकारिणी पुढील प्रमाणे –

अभ्यास मंडळ कार्यकारिणी

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांची नावे	वर्ग	पद
१	रितेश सुरुशराव बेलखेडे	बी. ए. सेम - ३	अध्यक्ष
२	कु. श्वेता प्रकाश मडके	बी. ए. सेम - २	उपाध्यक्ष
३	कु. दुर्गा बाबारावजी नेहारे	बी. ए. सेम - १	सचिव
४	कु. लीना देविदास भादे	बी. ए. सेम - ३	सचिव
५	तनय प्रदीप काळे	बी. ए. सेम - २	सचिव
६	कु. साक्षी नेत्राम किनकर	बी. ए. सेम - १	सचिव
७	प्रविण आत्माराम ठवळे	बी. ए. सेम - १	सचिव

वरील अभ्यास मंडळाची स्थापना दि. २५/११/२०२१ ला करण्यात आली. नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज, कारंजा (घा.) जि. वर्धा आणि कौटिल्य ज्ञानप्रबोधिनी, अमरावती यांच्या संयुक्त विद्यमाने शनिवार दि. २४/०७/२०२१ रोजी सकाळी १० वाजता. अतिथी व्याख्यानाचे आयोजन नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज, कारंजा (घा.) या महाविद्यालयातील अर्थशास्त्र विभागाकडून आयोजित करण्यात आले होते. अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. महेंद्र गावंडे यांनी प्राचार्य संजय धनवटे यांच्या पुढाकाराने या कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते डॉ. प्रशांत हरमकर (सचिव, कौटिल्य ज्ञान प्रबोधिनी, अमरावती) लाभले होते. त्यांच्या व्याख्यानाचा विषय ‘अभिजीत बॅनर्जी यांचे अर्थशास्त्रातील योगदान’ हा होता. सर्वप्रथम डॉ. महेंद्र गावंडे यांनी पाहुण्यांचा परिचय करून देऊन प्रास्ताविकातून कार्यक्रमाचा उद्देश स्पष्ट केला. हे व्याख्यान आभासी पद्धतीने घेण्यात आले होते.

डॉ. प्रशांत हरमकर यांनी नोबेल पुरस्कार प्राप्त झालेले अभिजीत बॅनर्जी यांचे नोबेल प्राप्ती मागील असलेले महत्त्वपूर्ण कार्य स्पष्ट केले. दारिद्र्याची कारणे, त्यांचे देशावरील व समाज जीवनावर होणारे परिणाम व ते दूर करण्याकरीता सुचिविलेले उपाय यावर अगदी सोप्या पद्धतीने सर्वांना आकलन होईल या प्रकारे प्रकाश टाकला. ते म्हणाले की, डॉ. अभिजीत बॅनर्जी यांचे विचार हे अप्रत्यक्षरित्या प्रयोगांती विचार आहे. प्रत्यक्ष समाजात जाऊन समाजाच्या समस्या जाणून घेऊन त्यानुसार त्यांनी विविध प्रयोग केले व समस्यामागील कारणीमांसा जाणून त्यावर उपाय स्पष्ट केले. त्यांचे विचार जगातील सर्वच देशाला लागू पडणारे आहेत. अभिजीत बॅनर्जी यांचे इतरही अर्थिक विचार हे प्रत्यक्ष कृतीदर्शी असून वास्तववादी असे त्यांनी आपल्या व्याख्यानातून स्पष्ट केले.

या आभासी व्याख्यानाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे हे होते, तर प्रमुख उपस्थिती IQAC प्रमुख डॉ. अविनाश कदम यांची होती. तसेच महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापकवृद्ध व अर्थशास्त्र विभागाचे विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन इतिहास विभाग प्रमुख डॉ. वंदना तांगडे यांनी केले. तर आभार इंग्रजी विभाग प्रमुख डॉ. मोहन मेंडे यांनी व्यक्त केले. हे व्याख्यान अतिशय उपयुक्त असे असून फार मोलाची माहिती आम्हाला मिळाली असल्याचे विद्यार्थ्यांनी फोनद्वारे आपली मते मांडून व्यक्त केली.

दि. ०९/०२/२०२१ ला या अभ्यास मंडळाच्या वरीने ‘परीक्षेला जाता जाता’ या विषयावर कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. या कार्यशाळेला सर्व विद्यार्थ्यांनी उपस्थित राहून सहभाग नोंदविला. कार्यशाळेला प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून डॉ. उल्हास राठोड, डॉ. सुनील पखाले, डॉ. विजय काळे, डॉ. महेंद्र गावंडे, डॉ. वंदना तांगडे, डॉ. मोहन मेंडे, डॉ. सरिता राऊत, प्रा. वैशाली वैद्य हे लाभले होते. तर अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी भूषिविले.

अशाप्रकारे अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळांने विद्यार्थ्यांच्या सुमुणांना वाव मिळावा. व्यक्तिमत्व विकासाला सहाय्य व्हावे या करिता सत्र २०२१-२२ मध्ये अनेक कार्यक्रमाचे आयोजन केले. तसेच गटचर्चा, समूह चर्चा, प्रश्नमंजुषा इत्यादींच्या मार्फत अनेक प्रश्नांची सोडवणूक करण्याचा प्रयत्न केला.

यावर्षी अर्थशास्त्र विषयाच्या भाग-१, २ व ३ करिता नियमित मूल्यांकनाच्या दृष्टीने सेमिनार, होम असाइनमेंट, मुलाखत व टेस्ट पेपर यांच्या माध्यमातून महाविद्यालय स्तरावर विद्यार्थ्यांचे मुल्यांकन करण्यात आले.

समाजशास्त्र विभाग

कारंजा (घा.) परिसरातील ग्रमीण भागातील विद्यार्थी ज्ञानसंपन्न व्हावेत, या उद्देशने महाविद्यालयाची निर्मिती झाली. समाजातील सर्वच क्षेत्रात शिकणारा विद्यार्थी अग्रेसर रहावा म्हणून महाविद्यालयात कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखा ज्ञानार्जनाचे कार्य करते. विशेषता: कला शाखेच्या माध्यमातून पूरक असे उपक्रम राबविले जातात. त्याकरीता अभ्यास मंडळाची स्थापना केली जाते. या अभ्यास मंडळा अंतर्गत चर्चासत्र, परिसंवाद, प्रश्न मंजुषा, शोधनिबंध, प्रकल्प, शैक्षणिक सहल आदींचे आयोजन केल्या जाते. महाविद्यालयामध्ये ऐच्छिक विषय म्हणून समाजशास्त्र या विषयाचा समावेश करण्यात आला आहे. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगिण विकासाच्या दृष्टीने केवळ पुस्तकी ज्ञान असणे आज महत्वाचे नाही तर, समाजशास्त्र विषयाचा अभ्यास करतांना वर्तमानकालीन घटना, स्पर्धात्मक जगाची ज्ञानप्राप्ती, विषयाबद्दल सखोल माहिती व्हावी, सामाजिक मूल्ये याचे ज्ञान समाजाशास्त्राच्या विद्यार्थ्यांना असणे अत्यावश्यक आहे. विद्यार्थी हा परिपूर्ण घडावा, या दृष्टीने विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयीन स्तरावर तयारी करून घेण्यासाठी महाविद्यालयात समाजशास्त्र विषयाचे नियोजन केल्या जाते. कला शाखेच्या विभाग प्रमुखांच्या अध्यक्षतेखाली सभा घेवून अभ्यास मंडळ कार्यकारिणी गठित करून वर्षभर विद्यार्थ्यांसाठी विविध कार्यक्रम व उपक्रम राबविण्यात येतात.

समाजशास्त्र विषयामध्ये सत्र २०२१-२०२२ मध्ये खालील प्रमाणे वर्ग निहाय प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

अ.क्र.	वर्ग	मुले	मुली	एकूण
१.	बी.ए. भाग -१	३८	६३	१०१
२.	बी.ए. भाग -२	१९	४१	६०
३.	बी.ए. भाग -३	२४	५४	७८
	एकूण	८१	१५८	२३९

अध्ययन-अध्यापन कार्यामध्ये विद्यार्थी अधिक अभ्यासभिमुख व्हावा, या हेतूने प्रत्येक सत्रात अभ्यास मंडळाचे गठण करण्यात येते. सत्र २०२१-२०२२ मध्येही समाजशास्त्र अभ्यास मंडळाचे गठण मा. प्राचार्य यांचे अनुमतीने करण्यात आले. येथील विद्यार्थ्यांची समाजशास्त्राप्रती अभिरूची वाढावी, वाचन, लेखन कौशल्य वाढीस लागावे, त्यांनी लिहिले ते व्हावे या हेतूने समाजशास्त्र अभ्यास मंडळाची निर्मिती करण्यात आली.

अभ्यास मंडळ कार्यकारिणी

अ.क.	नावे	वर्ग	पद
१.	सागर बराई	बी.ए. भाग-३	अध्यक्ष
२.	कु. वैष्णवी बेलगेडे	बी.ए. भाग-२	उपाध्यक्षा
३.	कु. श्रद्धा ठाकरे	बी.ए. भाग-३	सचिव
४.	श्रद्धानंद ठाकरे	बी.ए. भाग-२	सदस्य
५.	कु. मयुरी धारपुरे	बी.ए. भाग-१	सदस्या
६.	नयन कडू	बी.ए. भाग-१	सदस्य

● उद्बोधन वर्ग

दि. १०/०१/२०२२ ला समाजशास्त्र अभ्यास मंडळाच्या वतीने उद्बोधन वर्गाचे आयोजन करण्यात आले. या उद्बोधन वर्गाला मार्गदर्शक म्हणून प्रा. डॉ. सुनिल पखाले यांनी मार्गदर्शन केले. या उद्बोधन वर्गाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. वंदना तागडे होत्या. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. उल्हास राठोड यांनी केले. याप्रसंगी प्रा. डॉ. गावंडे, डॉ. महेंद्र उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कु. वैष्णवी बेलखेडे हीने केले. तर आभार सागर बारई यांनी मानले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील समाजशास्त्र विषयाचे सर्व विद्यार्थी उपस्थित हाते.

● चर्चासत्राचे आयोजन

समाजशास्त्र अभ्यास मंडळाच्या वतीने दिनांक २०/०१/२०२२ ला चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून प्रा. डॉ. उल्हास राठोड होते. या चर्चासत्रामध्ये या विषयावर अनेक विद्यार्थ्यांनी आपली मते व्यक्त केली. तर या चर्चासत्रामध्ये जवळपास सर्व विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या चर्चासत्राचे सूत्रसंचालन कु. बेलखेडे हीने तर अभार सागर बारई यांनी मानले.

● ऑनलाईन परीक्षा मार्गदर्शन

विद्यापीठ निर्देश आल्यामुळे परीक्षेसंबंधित विषयांच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप कसे असेल, विद्यार्थ्यांच्या मनात असलेला संभ्रम दुर करण्याच्या उद्देशाने बी.ए. प्रथम सत्र समाजशास्त्र या विषयाच्या विद्यार्थ्यांसाठी ऑनलाईन परीक्षा पूर्व मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन दि. ०९/०२/२०२२ रोजी करण्यात आले. यावेळी अध्यक्षस्थानी कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड होते. या कार्यशाळेला प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून डॉ. उल्हास राठोड, डॉ. सुनिल पखाले, डॉ. महेंद्र गावंडे, डॉ. वंदना तागडे, डॉ. मोहन मेंडे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

● परीक्षेला सामोरे जातांना कार्यशाळा

बदलत्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप लक्षात घेता दि. ०७/०५/२०२२ रोजी बी.ए. सेमी-१ समाजशास्त्र या विषयासंबंधित प्रश्नाचे स्वरूप विद्यापीठीय प्रश्नपत्रिकेनुसार कसे राहील य विषयावर डॉ. उल्हास राठोड यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले जेणेकरून परीक्षेला सामोरे जातांना विद्यार्थी घाबरणार नाही. विद्यार्थ्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांचे समाधानही करण्यात आले. याप्रसंगी डॉ. सुनिल पखाले, डॉ. गणेश मोहोड, डॉ. कु. वंदना तागडे, डॉ. मेंडे उपस्थित होते.

समाजशास्त्र विभाग वेबिनार अहवाल

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज, कारंजा (घा.) जि. वर्धा च्या समाजशास्त्र विभाग व अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष द्वारा आयोजित ‘आभासी अध्यायन-अध्यापन सामाजिक समस्या व उपाय’ या विषयावर वेबिनार चे आयोजन दि. २१ सप्टेंबर २०२१ रोजी केल्या गेले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे होते. तर उद्याटक म्हणून मा. श्री. प्रदीपभाऊ काळे (उपाध्यक्ष, भारत शिक्षण संस्था, आर्बी) तर या वेबिनारला प्रमुख अतिथी म्हणून डॉ. अशोक बोरकर, (समाजशास्त्र विभाग प्रमुख, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर) तर या वेबिनार चे प्रमुख वक्ते म्हणून मा. डॉ. प्रदीप मेश्राम (समाजशास्त्र विभाग प्रमुख जे. ए.म. पटेल महाविद्यालय, भंडारा) यांची उपस्थिती होती.

वेबिनार चे आयोजक डॉ. उल्हास राठोड यांनी वेबिनार घेण्यामागील आपली भूमिका प्रास्ताविक भाषणातून विशद केली. या वेबिनार चे आयोजन समाजशास्त्र विभाग आणि अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष यांनी केले होते. गुणवत्ता हमी कक्ष चे सह समन्वयक डॉ. उमेश मेश्राम यांनी अभासी अध्यायन-अध्यापन सामाजिक समस्या व उपाय यावर आपले विचार व्यक्त केले.

मा. उद्घाटक श्री. प्रदीपभाऊ काळे यांनी अध्ययन-अध्यापन ही अव्याहतपणे चालणारी प्रक्रिया असून या कोविड-१९ च्या परिस्थितीमध्ये ही प्रक्रिया बंद होते की काय, अशी वेळ आली असतानाही अशा बिकट परिस्थिती वर मात करून प्राप्त साधनांचा आणि नवीन तंत्रज्ञानाचा पर्याय शोधून प्राध्यापकांनी आपले कर्तव्य बजावले. या आभासी अध्ययन-अध्यापनात अनेक अडचणी आल्याची माहीती त्यांनी दिली. कारण या महाविद्यालयात शिकणारे विद्यार्थीं ग्रामीण भागातील असल्यामुळे विद्यार्थ्यांची मानसिकता सकारात्मक करण्याच्या दृष्टीने शिक्षकांनी प्रयत्न करावे असे ते म्हणाले.

प्रमुख अतिथी डॉ. अशोक बोरकर यांनी धावता आढावा घेत असे म्हणाले की, वर्ष २०१९ सप्टेंबर, ऑक्टोबर च्या दरम्यानच्या सुमारास कोविड-१९ सुरुवात झाली. त्यामुळे होणारे बदल, निर्माण होणाऱ्या समस्या निरंतर मोठ्या प्रमाणात वैज्ञानिक साहित्य निर्माण झाले. पण दुर्दैवाने मागासलेपणामुळे त्याकडे आपले दुरुक्ष झाले. आणि त्याला आपण समजू शकलो नाही. ते पुढे असेही म्हणाले की, जागतीकीरणाच्या माध्यमातून कोविड-१९ चा हा आजार आपण पहातो. तो जगभर पसरला आणि विकसित राष्ट्रांमध्ये देखील दिसून आला. या आभासी अध्ययन-अध्यापन याचा फायदा मुलांच्या शिक्षणाकरिता बन्याच प्रमाणात झाला आहे. आणि या शिक्षण पद्धतीचा जवळपास सर्वच विद्यार्थ्यांनी देखील स्विकार केला आहे, असे डॉ. अशोक बोरकर यांनी आपल्या भाषणातून मत व्यक्त केले आहे.

प्रमुख वक्ते डॉ. प्रदीप मेश्राम असे म्हणाले की, या आभासी अध्ययन-अध्यापनाला लागणाऱ्या गोष्टी म्हणजे इंटरनेटची आवश्यकता, संगणक किंवा स्मार्टफोनची आवश्यकता, तांत्रिक कुशलतेची, संगणकीय कौशल्याची आवशकता, भाषेची समानता या गोष्टी आभासी अध्ययन-अध्यापन यासाठी आज उपलब्ध असणे आवश्यक आहे. ते असेही म्हणाले की आभासी अध्ययन अध्यापन कुणासाठी आहे. जे नियमित शिक्षणप्रणालीत समावले जाऊ शकत नाही. म्हणजे शाळा-कॉलेज बाह्य अशा विद्यार्थ्यांना सुद्धा शिक्षण देता यावे. या हेतूने ही प्रणाली वापरण्यात आली. ही प्रणाली म्हणजे शाळा-महाविद्यालयांना पर्याय नव्हे तर अध्ययन करण्याची इच्छा असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सुविधा आहे. दूसरु शिक्षण व्यवस्थेसाठी याचा उपयोग आहे. ज्यांना आपल्या वेळेच्या सोयीनुसार शिक्षण घ्यायचे आहे. त्यांच्यासाठी ही प्रणाली आवश्यक आहे असे त्यांनी आपल्या भाषणात म्हटले आहे.

वेबिनारचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणातून अध्ययन-अध्यापनात येणाऱ्या दोन्ही बाजूंच्या अडचणीवर आपले विचार व्यक्त केले. या आभासी शिक्षण प्रणाली मध्ये ग्रामीण-शहरी तफावत दिसून येते. कोविड-१९ मुळे विस्कटलेल्या कुटुंबव्यवस्था त्याचा विद्यार्थ्यांच्या मानसिकतेवर झालेला परिणार, विद्यार्थ्यांची शिक्षणाप्रती उदासीनता, नैराश्य यावर मात करण्यासाठी प्राध्यापकांचे उत्तरदायित्व अशा अनेक पैलूंवर प्रकाश टाकून वर्तमानाचा विचार करू जाता या डिजिटल शिक्षण पद्धतीचा स्विकार करावा लागेल. सोबतच विस्कळीत झालेल्या या शैक्षणिक कार्याचे महत्व विद्यार्थ्यांना पटकून द्यावे लागेल. आणि हे काम उत्तमरित्या पार पाढू शकते, असे प्राचार्य डॉ. धनवटे यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणातून म्हटले आहे.

या आभासी वेबिनार चे सूत्रसंचालन प्रा. दर्शन चांभरे यांनी केले. या वेबिनारला जवळपास १५७ लोकांनी नोंदणी करून सहभाग दर्शविला होता. वेगवेगळ्या विद्यापीठातील समाजशास्त्राचे अभ्यासक, संशोधन, प्राध्यापक, विद्यार्थी सहभागी झाले होते. या वेबिनारच्या यशस्वितेकरीता अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष चे समन्वयक आणि सहसमन्वयक, विविध महाविद्यालयातील सन्माननीय प्राचार्य, प्राध्यापक प्रतिनिधी, महाविद्यालयाचे प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच विद्यार्थी सहभागी झाले होते. या वेबिनारचे आयोजक समाजशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. उल्हास राठोड यांनी सर्वांचे आभार व्यक्त केले.

राज्यशास्त्र विभाग

आपल्या महाविद्यालयात राज्यशास्त्र हा विषय समाज विज्ञान शाखेमध्ये सुरुवातीपासून म्हणजे सन १९८९ पासूनच शिकविला जातो. हा विषय विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रीय चैतन्य व राजकीय जागृती निर्माण करणास कारणीभूत ठरतो. त्याच प्रमाणे या विषयाकडे विद्यार्थ्यांनी आज करिअर म्हणून बधितल्यास एक चांगले करिअर म्हणून उपलब्ध आहे. एक सुजाण नागरिक बनविण्याची क्षमता या विषयात आहे. त्याचप्रमाणे स्पर्धापरीक्षेच्या दृष्टीने अतिशय महत्वाचा असा विषय आहे. त्यामुळे बरेच विद्यार्थी ऐच्छिक विषय असून सुध्दा अध्ययनासाठी प्राधान्याने घेतात.

सत्र २०२१-२०२२ - विद्यार्थी संख्या

अ.क्र.	वर्ग	मुले	मुली	एकूण
१.	बी.ए. भाग -१	६४	३०	९४
२.	बी.ए. भाग -२	२५	१९	४४
३.	बी.ए. भाग -३	२८	२९	५७
एकूण		११७	७८	१९५

त्याचप्रमाणे या अहवालामध्ये राज्यशास्त्र विषयाची मागील वर्षीची प्रगती पाहणे अप्रस्तुत होणार नाही.

सत्र २०२० च्या प्रगतीचा अहवाल

अ.क्र.	सत्र	विद्यार्थी संख्या	परिक्षार्थी	पास	नापास	टक्के
१.	सत्र - १	७६	५३	४३	१०	८१.१३%
२.	सत्र - २	७६	६३	५८	०८	९२.०६%
३.	सत्र - ३	७२	६४	६०	०४	९३.७५%
४.	सत्र - ४	७२	६५	६५	००	१००%
५.	सत्र - ५	४०	३५	३४	०१	९४.१४%
६.	सत्र - ६	४०	३९	३८	०१	९७.४३%
सरासरी निकाल - ९३.५८%						

सत्र २०२१-२०२२ ला प्रवेश प्रक्रिया संपल्यानंतर राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाचे गठन करण्याचे प्रयोजन होते. परंतु महामारीमुळे तसे करता येणे शक्य झाले नाही. अध्येतरिक्त जे काम अभ्यास मंडळाच्या माध्यमातून व्हायचे, हे होऊ शकले नाही. त्यामुळे शिकविण्याव्यतिरिक्त जे काम ऑनलाईन पद्धतीने व जानेवारीपासून ऑफलाईन पद्धतीने (विद्यापीठ निर्देशानुसार दोन्ही पद्धतीचा वापर करून) मर्यादित साधने व तंत्रज्ञान हाताळण्याचे अत्यल्प व मर्यादित ज्ञान किंवा अनुभव आणि विद्यार्थ्यांजवळील साधने व ती हाताळण्याचे ज्ञान यामुळे ही ऑनलाईन व ऑफलाईन पद्धती किंती उपयोगी ठरली हे सांगता येणे कठीण आहे. राज्यशास्त्र विभागाच्या वर्तीने व सांस्कृतिक मंडळाच्या वर्तीने २६ नोव्हेंबर २०२१ ला संविधान दिन साजरा केला गेला. या कार्यक्रमाला प्रमुख वर्ते म्हणून डॉ. विजय काळे हे होते. आपल्या भाषणात त्यांनी संविधान निर्मितील डॉ. बाबासाहेबांचे योगदान या विषयावर प्रकाश टाकला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. धनवटे होते. तर कार्यक्रमाचे संचालन डॉ. मेश्राम यांनी केले. तर २५ जानेवारी २०२२ ला मतदार जागृती दिनी चर्चासत्राचे आयोजन राज्यशास्त्र विभाग व राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन पद्धतीने मार्गदर्शन करण्यात

आले. या कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थिती डॉ. महेंद्र गावडे व कार्यक्रमाचे संचालन डॉ. पी.जे. काळे यांनी केले. या कार्यक्रमाला विद्यार्थ्यांचा प्रचंड प्रतिसाद होता. तर दि. २६ जानेवारी २०२२ ला ध्वजारोहणानंतर महाविद्यालयीन सर्व कर्मचारी आणि मर्यादित विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीत मतदार शपथ कार्यक्रम प्राचार्याच्या उपस्थितील घेण्यात आला.

फॅशन डिझाईनिंग विभाग

महाविद्यालयातील कला शाखेतील इतर विषयासोबतच फॅशन डिझाईनिंग या विषयाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. विद्यार्थींनीच्या अंगी असणाऱ्या सुम्पुणांचा विकास करणे तसेच त्यांच्या मधील कलागुणांचा विकास करणे, ज्यामुळे त्या महाविद्यालयातून बाहेर पडतांना त्यांचा स्वयंरोजगार स्थापन करू शकतील किंवा आत्मनिर्भर बनण्यास त्यांना मदत मिळेल या उद्देशाने या विषयाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. विद्यार्थींनीच्या सुम्पुणांना वाव मिळण्यासाठी विभागाअंतर्गत वर्षभर विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात येत असते.

फॅशन डिझाईनिंग विषयाच्या सत्र २०२०-२१ च्या प्रवेशित विद्यार्थींनीचा निकाल खालील तक्त्यात दर्शविला आहे.

अ.क.	वर्ग	एकूण विद्यार्थी	परिक्षार्थी	उत्तीर्ण	टक्केवारी
१.	बी.ए. भाग-१ सेम-१	५१	५१	३३	६४.७०%
२.	बी.ए. भाग-१ सेम-२	५१	५१	३१	६५.९५%
३.	बी.ए. भाग-२ सेम-३	४६	४६	४१	८९.१३%
४.	बी.ए. भाग-२ सेम-४	४६	४६	४१	८९.१३%
५.	बी.ए. भाग-३ सेम-५	३९	३९	३२	८२.००%
६.	बी.ए. भाग-३ सेम-६	३९	३९	३४	८७.१७%

सत्र २०२१-२२ मधील वर्ग निहाय प्रवेशित विद्यार्थींनी खालील प्रमाणे.

अ.क.	वर्ग	मुले	मुली	एकूण विद्यार्थी
१.	बी.ए. भाग -१	-	३९	३९
२.	बी.ए. भाग -२	-	२५	२५
३.	बी.ए. भाग -३	-	३६	३६
एकूण			१००	१००

अभ्यास मंडळ कार्यकारीणी

अ.क.	नावे	वर्ग	पद
१.	कु. प्रिया पारिसे	बी. ए. सेम. ५	अध्यक्ष
२.	कु. प्रियंका मदनकर	बी. ए. सेम. ५	उपाध्यक्षा
३.	कु. दिक्षा वंजारी	बी. ए. सेम. ५	सचिव
४.	कु. मनु लोखंडे	बी. ए. सेम. ५	सदस्या
५.	कु. गायत्री सावरकर	बी. ए. सेम. ३	सदस्या
६.	कु. निदा मेहरुद शेख	बी. ए. सेम. ३	सदस्या
७.	कु. दिव्या भांगे	बी. ए. सेम. १	सदस्या
८.	कु. प्रियंका बोडखे	बी. ए. सेम. १	सदस्या

● विद्यार्थी चर्चासत्र

दि. २०/०२/२०२१ ला विद्यार्थीनीन करिता अभ्यासक्रमातील विविध मुद्यांवर आधारित चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आलेले होते. जसे: १) उद्योजकता, कसा असावा. २) बाजाराची मुलभुत संकल्पना. या मध्ये एकुण ३५ विद्यार्थीनी सहभागी झाल्या होत्या.

विद्यार्थीनीनी त्यांना दिलेल्या विषयांवर आपले वेगवेगळे मत मांडले व इतरही विद्यार्थीनीची मते जाणुन घेतली.

● प्रात्याक्षिकावर आधारित कार्यशाळा

दि. २५/०२/२०२२ रोजी प्रात्याक्षिकावर आधारित कार्यशाळेचे अयोजन बी.ए. भाग १ च्या विद्यार्थीनीन करिता करण्यात आलेले होते. बी.ए. भाग १ च्या विद्यार्थीनी या प्रात्याक्षिका विषयी अनभिज्ञ असतात. त्यामुळे त्यांना प्रात्याक्षिकविषयी सखोल ज्ञान अवगत व्हावे याकरिता या कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या वेळी एकुण ३८ विद्यार्थीनी उपस्थित होत्या.

● व्याख्यान (Guest Lecture)

फॅशन डिझाईनिंग या विषयाला असणाऱ्या बी.ए. भाग-३ च्या विद्यार्थीनीनकरिता गेस्ट लेक्चर चे आयोजन दि. ०९/०४/२०२२ रोजी करण्यात आले होते. या मध्ये त्यांच्या सेम-६ ला असणाऱ्या अभ्यासक्रमावर आधारित मुद्यांचा समावेश करण्यात आलेला होता. ज्यामुळे त्यांच्या ज्ञानात भर पडेल या उद्देशाने गेस्ट लेक्चर चे आयोजन करण्यात आले हाते. या वेळी एकुण ३९ विद्यार्थीनी उपस्थित होत्या.

● परीक्षेला समारे जातांना कार्यशाळा

कोविड-१९ च्या काळात विद्यार्थी ऑनलाईन परीक्षेला सामरे गेले परंतु आता प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप बदल्यामुळे विद्यार्थ्यांना लेखी परीक्षेला सामरे जावे लागणार. त्यामुळे परीक्षेबाबत त्यांच्या मनात गोंधळ निर्माण होऊ नये, त्यांना प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप योग्य पद्धतीने समजून घेता यावे. ज्यामुळे त्यांना परीक्षेला समरे जातांना त्रास होणार नाही किंवा त्यांच्या मनात कोणत्याही प्रकारचे प्रश्नपत्रिकेविषयी प्रश्न निर्माण होणार नाही. यासाठी दि. ०७/०५/२०२२ ला कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते.

या कार्यशाळेत कला शाखेतील समस्त प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते व सर्वांनी विद्यार्थ्यांना अतिशय सोप्या पद्धतीने समजावून सांगून विद्यापीठ परीक्षेविषयी योग्य अशा पद्धतीने माहिती दिली.

गृहअर्थशास्त्र विभाग

ग्रामीण भागातील विद्यार्थीनी ही प्रात्याक्षिकरित्या ज्ञानसंपन्न व्हावी या उद्देशाने महाविद्यालयातील कला शाखेमध्ये आवश्यक विषयाबरोबर इतर ऐच्छिक विषयामध्ये गृहअर्थशास्त्र या प्रात्याक्षिक विषयाचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. पारंपारिक अध्यापन प्रक्रियेत नाविण्यापूर्णता आणून या प्रक्रियेत शिक्षणाबरोबरच विद्यार्थ्यांचा देखील सक्रिय सहभाग असावा. ज्यातून त्यांचे व्यक्तिमत्व बहरावे, यासाठी सुस कलेचा समन्वय साधुन अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त विषयाशी निगडित उपक्रम कायक्रमातून व्हावी, हा उद्देश गृहअर्थशाशास्त्र विभागाचा आहे. गृहअर्थशास्त्र या विषयाद्वारे महाविद्यालयाची विद्यार्थीनी ही आत्मनिर्भर, स्वावलंबी व स्वयंरोजगार निर्माण करून या समाजात आपला ठसा उमटवावा हा उद्देश आहे.

गृहअर्थशास्त्र विभागाच्या विद्यार्थीनीसाठी सत्र २०२१-२०२२ मध्ये मा. प्राचार्य डॉ. संजय धनवर्टे यांच्या अनुमतीने वेळोवेळी अभ्यास मंडळांतर्गत विविध कायक्रम महाविद्यालयात राबविले गेले. त्यांच्या लेखाजोचा खालीलप्रमाणे-

गृहअर्थशास्त्र विषयाच्या मागील वर्षाचा सत्र २०२०-२१ चा निकाल खालील तक्त्यात दर्शविला आहे.

अ.क्र.	वर्ग	एकूण विद्यार्थी	परिक्षार्थी	उत्तीर्ण	टक्केवारी
१.	बी.ए. सत्र - १	३३	३३	२०	६०%
२.	बी.ए. सत्र - २	३३	३३	२३	६९%
३.	बी.ए. सत्र - ३	४३	४३	३७	८६.०४%
४.	बी.ए. सत्र - ४	४३	४३	३७	८६.०४%
५.	बी.ए. सत्र - ५	२३	२३	२३	१००.%
६.	बी.ए. सत्र - ६	२३	२३	२१	९१.३०%

सत्र २०२१-२२ मध्ये गृहअर्थशास्त्र विषयामध्ये खालीलप्रमाणे वर्गनिहाय प्रवेशित विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

अ.क्र.	वर्ग	मुले	मुली	एकूण विद्यार्थी
१	बी.ए. सत्र - १	-	२७	२७
२	बी.ए. सत्र - २	-	-	-
३	बी.ए. सत्र - ३	-	२७	२७

विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडावी तसेच त्यांचा विकास व्हावा. या दृष्टीने विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयीन स्तरावर तयारी करून घेण्यासाठी महाविद्यालयात गृहअर्थशास्त्र विषयाचे वार्षिक नियोजन केल्या जाते. यासाठी कला शाखेच्या विभाग प्रमूख व प्राचार्यांच्या अध्यक्षतेखाली सभा घेवून अभ्यासमंडळ कार्यकारिणी गठीत करण्यात आली.

अभ्यासमंडळ कार्यकारिणी पुढीलप्रमाणे

अ.क्र.	नावे	वर्ग	पद
१.	कु. गीता डोंगेरे	बी. ए. सत्र ५	अध्यक्ष
२.	कु. हर्षा मानकर	बी. ए. सत्र ५	उपाध्यक्ष
३.	कु. कविता कडवे	बी. ए. सत्र ३	सचिव
४.	कु. माहेश्वरी कामडी	बी. ए. सत्र ३	उपसचिव
५.	कु. गायत्री नासरे	बी. ए. सत्र १	सदस्य
६.	कु. मयुरी रेवतकर	बी. ए. सत्र १	सदस्य

● ऑनलाईन पूर्व परिक्षा मार्गदर्शन

कोरोनाचे सावट बघता विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार परीक्षेसंबंधीत गृहअर्थशास्त्र विषयाच्या प्रात्याक्षीक परिक्षा व प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप कसे असेल हा विचार करता विद्यार्थ्यांच्या मनातील परीक्षेच्या संबंधीत असलेले प्रश्न व शंका दूर करण्याच्या उद्देशाने बी. ए. प्रथम सत्राच्या गृहअर्थशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थीनीसाठी ‘ऑनलाईन पुर्व परिक्षा मार्गदर्शन’ या कार्यशाळेचे आयोजन दिनांक २० जानेवारी २०२२ रोजी करण्यात आले होते. अरविंदबाबू देशमुख महाविद्यालय, भारसिंगी येथील गृहअर्थशास्त्र विषयाच्या विभागप्रमुख प्रा. लता पाटिल यांनी विद्यार्थीना मोलाचे मार्गदर्शन केले.

● सूजनशील क्षमतेच्या विकासावर आधारित कार्यशाळा

गृहअर्थशास्त्र विभागाद्वारे दिनांक १३ फेब्रुवारी २०२२ रोजी सूजनशील क्षमतेच्या विकासावर आधारित कार्यशाळेचे आयोजन हे ऑनलाईन मार्गदर्शन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत बी.ए. भाग-३ वर्षांच्या विद्यार्थीनी

सहभागी झाल्या होत्या. बालकामध्ये निर्माणात्मकता सृजनतेचे सामर्थ्य वाढविण्यासाठी विविध प्रकारची खेळणी जसे अंक, स्वर, व्यंजन, अल्फाबेट, झाडे, फळांची नावे, विविध प्रकारची मुख्यवटे, विविध आकार, रंगाची ओळख इत्यादी अनेक ज्ञानात्मक, निर्माणात्मक खेळणी तयार करण्यात आल्या होत्या.

● प्रात्याक्षिकावर आधारित कार्यशाळा

दिनांक ०५ एप्रिल २०२२ रोजी गृहअर्थशास्त्र विषयाच्या विद्यार्थीनींसाठी ‘प्रात्याक्षिकावर आधारित कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेला बी. ए. प्रथम सत्राच्या विद्यार्थीनींचा सहभाग होता. विद्यार्थीनींना कपड्यावर ब्लॉक पिटींगचे, रंगयोजनेचे, विनकामाचे ज्ञान देण्यात आले होते. याकरीता या कार्यशाळेचे आयोजन प्रा. डॉ. सरिता राऊत यांनी केले. यावेळी विद्यार्थीनाना प्रात्याक्षिकाविषयी मोलाचे मार्गदर्शन करण्यात आले.

● परीक्षेला सामोरे जातांन

विद्यापीठ निर्देश आल्यामुळे बदलच्या प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप लक्षात घेता दिनांक २५ एप्रिल २०२२ रोजी परीक्षेला सामोरे जातांना या कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये गृहअर्थशास्त्र विषयाच्या सर्व विद्यार्थीनींचा सहभाग होता. विद्यार्थीनांना पेपरविषयी असलेल्या अडचणी, शंका प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप याविषयी गृहअर्थशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. सरिता म. राऊत यांनी विद्यार्थीनींना सविस्तर माहिती दिली.

हे सर्व उपक्रम वर्षभर राबविताना आमच्या भारत शिक्षण संस्थेचे सन्माननीय अध्यक्ष, सचिव व पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य व सर्व विभाग प्रमुख व प्राध्यापक, अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्षाचे मा. समन्वयक तसेच वाणिज्य व विज्ञान विभागाचे मा. समन्वयक व प्राध्यापक वृद्द सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी वृद्द यांनी विशेष सहकार्य केले. त्याद्वाल मी सर्वांचे कलाशाखा विभाग प्रमुख म्हणून आभार व्यक्त करतो.

धन्यवाद !

डॉ. गणेश भि. मोहोड

कला विभाग प्रमुख

***

वाणिज्य विभाग

१) सेतू अभ्यासक्रम (Bridge Course)

वाणिज्य विभागाला प्रवेश घेणारे विद्यार्थी विविध शाखेतुन आले असल्याने त्यांना वाणिज्य शाखेसंदर्भात माहिती देण्याकरीता सेतू अभ्यासक्रमाचे चालविण्यात आला. कोरोना काळ असल्याने प्रवेशित विद्यार्थ्यांना झुम मिटींग च्या माध्यमातून आभासी पद्धतीने वाणिज्य शाखेतील विषय व इयत्ता १२ वी तील विषय यांची सांगड घालून नविन अभ्यासक्रमासंदर्भात माहिती प्रदान करण्यात आली. सोबतच भविष्यात वाणिज्य शाखेतून येणाऱ्या संधीची देखील माहिती या दरम्यान विद्यार्थ्यांना देण्यात आली.

२) ओळख महाविद्यालयाची (Introduction of College)

वाणिज्य शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाची ओळख होण्याकरीता आभासी पद्धतीने हा कार्यक्रम घेण्यात आला. यामध्ये महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी महाविद्यालयातील शिस्त, विविध योजना इत्यादी संदर्भात माहिती दिली. वाणिज्य विभाग प्रमुख डॉ. रविंद्र सोनटके यांनी बी.कॉम. ला असणारे विविध विषय व शिक्षकांची माहिती दिली. डॉ. अविनाश कदम यांनी वाणिज्य शाखेतून भविष्याच्या संधी संदर्भात मार्गदर्शन केले.

प्रा. सुरेश गोडबोले, डॉ. गणेश मोहोड, डॉ. दिपक धारणे यांनी देखील आपल्या आपल्या विषयांतर्गत केले.

३) परिक्षा पूर्व मार्गदर्शन (Pre Exam Guidance)

कोरोना महामारीमुळे परिक्षा ऑनलाईन पद्धतीने होत असल्याने या संदर्भात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यासाठी ऑनलाईन मिटींग घेण्यात आली. या दरम्यान डॉ. अविनाश कदम, डॉ. रविंद्र सोनटके, डॉ. गणेश मोहोड, डॉ. दिपक धारणे या सर्वांनी नविन परिक्षा प्रणालीनुसार परिक्षा कशा पद्धतीने घेतल्या जाईल या संदर्भात विद्यार्थ्यांना उचित मार्गदर्शन केले. सोबतच ऑनलाईन पेपर सोडवितांना घ्यावयाची काळजी, स्वरूप व पद्धती याबद्दल देखील माहिती प्रदान केली. विद्यार्थ्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांना समाधानकारक उत्तरे देण्यात आली.

४) MBA मार्गदर्शन आभासी कार्यशाळा (MBA Guidance Online Workshop)

वाणिज्य विभागातून अंतिम वर्ष उत्तीर्ण झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना MBA करिता प्रवेश घ्यायचा असल्यास त्याकरीता प्रवेश संदर्भात मार्गदर्शन करण्यासाठी MBA मार्गदर्शन कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

आभासी कार्यशाळेकरिता अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे तर प्रमुख मार्गदर्यक म्हणून नविरा महाविद्यालय, काटोल चे डॉ. अतुल चरडे व डॉ. हितेश वासवानी लाभले होते. कोरोना महामारीमुळे एम.बी.ए. ची प्रवेश प्रक्रिया उशिराने सुरु झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये संभ्रमाची स्थिती निर्माण झाली होती. ती स्थिती दूर करून वाणिज्य विभागाच्या विद्यार्थ्यांना या संदर्भात मार्गदर्शन डॉ. हितेश वासवानी व डॉ. अतुल चरडे यांनी केले.

कार्यशाळेचे प्रास्ताविक व परिचय डॉ. रविंद्र सोनटके यांनी केले. कार्यशाळेकरीता आय.क्यु.ए.सी. समन्वयक डॉ. अविनाश कदम, डॉ. गणेश मोहोड, प्रा. सुरेश गोडबोले, डॉ. दिपक धारणे, प्रा. शितल भार्गव व मोठ्या प्रमाणात विद्यार्थी उपस्थित होते.

५) चर्चासत्र (Discussion Session)

वाणिज्य विषया अंतर्गत विविध विषयांवर सोबतच ऑनलाईन पद्धती संदर्भात चर्चा करण्याकरीता वाणिज्य विभागामार्फत चार्चासत्र आयोजित करण्यात आले होते.

या चर्चासत्रामध्ये विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन पद्धतीने होणाऱ्या शिक्षणाची माहिती देण्यात आली. सोबतच ऑनलाईन शिक्षणामध्ये येणाऱ्या समस्या कोणत्या ? त्या कशा पद्धतीने सोडवायच्या संदर्भात देखील विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आले. वाणिज्य शाखेमार्फत घेण्यात येणाऱ्या विविध परिक्षा सोबतच ऑनलाईन पद्धतीने सर्व माहिती या दरम्यान देण्यात आली.

६) आयकर व गुंतवणूक कार्यशाळा (Income Tax and Investment Workshop)

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज कारंजा (घा.) येथे महाविद्यालयातील वाणिज्य विभाग, आयकर व गुंतवणूक सल्ला केंद्र आय.क्यू.ए.सी. व कोटी यांच्या संयुक्त विद्यमाने आभासी पद्धतीने आयकराचे आगणन आणि कर नियोजन या विषयावर राज्यस्तरीय एक दिवसीय आभासी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

या कार्यशाळेच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे होते तर उद्घाटक म्हणून भारत शिक्षण संस्थेचे उपाध्यक्ष मा. संदिपदादा काळे, प्रमुख अतिथी म्हणून डॉ. एम.के. उमाटे, महाविद्यालय नागपूर चे प्राचार्य डॉ. डि. व्ही. नाईक तर बीजभाषक म्हणून डॉ. रविंद्र सोनटक्के उपस्थित होते. कार्यशाळेचे बीजभाषक डॉ. रविंद्र सोनटक्के यांनी आयकराच्या संबंधित बाबींचे तसेच आयकराचे नियोजन यासंबंधी मार्गदर्शन केले. जुनी करप्रणाली व नविन करप्रणाली मध्ये काय फरक आहेत याचे पीपीटीद्वारे सखोल विवेचन त्यांनी केले.

कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. दर्शनकुमार चांभारे यांनी तर प्रास्ताविक कार्यशाळेचे संयोजक व आय.क्यू.ए.सी. समन्वयक डॉ. अविनाश कदम यांनी तर आभार प्रदर्शन आय.क्यू.ए.सी. उपसमन्वयक डॉ. उमेश मेश्राम यांनी केले. कार्यशाळेच्या यशस्वीतेकरीता प्रा. सुरेश गोडबोले, डॉ. उल्हास राठोड, डॉ. गणेश माहोड, डॉ. दिपक धारणे, डॉ. गौरव पेठे व महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी सवार्नी प्रयत्न केले. कार्यशाळेकरिता अन्य महाविद्यालयातील मोठ्या प्रमाणात प्राध्यापक, विद्यार्थी आभासी पद्धतीने उपस्थित होते.

७) निरोप समारंभ (Farewell Ceremony)

वाणिज्य विभागाच्या वतीने अंतिम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांकरिता निरोप समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे होते तर प्रमुख पाहुणे म्हणून कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड वाणिज्य विभाग प्रमुख डॉ. रविंद्र सोनटक्के, विज्ञान विभाग प्रमुख डॉ. विजय रार्घोते, प्रा. सुरेश गोडबोले, डॉ. दिपक धारणे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते.

सर्वांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून भावी आयुष्यासाठी शुभेच्छा दिल्यात.

डॉ. रविंद्र सोनटक्के

वाणिज्य विभाग प्रमुख

डॉ. संजय धनवटे

प्राचार्य

FACULTY OF SCIENCE

❖ ACADEMIC PROGRAMME

The faculty of science was established in the session 2005-06, offer a full time three year (Six Semester) teaching course leading to bachelor degree in science (B.Sc.). The course has two group viz; chemistry, botany and zoology (CBZ) and physics, chemistry and mathematics (PCM). The syllabi of all subjects are designed by university as per need of academic and the guidelines given by UGC.

❖ FACULTY

Department of Chemistry

1. Dr. A. R. Yaul	M.Sc., M.Phil., SET, Ph.D.	Assistant Professor & Head
2. Dr. U. P. Meshram	M.Sc., B.Ed., Ph.D.	Assistant Professor
3. Dr. G. B. Pethe	M.Sc., M.Phil., Ph.D.	Assistant Professor

Department of Physics

1. Dr. V. R. Raghorte	M.Sc., SET, Ph.D.	Assistant Professor & Head
2. Dr. G. C. Wakde	M.Sc., NET, B.Ed. Ph.D.	Assistant Professor

Department of Zoology

1. Dr. P. A. Bidwai	M.Sc., B.Ed., Ph.D.	Assistant Professor & Head
2. Dr. L. N. Wankhade	M.Sc., Ph.D.	Assistant Professor

Department of Botany

1. Dr. P. P. Ulhe	M.Sc., Ph.D.	Assistant Professor & Head
2. Dr. P. J. Kale	M.Sc., Ph.D.	Assistant Professor

Department of Mathematics

1. Prof. Ather Husain	M.Sc., NET	Assistant Professor & Head
-----------------------	------------	----------------------------

Non-Teaching Staff

1. Mr. Manoj Nimborkar	B.Sc.	Lab Assistant
2. Mr. Ajay Lonkar	SSC	Lab Attendant
3. Mr. Mangesh Malgam	B.A.	Lab Attendant
4. Mr. Manohar Rathod	M.A.	Lab Attendant

❖ STUDENTS STRENGTH 2020-21

Subject/ Class	SEM I/II	SEM III/IV	SEM V/VI	Total
Chemistry	115	104	61	223
Zoology	73	64	32	128
Botany	73	64	32	128
Physics	42	40	29	95
Maths	42	40	29	95
Marathi	115	-	-	58
English	115	-	-	58

❖ RESULTS (2020-21)

Class	Total Number of Student Appear	Total Number of Student Present	Total Number of Student Pass	Percentage
SEM - I WIN - 19	115	109	100	91.74%
SEM - III WIN - 19	59	56	54	96.42%
SEM - V WIN - 19	95	95	92	96.84%
SEM - II SUM - 20	78	78	78	100%
SEM - IV SUM - 20	67	66	62	96.96%
SEM - VI SUM - 20	95	95	94	98.94%
Degree Award	95	95	94	

❖ STUDENTS ACHIEVEMENTS

The following students secured maximum marks in WIN-2020 & SUM-2021

RTMNU, Nagpur University Examination

Sr. No.	Name of Student	Examination	Subject	Marks out of 150	Percentage
01	Mr. Bhushan Darvekar	B.Sc. SEM I WIN-2020	Chemistry	118	78.66%
02	Ms. Gunjan Bhade	B.Sc. SEM III WIN-2020B.	Chemistry	131	87.33 %
03	Mr. Vidyadhar Pathe	Sc. SEM V WIN-2020B.	Chemistry	126	84.00 %

04	Mr. Akshay Dobale	Sc. SEM II SUM-2021B.	Chemistry	112	74.66 %
05	Ms. Gunjan Bhade	Sc. SEM IV SUM-2021B.	Chemistry	121	80.66 %
06	Mr. Surendra Kamdi	Sc. SEM VI SUM-2021	Chemistry	132	88.00 %

Sr. No.	Name of Student	Examination	Subject	Marks out of 150	Percentage
01	Mr. Bhushan Darvhekar	B.Sc. SEM I WIN-2020	Physics	119	79.33%
	Ku. Gunjan E. Bhade	B.Sc. SEM III WIN-2020	Physics	125	83.33%
03	Ku. Dhanshree Mankar	B.Sc. SEM V WIN-2020	Physics	116	77.33%
04	Ku. Vaishnavi D. Kale	B.Sc. SEM II SUM-2021	Physics	116	77.33%
05	Ku. Priyanka R. Charde	B.Sc. SEM IV SUM-2021	Physics	127	84.66%
06	Mr. Bhavesh Mohod	B.Sc. SEM VI SUM-2021	Physics	121	80.66%

Sr. No.	Name of Student	Examination	Subject	Marks out of 150	Percentage
01	Ku. Veshakha H. Dewase	B.Sc. SEM I WIN-2020	Maths	112	74.67%
02	Ku. Gunjan E. Bhade	B.Sc. SEM III WIN-2020	Maths	136	90.67%
03	Mr. Bhavesh B. Mohod	B.Sc. SEM V WIN-2020	Maths	129	86.00%
04	Ku. Punam V. Yenurkar	B.Sc. SEM II SUM-2021	Maths	107	71.33%
05	Mr. Pranav R. Borkar	B.Sc. SEM IV SUM-2021	Maths	130	87.66%
06	Mr. Bhavesh B. Mohod	B.Sc. SEM VI SUM-2021	Maths	134	89.33%

Sr. No.	Name of Student	Examination	Subject	Marks out of 150	Percentage
01	Ku. Vaishnavi D. Deshmukh	B.Sc. SEM I WIN-2020	Botany	117	78.00 %
02	Ashwadip N. Karmore	B.Sc. SEM III WIN-2020	Botany	124	82.66 %
03	Ku. Megha G. Chaudhari	B.Sc. SEM V WIN 2020	Botany	128	85.33 %
04	Ku. Vaishnavi D. Deshmukh	B.Sc. SEM II SUM-2021	Botany	128	85.33 %
05	Jyotshna U. Chopde	B.Sc. SEM IV SUM-2021	Botany	124	82.66 %
06	Ku. Mayrui M. Kadwe	B.Sc. SEM VI SUM-2021	Botany	127	84.66%

Sr. No.	Name of Student	Examination	Subject	Marks out of 150	Percentage
01	Ku. Yogini Dewase	B.Sc. SEM I WIN-2020	Zoology	123	82.00 %
02	Ku.Yogini Dewase	B.Sc. SEM III WIN-2020	Zoology	128	85.33 %
03	Ku.Disha Nasare	B.Sc. SEM V WIN-2020	Zoology	125	83.33 %
04	Ku.Ankita Meshram	B.Sc. SEM II SUM-2021	Zoology	123	82.00 %
05	Ku.Simran Sheikh	B.Sc. SEM IV SUM-2021	Zoology	125	83.33 %
06	Ku.Megha Chaudhari	B.Sc. SEM VI SUM-2021	Zoology	128	85.33 %

❖ STUDENTS ASSOCIATION : STUDY CIRCLE

Academic association of students under the name of STUDY CIRCLE organized various program for overall development of the students. Under the platform of study circle various activities are organized throughout the year.

The study circle 2021-22 of Faculty of Science was inaugurated on **8th Dec 2021** by the hands of **Dr. S. P. Dhanwate**, Principal, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh), in presence of **Dr. V. R. Raghorte**, Co-ordinator, Faculty of Science, **Dr. R. N. Sontakke**, Co-ordinator, Faculty of Commerce, Dr. Ganesh Mohod, Co-ordinator, Faculty of Art's, **Dr. A. J. Kadam**, Co-ordinator,

IQAC, **Dr. G. C. Wakde**, Co-ordinator, Science Study Circle and Mr. Pranav Borkar (President of study circle committee, Faculty of Science). Along with Prof. Ather Hussain, Dr. G.B. Pethe, Dr. P.J. Kale, Dr. Amit Yaul, Dr. Sunil Pakhale, Dr. Mohan Mendhe were also present on dais. Mr. Bhaskar Gadre had conducted the program, Dr. G. C. Wakde gave the introductory speech and Introduction of the guest. Dr. V. R. Raghorte gave the introduction of study circle committee of Department of Science. The key note speaker Dr. S. P. Dhanwate stressed that the students always should imbibe the positive note in the preparation of competitive examination. And should not miss any opportunities by which your carrier gains momentum. The vote of thanks was proposed by Dr. G. B. Pethe. The very valuable thoughts was presented by all dignitaries present on the dais which was very knowledgeable for all students as well as faculties. The faculty members of all department and students were present for this function.

The Office Bearers of the Study Circle for the Session 2021-22 Were as Follows

Sr	Post	Name	Class
1	President	Mr. Pranav Borkar	B.Sc. III
2	Vice- President	Mr. Bhaskar Gadre	B.Sc. III
3	Secretary	Ku. Disha Nasare	B.Sc. III
4	Treasurer	Mr. Rahul Fule	B.Sc. II
5	Joint Treasurer	Mr. Akshay Doble	B.Sc. II
6	Study tour In charge	1. Rutuja Barange	B.Sc. III
		2. Poonam Galhate	B.Sc. II
7	Members	1. Gunjan Bhade	B.Sc. III
		2. Vaishnavi Kale	B.Sc. II
		3. Rekha Ingale	B.Sc. II
		4. Tushar Choudhary	B.Sc. I
		5. Darshana Dharpure	B.Sc. I

❖ MEDICINAL PLANT CERTIFICATE COURSE

To know the medicinal plant to each student from botany department and also every student of other faculty should know at least the plant morphology of medicinal plant. The department of botany had planted different medicinal and other plants in the campus and botanical garden of college. We have planted following medicinal plant in the campus and caring of plant had done throughout the year by student with NSS department.

❖ LIST OF MEDICINAL PLANT

1. Tinospora Cordifolia	Family - Menispermaceae
2. Andrographis Paniculata	Family - Acanthaceae
3. Aloe Vera	Family - Asphodelaceae
4. Adathoda Visica	Family - Acanthaceae
5. Piper Longum	Family - Piperaceae
6. Ocimum Sanctum	Family - Lamiaceae
7. Mentha Piperita	Family - Lamiaceae
8. Cymbopogan Cirratum	Family - Poaceae
9. Bryophyllum Pinnatum	Family - Crassulaceae
10. Bacopa Monnieri	Family - Scrophulariaceae
11. Withania Somnifera	Family - Solanaceae
12. Asparagus Recemosus	Family - Asparagaceae
13. Ginger Officinale	Family - Zingiberaceae

Department of Botany in collaboration with department of Zoology runs the certificate course for from session 2021-22. This year total 29 students were join the course. The certificates were given to the student who completed project work and passed the exam.

❖ STUDENTS SEMINAR

All the students from faculty of science were actively participated departmental Online/offline seminar conducted on first week of May 2022. This activity is organized for students to analyses extracurricular Activity such as stage confidence, stage daring, communication skill, etc. all students have submitted their seminar script. Topic where given to student for their seminar.

This activity is beneficial and improvement their confidence towards the subject, skill etc. In this activity all the students of PCM-group involved.

❖ VUPTA SEMINAR

Vidarbha Universities Physics Teacher Association (VUPTA) Students Seminar – 2022 organized by Vidya Vikas Art's Commerce and Science College, Samudrapur, Dist. Wardha on dated 19th & 20th March 2022. Four student namely Ku. Darshana Dharpure (B.Sc. Ist Year), Ku. Gunjan Bhade, Ku. Komal Kapse, Mr. Pranav Borkar (B.Sc. IIIrd Year) and Teacher Incharge Dr. V.R. Raghorte and Dr. G. C. Wakde had participated in the VUPTA Seminar. Ku. Darshana Dharpure had won Second Prize in Seminar Competition and Consolidating Prize in Quiz Competition from B. Sc. First Year Group and Ku. Gunjan Bhade had won First Prize in Seminar Competition from B. Sc. Final Year Group.

❖ GUEST LECTURE

The Department of Mathematics Organized guest lectures series in this session for the students for to develop interest towards the subject. In this year the resource person was Dr. Ravikant Mishra, Assistant professor, department of Mathematics, Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur. The guest of honor delivered online lectures continuous one week from 22 November to 27 November 2021 on the class B. Sc., Semester-V on the unit-IV: “Complex Integration”. Students got extra teaching enjoyment by this activity. Online guest lectures series organized under the Faculty Exchange Program of Cluster of Thirteen Institutions (CoTi). After completion of unit guest faculty take a test on it and students got nice scores in given test.

❖ VERMI - COMPOSTING

In college campus ground two bed of 4 x 4 feet size was constructed. In this bed different layer of organic waste material along with soil was filled. The waste material produce from college like garden plant residue, pages, plant life fall etc. was used for vermi- composting as a raw material. By continuous watering on repeated days under shadow condition within three months period good quality vermin-compost with fine particles was produced. About 1 quintal manure was produced from each bed. Types of worms used are Eisenia foetida the species are thermo - tolerant and so particularly useful. Produced compost is used for campus gardening.

❖ CELEBRATION OF NATIONAL MATHEMATICS DAY

The legendary Indian Mathematician, Dr. Srinivasa Ramanujan and his contribution in the field of mathematics is remarkable. On this occasion “National Mathematics Day” celebrated on 22nd December in all over the country. The main objective behind the celebration of National Mathematics Day is to make people aware of the development of mathematics and its importance.

Prof. Ather Husain, Head Department of Mathematics addressing the students on the occasion of “National Mathematics Day”

❖ SCIENCE DAY

National Science Day is celebrated in India every year on 28th February. On the occasion of Science Day celebration, The Department of Mathematics organized Mathematics Quiz for the students, in this Quiz Test all B. Sc. students of PCM-group are participates. The aim of this Quiz is to improve Students interest towards the subject Mathematics. 75th National Science Day was celebrated on dated 28th Feb 2022 by Dept. of Physics, faculty of Science On this occasion, Chief Guest, Dr. S. P. Dhanwate, Principal, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.) and Guest of Honor and Co-ordinator, IQAC, Dr. A. J. Kadam, Assistant Professor, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.), Dr. V. R. Raghorte, Co-ordinator, Faculty of Science, Dr. U. P. Meshram, Dr. G. C. Wakde, Co-ordinator, Science Study Circle, other faculty members and students were present.

❖ ONLINE TEACHING

The Corona pandemic has made a global impact in the past few weeks and continues to hit most of the sector. The situation has forced the schools and colleges to shut down and the students to stay at home. Instead of wasting of time due to the delay in reopening of college, the faculty of science continues teaching with the help of e-contents. All semester notes of B.Sc. are available on the college website. Students are easily access this site and download the notes as per requirement. Also maths department taking a online seminar by using google form link as

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeRwfUweiy29JWvYW78972J0vOZHdnss2oU5NUkeJFES--Nvg/viewform?usp=sf_link. The Corona pandemic has made a global impact in this year and continues to hit most of the sector. The situation has forced the schools and colleges to shut down and the students to stay at home. The department of mathematics continues teaching with the help of e-contents. All semester notes of B. Sc. mathematics are available on Google Classroom by class wise and Students are easily access and download the notes as his/her requirement. Also theory classes are taken by Zoom APP.

❖ EDUCATIONAL VISIT TO VNIT

Apart from the teaching, educational visit at VNIT Nagpur for science exhibition and visit to the department of physics and mathematics (VNIT) was arranged on 26th February 2022. Students of B. Sc.,-II and III year were presented with teaching staff Dr. Vijay R. Raghorte, Head, Department of Physics, Prof: Athar Hussain, Head, Department of Mathematics and Dr. Gautam C. Wakde. Through the science exhibition students develops a scientific spirit and curiosity which in turn forces them to think and creatively find the solutions to the challenges, and feel a sense of belong in gness as they make the models with their own hands. Students enjoy learning through such exhibition and gain lots of knowledge of science project presented by the various college in this science exhibition at VNIT Campus.

❖ VISIT TO RAMAN SCIENCE CENTER

Science play the vital role of our daily routine life and learning science is a fun. Department of Mathematics and Physics are decided to visit on 26th February 2022 at Raman Science Center at Nagpur. This place is really fun and full of knowledge which helps students in giving that vision and determination. At this center students observed all science projects and understood its functioning. This visit is not only to enhance their quality to know dept information but also to explore their knowledge. At this science center, Dr. Vijay R. Raghorte, Head, Department of Physics, explained students doubts and at last all students and faculties Prof. Ather Husain, Department of Mathematics, Dr. Vijay R. Raghorte, and Dr. Gautam C. Wakde were enjoyed 3D-show and Platinum show.

❖ NATIONAL CONFERENCE ON NEW TRENDS IN BIODIVERSITY (NCNTB- 2021)

One day virtual national conference on trends in biodiversity' (NCNTB-2021) organized by department of Botany and Zoology in association with Internal quality assurance cell (IQAC), Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (gh.) Dist. wardha in collaboration with cluster of thirteen institutions (COTI) on 30th September 2021 to bring together leading scientists, academicians, scholars and students who have engaged actively in various aspects of novel technologies below one umbrella, to discuss and dissipate knowledge of new trends in bio diversity which plays a significant role in all aspects for human welfare and to provide critical thinking and evidences based problem solving skills. The conference brought together over 397 participants from different states of India as well as abroad.

❖ ONE DAY VIRTUAL NATIONAL CONFERENCE ON NEW TRENDS IN ORGANIC SYNTHESIS (NCNTOS- 2021)

One Day Virtual National Conference On New Trends In Organic Synthesis (Ncotos- 2021), organized by Narayanrao Kale Smruti Model College (Arts, Commerce & Science), Karanja (Gh.), Dist.– Wardha, on 11th August 2021. The main objective of the conference is to bring together leading scientists, academicians, scholars and students who have engaged actively in various aspects of novel technologies under one umbrella to discuss and dissipate knowledge of new trends in organic synthesis, which plays a significant role in all aspects for the human welfare. The conference brought together over 150 participants from the different areas of country. IN the conference two technical sessions have been conducted by the two speakers:

1. Dr. Sanjio Zade, Professor, Professor, IISER Kolkata
2. Dr. Nandkishor Karde, Professor, PG Department of Chemistry, Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur.

Conference was inaugurated by Adv. Sau. Shobhatai Kale, Secretary, BES, Arvi., Chief guest Dr. Sanjay Thakare, Joint Director, Higher Education Nagpur Division, Nagpur express his opinion current scenario of chemistry which helps to budding researcher and students. Chair person Dr. Sanjay P. Dhanwate, Principal, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.), gives the presidential speech. IQAC co-coordinator, Dr. A. J. Kadam enlightens the various activities conducted by the college under the IQAC. Organizing secretary Dr. Umesh P. Meshram give the introductory speech. Joint secretary, Dr. Amit R. Yaul, Dr. Vijay R. Raghorte, Dr. Ravindra N. Sontakke, Dr. G. B. Mohod, all teachers and participant are present for the inauguration function.

❖ ONE DAY VIRTUAL STATE LEVEL WORKSHOP ON PERSPECTIVES OF MEDICINAL CHEMISTRY

One Day Virtual State Level Workshop On Prospective of Medicinal Chemistry, organized by Narayanrao Kale Smruti Model College (Arts, Commerce & Science), Karanja (Gh.), Dist.– Wardha,

in collaboration with Shivprasad Sadanand Jaiswal College, Arjuni (Morgaon), Dist. Godia on 21th October 2021. The main objective of the workshop is to bring together leading scientists, academicians, scholars and students who have engaged actively in medicinal chemistry under one umbrella to discuss and dissipate knowledge. The workshop brought together over 100 participants from the different areas of maharashtra.

Workshop was inaugurated by Dr. Prallad K. Rahangdale, Professor and Head, Department of Chemistry, Bhawabuti Mahavidyalaya, Amgaon, Dist. Godia, Inaugural remark was given Dr. U. P. Meshram, Department of Chemistry, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.), Chair person Dr. Ashwin M. Chandel, Principal, Shivprasad Sadanand Jaiswal College, Arjuni (Morgaon), Dist. Godia, gives the presidential speech. IQAC co-coordinator, Dr. A. J. Kadam and Dr. K. J. Sibi enlightens the various activities conducted by the college under the IQAC. Dr. Amit R. Yaul, Dr. Vijay R. Raghorte, Dr. Ravindra N. Sontakke, Dr. G. B. Mohod, all teachers and participant are present for the inauguration function. Vote of thanks was proposed by Dr. Nitin Vilayatkar.

This session was chaired by Dr. Pradip Tekade, Associate Professor, Department of Chemistry, Bajaj College of Science, Wardha. In his speech he covers the topic of medicinal chemistry. He also guided the students about PG specialization in medicinal chemistry. Session was very interactive and students came to know many new things about medicinal chemistry. The session was ended with vote of thanks by Dr. A. C. Kavale.

❖ BEST PRACTICE- SENIOR CITIZENS CARE DURING COVID-19 PANDEMIC

Department of zoology under Red ribbon club of Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (gh) has taken a small share to reduce death caused by covid-19. For that we have selected senior citizens. Age is the most important factor in diminishing one's chances to survive the covid-19 especially after 65 years of age. The elderly people are disproportionately affected by this disease. Thus attitude towards covid-19 and compliance toward preventive measures among the older citizens will have a greater effect on minimizing the number of deaths.

It is effective best practice. The students and teachers of red ribbon club and NSS of the college collected the name of senior citizens from Karanja tahsil, District Wardha. Group of students were formed and trained them to check body temperature and oxygen level according to covid guidelines. Total 24 students take participation in this activity as a care taker and 4 staff member were involved. We periodically (after 1 month) visited to senior citizens to check their temperature and oxygen level. They need to check their body temperature and oxygen level regularly.

In this practice we have taken 32 senior citizens for their care belonging to age group of 60 to 85 years. During this activity period it was observed that most of the body temperatures of the targeted people are found in normal range of 97 to 100 and oxygen level is found to be 95-97. If in some cases the body temperature is above the normal level and oxygen level below the normal range in that case we informed the health worker for further action.

Our objective of this work is To minimize the number of deaths during covid-19. To create awareness of responsibility among students towards their parents and grandparents. To help senior

citizens which are nearby our homes and to improve our understanding and response to the covid -19 pandemic

❖ INDUSTRIAL VISIT

Industrial Visit was organized on dated 19th March 2022 for Students and Teacher In charge of N. K. S. Model College, Karanja (Gh.) by VUPTA Seminar organizer Vidya Vikas College, Samudrapur at PEE VEE Textile Industry, Hinganghat. The very valuable information regarding the production of textile and its export to European Country were gained from the guide of the industry.

❖ EDUCATIONAL TOUR

The Students and staff member of Department of Physics & Mathematics, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.) dist: Wardha has visited the Science Exhibition “Vigyan Sarvatra Pujiyate” organized by Visvesvaraya National Institute of Technology (VNIT), Nagpur on 26th Feb 2022. The Mission of this Science Exhibition is to promote the history of Indian Science, Swadeshi Paramparik Inventions and innovations, Milestones of modern Indian Science and technology, Vision for next 25 years and to generate scientific temperament and new outlook of science.

In this Science Exhibition, models from various laboratories, industries, institutions like National Remote Sensing Centre ISRO, SOLAR, MOIL, VNIT, Sampurna Bambu Kendra, Maharashtra Metro Rail Corporation Limited and many more were present.

❖ PRESENTATION IN CONFERENCE/WORKSHOP/SEMINAR

Sr. No.	Name	Paper/ Poster Presented
1	Dr. A. R. Yaul	03
2	Dr. U. P. Meshram	03
3	Dr. G.B. Pethe	03
4	Dr. P.P. Ulhe	00
5	Dr. P. J. Kale	13
6	Dr. P. A. Bidwai	03
7	Dr. L. N. Wankhade	02
8	Prof. Ather Husain	05
9	Dr. V. R. Raghorte	03
10	Dr. G. C. Wakde	04

❖ RESEARCH PAPER PUBLICATIONS IN NATIONAL / INTERNATIONAL JOURNALS / PROCEEDINGS

Sr. No.	Name	National	International
1	Dr. A. R. Yaul	00	01
2	Dr. U. P. Meshram	00	01
3	Dr. G.B.Pethe	0	01
4	Dr. P. J. Kale	0	03
5	Dr. P. A. Bidwai	04	00
6	Dr. L. N. Wankhade	05	00
7	Dr. V. R. Raghorte	00	05
8	Mr. G. C. Wakde	00	04
9	Dr. P. P. Ulhe	0	00

❖ FACULTY PARTICIPATION

1. Prof. Ather Husain : Swayam Arpit Online Refresher Course has been successfully completed the ARPIT course for Career Advancement Scheme (CAS) promotion on “Leadership And Governance in Higher Education. Level 2”, from 1st December 2020 to 31st March 2021 examination held on 21-08-2021, conducted by Savitribai Phule Pune University Pune.
2. Prof. Ather Husain: Organizing committee member in One Day National Level Virtual Conference on “New Trends in Organic Synthesis” held on 11th August 2021, organized by Department of Chemistry in association with IQAC, N.K.S. Model College Karanja (Gh), Dist: Wardha.
3. Prof. Ather Husain: Chhattisgarh Public Service Commission (PSC) appointed as Examiner for the assessment of answer books of Chhattisgarh Lok Sewa Ayog (PSC), Raipur, from 03-10-2021 to 06-10-2021.
4. Prof. Ather Husain: Organizing committee member in One Day Virtual State Level Workshop on “Prospective of Medicinal Chemistry” on 21st October 2021 jointly organized by N.K.S. Model College Karanja (Gh), Dist: Wardha and Shivprasad Sadanand Jaiswal College, Arjuni/Morgaon Dist: Gondia.
5. R.T.M. Nagpur University, Nagpur has appointed as a Question Bank Moderator in the subject Mathematics Paper-I & II (Old) for Online Winter 2021 Examination of B.Sc., Semester-III.

6. R.T.M. Nagpur University, Nagpur has appointed as a Question Bank Setter in the subject Mathematics Paper-II (New) for Online Winter 2021 Examination of B. Sc., Semester-III.
7. G. H. Raisoni University was appointed as a Question Paper Setter in the subject of Mathematics- Advanced Abstract Algebra (MMT 101) of M. Sc. Semester-I Examination Winter-2021.
8. College has appointed as the Question paper-Setter & Valuator for Online College Level Examination in the subject of Mathematics Paper-I & II of B. Sc. Semester-I Examination Winter- 2021.
9. Shiksha Mandal's Bajaj College of Science, Wardha, is an autonomous institution affiliated to R.T.M. Nagpur University, Nagpur was appointed as a Paper-Setter for the subject Mathematics- II of B. Sc. Sem-IV (One set) examination of Summer-2022.
10. R.T.M. Nagpur University, Nagpur has appointed as a Paper-Setter in the subject Mathematics Paper-II (Special Theory of Relativity) of B. Sc. Sem-VI Examination Summer-2022.
11. The Exam Cell of Arvindbabu Deshmukh Mahavidyalaya, Bharsingi Tah. Narkhed, Dist. Nagpur 441305 constituted under directions 2022 of R.T.M. Nagpur University, has appointed Dr. Vijay R. Raghorte as a questions paper moderator in the Physics subjects for Online First Semester Winter 2021 examination.
12. Dr. Vijay R. Raghorte deputed as an Event secretary in organizing committee in one day Virtual State-Level Workshop on “Necessity of Collaborative Research for Patents” Date: 20th April 2022. Organized by VSPM Academy of Higher Education, Nagpur, Arvindbabu Deshmukh Mahavidyalaya, Bharsingi, Ta. Narkhed, Dist. Nagpur (M. S.), In Collaborations with Bharat Education Society's, Arvi Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.) Dist. Wardha (M.S.) India & Krishak Education Society's, Arvi Arts, Commerce And Science College, Arvi Dist Wardha (M.S.) India All Affiliated to R.T.M. Nagpur University, Nagpur. (under Mou of Coti)
13. Dr. Vijay R. Raghorte deputed as an Oral Seminar Referee (judge) in “VUPTA STUDENTS SEMINAR-2022” Vidya Vikas Arts, Commerce & Sciene College, Samudrapur, Dist. Wardha Maharashtra) affiliated to R. T. M. Nagpur University on dated 19th & 20th March 2022.
14. Guest lecture: Dr. V. R. Raghorte delivered a guest lecture on “Nanotechnology and its Application” in Arvindbabu Deshmukh Mahavidyalaya, Bharsingi on dated 26th October 2021.

❖ STUDENT PROGRESSION 2020-21

Sr. No.	Name of student	Prgramme graduated from (in)	Subject/Course (Name of Prgramme admitted to) 2019-20	Name of Institution Joined
1	Ms. Vishaka Dewase	2019-20	M.Sc. Maths	Shri. MM Sci. College, Nagpur
2	Ms. Mayuri Nasare	2019-20	M.Sc. physics	RTMNU, Nagpur
3	Ms. Jaya Khawshi	2019-20	M.Sc. Maths	Dharampeth M.P. Deo Sci, College, Nagpur.
4	Ms. Ankit Khandwe	2019-20	M.A	RTMNU, Nagpur
5	Ms. Raksha Lokhande	2019-20	M.Sc. physics	Dept. of Physics, RTMNU, Nagpur
6	Ms. Kavita k Baingane	2019-20	M.MBA	G.H. Raisoni Institute of Management & Research Khaparkheda Nagpur.
7	Ms. Ankita Ghagare	2019-20	M.Sc. physics	VMV college, Nagpur
8	Dipti Rewatkar	2019-20	M.Sc. Mathematics	Dept. of Mathematics RTMNU, Nagpur
9	Daksha A Kadwe	2019-20	MSW	Swami Vivekanand college of Social work, Nagpur
10	Pramit Y Nasare	2019-20	M.B.A	Nabira Mahavidyalaya, Katol
11	Shweta shendurkar	2019-20	M.Sc. chemistry	Nabira Mahavidyalaya, Katol
12	Prajwal Shirpurkar	2019-20	LLB	Yashwant Mahavidyalaya wardha
13	Monali Surendra Deshmukh	2019-20	M.B.A.	G.H. Raisoni Institute of Management & Research Khaparkheda Nagpur.
14	Ms. Shital R. Bhange	2019-20	DMLT	Lata mangeshkar hospital, Nagpur
15	Ms. Arti P. Bannagare	2019-20	MCA	Shri. Shivaji Education Society Science College, Nagpur.

16	Ms. Ankita D. Sathe	2019-20	M.Sc. Physics	Kamla Nehru Mahavidyalaya, Nagpur
17	Mr. Shubham Pande	2019-20	M.Sc. chemistry	Nabira Mahavidyalaya, Katol
18	Ms. Rupali Farkhade	2019-20	M.Sc. Physics	VMV College, Nagpur
19	Ms. Gauri Gadage	2019-20	ADMLT	Rashtrasant Tukadoji Regional Cancer hospital & teaching Institute, Nagpur
20	Mr. Saket Bisandre	2019-20	M.Sc. Zoology	Institute of Science Nagpur
21	Ms. Yogita Nasare	2019-20	ADMLT	Rashtrasant Tukadoji Regional Cancer hospital & teaching Institute, Nagpur
22	Ms. Vrushali Bhange	2019-20	PGDMLT	Rashtrasant Tukadoji Regional Cancer hospital & teaching Institute, Nagpur
23	Mr. Pawan Dharpure	2019-20	MA Economics	Dhanwate National College, Nagpur
24	Ms. Rakhi Gaurkhede	2019-20	M.Sc. Zoology	Taywade College, Koradi
25	Ms. Rutuja Dhande	2019-20	M.Sc. Zoology	Hislop College, Nagpur
26	Mr. Naukesh Kinkar	2019-20	MBA	Green Heaven Institute research & Management, Nagpur
27	Ms. Darshana Raut	2019-20	M.Sc. Zoology	Dept. of Zoology, RTMNU, Nagpur
28	Ms. Nikita Ingale	2019-20	M.sc. Molecular biology & genetic engineering	Dept. Of Molecular biology & genetic engineering Nagpur university.

Dr. S. P. Dhanwate
Principal

Dr. V.R. Raghorte
Coordinator
Faculty of Science

सांस्कृतिक विभाग

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज येथील सांस्कृतिक विभाग हा विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा ह्या मुख्य उद्देशाने हा विभाग सतत प्रयत्नशील व कार्यशील असतो. ह्या विभागांतर्गत महाविद्यालयात, प्रामुख्याने थोर महापुरुषांच्या जयंती / पुण्यतिथी, शिक्षकदिन, विद्यार्थ्यांचे स्वयंसासन, वार्षिक स्नेहसंमेलन, विद्यार्थ्यांचे स्नेहभोजन इत्यादी विविध कार्यक्रम राबविले जातात, तसेच वेळोवेळी येणाऱ्या कॉलेजबाबू स्पर्धेबद्दल विद्यार्थ्यांना सुचित करून सहभागी होण्याकरिता प्रोत्साहित करण्याचे काम या विभागांतर्गत केले जाते.

● छत्रपती शाहू महाराज जयंती

छत्रपती शाहू महाराज जयंती कार्यक्रमाचे आयोजन दिनांक २६/६/२०२१ कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. रवींद्र सोनटके हे होते तसेच प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. अविनाश कदम, डॉ. वंदना तागडे हे होते तसेच सदरील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ गणेश मोहोड विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय राघोते, प्रा.प्रमोद काळे उपस्थित होते कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. उमेश मेश्राम यांनी केले. डॉ. गौरव पेठे, डॉ. प्रवीण काळे, डॉ. अमीत याऊल, राहुल देशमुख, अजय लोणकर व इतर कर्मचारी उपस्थित होते. श्री. मलगाम यांनी आभार प्रदर्शन केले. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

● क्रांतीदिन

दिनांक ०९/०८/२०२१ रोजी क्रांतिवीर भगतसिंग त्यांच्या प्रतीमेस हार अर्पण करून श्रद्धांजली वाहण्यात आली तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ संजय धनवटे यांनी आपले विचार स्पष्ट केले कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.उमेश मेश्राम यांनी केले सदरील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ गणेश मोहोड, वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके, विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय राघोते, IQAC समन्वयक डॉ.अविनाश कदम, डॉ.उल्हास राठोड, डॉ. वाकडे डॉ. अमीत याऊल, डॉ.लोकेश वानखेडे, डॉ.प्रवीण काळे, डॉ. गावंडे, डॉ. पेठे, डॉ. मेंढे, प्रा. हुसैन जितेन्द्र होरे, अविनाश लोहे मनोज निभोरकर मंगेश मलगाम, राहुल देशमुख, अजय लोणकर तसेच इतर प्राध्यापक व कार्यालयीन उपस्थित होते कार्यक्रमांची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

● लोकमान्य बाळ गंगाधर टिळक जयंती

दिनांक २७/०७/२०२१ रोजी लोकमान्य बाळ गंगाधर टिळक जयंती त्यांच्या प्रतीमेस हार अर्पण करून श्रद्धांजली वाहण्यात आली साजरी करण्यात आली सदरील कार्यक्रमाला डॉ. अविनाश कदम सांस्कृतिक विभाग प्रमुख डॉ. उमेश मेश्राम, वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके, श्रीधर देशमुख, जितेन्द्र होरे, अविनाश लोहे, मनोज निभोरकर, मंगेश मलगाम, राहुल देशमुख, अजय लोणकर, श्री हरले इ. उपस्थित होते.

● शिक्षक दिन

दिनांक.०५/०९/२०२१ रोजी शिक्षक दिननिमित्त सर्वपळी राधकृष्ण न्यांना आदांजली वाहण्यात आली तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ संजय धनवटे यांनी आपले विचार व्यक्त केले कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ.उमेश मेश्राम यांनी केले सदरील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय राघोते, IQAC समन्वयक डॉ. अविनाश कदम डॉ. तागडे, डॉ. धारणे, डॉ. अमीत याऊल तसेच इतर प्राध्यापक व कार्यालयीन उपस्थित होते कार्यक्रमांची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

● महात्मा गांधी व लालबहादूर शास्त्री जयंती

सांस्कृतिक विभागाच्यावतीने म. गांधी व लालबहादूर शास्त्री यांची संयुक्त जयंती दिनांक.०२/१०/२०२१ रोजी साजरी

करण्यात आली. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे हे होते तसेच प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. रवींद्र सोनटके हे होते तसेच सदील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय रायोते खटउत समन्वयक डॉ. अविनाश कदम उपस्थित होते कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ उमेश मेश्राम यांनी केले डॉ. रवींद्र सोनटके यांनी म. गांधी यांचे स्वातंत्र्य काळातील योगदान स्पष्ट करून सांगितले तसेच प्राचार्य डॉ. धनवटे सरांनी लालबहादूर शास्त्री यांच्या सामाजिक योगदानाबद्दल माहिती सांगितली या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व कर्यालीन कर्मचारी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन डॉ. धारणे यानी केले आणि कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रीयात झाली.

● स्व. दादासाहेब काळे पुण्यतिथी

स्व. दादासाहेब काळे पुण्यतिथी सोहळा दिनांक. १९/१०/२०२१ रोजी त्यांच्या प्रतीमेस हार अर्पण करून श्रद्धांजली वाहण्यात आली सदील कार्यक्रमाला डॉ. उल्हास राठोड, डॉ. सुनील पखाले, प्रा. सुरेश गोडबोले, डॉ. गावंडे, अजय लोणकर इ. उपस्थित होते.

● व. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज पुण्यतिथी

दिनांक २५/१०/२०२१ रोजी व. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज पुण्यतिथी सोहळा संपन्न झाला सदरिल कार्यक्रमामध्ये त्यांच्या प्रतीमेसहार अर्पण करून श्रद्धांजली वाहण्यात आली सदील कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ संजय धनवटे सर वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके, डॉ. उमेश मेश्राम प्रा. प्रमोद काळे डॉ. प्रवीण काळे, डॉ. मेंडे. श्रीधर देशमुख अविनाश लोहे, राहुल देशमुख, मंगेश मलगाम, सिडामताई, वासुदेव हरले इ. उपस्थित होते.

● सरदार वल्लभभाई पटेल जयंती

दिनांक ३१/१०/२०२१ रोजी सरदार वल्लभभाई पटेल जयंती सोहळा संपन्न झाला सदरिल कार्यक्रमामध्ये त्यांच्या प्रतीमेस हार अर्पण करून श्रद्धांजली वाहण्यात आली सदील कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे डॉ. उमेश मेश्राम प्रा डॉ. प्रवीण काळे, राहुल देशमुख सिडमताई वासुदेव हरले इ. उपस्थित होते.

● संविधान दिन

दिनांक. २६/११/२०२१ रोजी संविधान दीन साजरा करण्यात आला सर्वप्रथम मुंबई येथे झालेल्या २६/११ हल्ल्यामध्ये शाहीद झालेल्या जवानांना श्रद्धांजली वाहण्यात आली सदील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय रायोते, IQAC समन्वयक डॉ. अविनाश कदम उपस्थित होते, कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक सांस्कृतिक विभाग प्रमुख डॉ उमेश मेश्राम यांनी केले. डॉ. प्रवीण काळे यांनी संविधानाच्या प्रास्ताविक सामूहिक वाचन केले डॉ. संजय धनवटे सरांनी घटनेच्या कलमाविष्यां तसेच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या योगदानाबद्दल विस्तृत माहिती दिली या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्वप्राध्यापक कर्मचारी उपस्थित होते. डॉ. प्रवीण काळे यांनी आभार प्रदर्शन केले कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रीयात झाली.

● महापरिनिर्वाण दिन

दिनांक ०६/१२/२०२१ रोजी महामान व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते सदील कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ. सुनील पखाले तसेच सदील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय रायोते, डॉ. तागडे उपस्थित होते कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ उमेश मेश्राम यांनी केले. डॉ. अमीत याऊल गौरव पेठे, डॉ. प्रवीण काळे, अजय लोणकर राहुल देशमुख वासुदेव हरले इतर कर्मचारी उपस्थित होते.

● क्रांति ज्योती सावत्रीबाई फुले जयंती

क्रांति ज्योती सावत्रीबाई फुले जयंतीच्या कार्यक्रमाचे आयोजन दिनांक ०३/१/२०२२ कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे हे होते तसेच प्रमुख पाहुणे म्हणून. डॉ. अविनाश कदम, हे होते तसेच सदरील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय राघोते, डॉ. तागडे उपस्थित होते कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ उमेश मेश्राम यांनी केले डॉ गौरव पेठे, डॉ. प्रवीण काळे डॉ. अमीत याऊल, राहुल देशमुख, अजय लोणकर व इतर कर्मचारी उपस्थित होते. श्री मलगाम यांनी आभार प्रदर्शन केले कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

● छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती

दिनांक १९/०२/२०२२ रोजी छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती जयंती साजरी करण्यात आली सदरील कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी खटाउ समन्वयक डॉ. अविनाश कदम हे होते प्रमुख अतिथी म्हणून डॉ. मेंदे होते तसेच सदरील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय राघोते, कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक डॉ. धारणे यांनी केले तर आभार प्रदर्शन डॉ. उल्हास राठोड यांनी केले या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व कर्मचारी उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

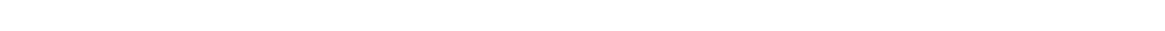
● जागतिक महिलादिन

दिनांक ८ मार्च २०२२ रोजी जागतिक महिला दिनानिमित्त कार्यक्रम आयोजित केला होता या कार्यक्रमाला डॉ. वंदना तागडे, डॉ. बिडवाई प्रमुख पाहुणे म्हणुन उपस्थित होत्या क्रांतिज्योती सावत्रीबाई फुले व माता जिजाऊ यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून कार्यक्रमाची सुरवात झाली या प्रसंगी डॉ. तागडे यांनी आपले महिलाविषयीचे आपले विचार मांडले तसेच सदरील कार्यक्रमाला कला शाखा प्रमुख डॉ. गणेश मोहोड वाणिज्य शाखा प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके विज्ञान शाखा प्रमुख डॉ. विजय राघोते, डॉ. प्रवीण काळे उपस्थित होते. तर कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन डॉ. उमेश मेश्राम यांनी केले या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व कर्मचारी उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

● सांस्कृतिक महोत्सव २०२१-२२

महाविद्यालयाचा सांस्कृतिक महोत्सव २०२१-२२ स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव याविषयावर आधारित दिनांक १४ मार्च ते १६ मार्चच्या दरम्यान संपन्न झाला. या महोत्सवामध्ये गायन स्पर्धा, नृत्यस्पर्धा, नाटिका, वेशभूषा, रांगोळी व पुष्परचना या स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदरील महोत्सव हा प्रगती पॅलेस कारंजा घाडगे येथे घेण्यात आला होता. या कार्यक्रमाचे उद्घाटक भारत शिक्षण संस्थेचे उपाध्यक्ष श्री. संदीपजी काळे यांच्या हस्ते करण्यात आले, तर प्रमुख पाहुणे प्रगती पॅलेसचे संचालक श्री. शरदभाऊ सावरकर हे उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे होते. सांस्कृतिक महोत्सवाचे प्रास्ताविक सांस्कृतिक प्रमुख डॉ. उमेश मेश्राम यांनी केले. डॉ. अविनाश कदम, डॉ. उल्हास राठोड, डॉ. रवींद्र सोनटके, डॉ. गणेश मोहोड, डॉ. विजय राघोते, एकांकिका व नाटिका डॉ. मोहोड, डॉ. धारणे रांगोळी व पुष्परचना स्पर्धा डॉ. बिडवाई, प्रा. वैद्य नृत्यस्पर्धा डॉ. राठोड, डॉ. राघोते, एकांकिका व नाटिका डॉ. मोहोड, डॉ. धारणे रांगोळी व पुष्परचना स्पर्धा डॉ. बिडवाई, प्रा. वैद्य व इतर समित्यांमध्ये डॉ. पेठे, डॉ. तागडे, श्री देशमुख, श्रीमती सीडाम, प्रा. हुसेन श्री. राहुल देशमुख, डॉ. विजय काळे, श्री. मनोज निंभोरकर, डॉ. लोकेश वानखेडे, प्रा. गोडबोले, श्री. हरले, श्री. मलगाम, डॉ. गावंडे, डॉ. मेंदे, डॉ. वाकडे, श्री. लोणकर, डॉ. अमीत याऊल, श्री. होरे, श्री. लोहे, व महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी विद्यार्थिनी उपस्थित होते.

● डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व महात्मा ज्योतिबा फुले यांची संयुक्त जयंती

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व महात्मा ज्योतिबा फुले यांची संयुक्त जयंती महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागाच्या वर्तीने महामानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व महात्मा ज्योतिबा फुले यांची जयंती दिनांक १४ एप्रिल २०२२ रोजी संपन्न झाली. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे सन्माननीय प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे हे होते तसेच कार्यक्रमाला प्रमुख वक्त्या म्हणून श्रीमती शेटे मँडम या उपस्थित होत्या कार्यक्रमाला सांस्कृतिक विभाग प्रमुख डॉ. उमेश मेश्राम आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. अविनाश कदम, वाणिज्य विभाग प्रमुख डॉ. रवींद्र सोनटके, रासेयो कार्यक्रम अधिकारी डॉ. प्रवीण काळे हे विचार पीठावर उपस्थित होते कार्यक्रमाच्या प्रमुख वक्त्या श्रीमती शेटे मँडम यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व ज्योतिबा फुले यांच्या सामाजिक कार्याला उजाळा देऊन आपले मत व्यक्त केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक बीएससी सेकंड ईयरची विद्यार्थिनी कु. दिव्या गायकवाड हिने केले. सदरील कार्यक्रमाला कला शाखेच्या विद्यार्थिनींनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची गाणी गाऊन त्यांच्या कार्याला उजळणी दिली. तसेच कु. निकिता डोके कु. इंगळे कु. गायकवाड कु. बारंगे या विद्यार्थिनींनी या सर्व महामानवांच्या जीवनावर जीवन कार्यावर भाषणे दिली सदरील कार्यक्रमाकरिता महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक प्राध्यापिका तसेच कार्यालयीन कर्मचारी विद्यार्थी/विद्यार्थिनी इत्यादी उपस्थित होते कार्यक्रमाची सांगता राष्ट्रगीताने झाली.

● व्यक्तिमत्त्व विकास शिबिर संपन्न

अखिल भारतीय अंधश्रद्धा निर्मूलन समिती शाखा कारंजा (घा) जि- वर्धा व अक्षर मानव वर्धा आणि नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज कारंजा (घा). जि- वर्धा द्वारा व्यक्तिमत्त्व विकास शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. दिनांक २२ मे २०२२ दिवस रविवार ला सकाळी १० ते दुपारी २ वाजेपर्यंत याशिबिराचे आयोजन नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज कारंजा (घा). येथे करण्यात आले होते. आपण कसे घडतो, संवाद कौशल्य, अभ्यासाचे तंत्र, वैज्ञानिक दृष्टीकोन, व्यक्तिमत्त्व घडवणार ब्रेन प्रोग्रामिंग, आत्मविश्वास, सकारात्मक आणि नकारात्मक दृष्टिकोन, मोबाईलचा अतिरिक्त वापराचे थोके आणि उपाय या सहविविध विषयावर मा. पंकज वंजारे प्रसिद्ध वक्ते तथा महाराष्ट्र राज्य युवा शाखा संघटक अखिल भारतीय अंधश्रद्धा निर्मूलन समिती यांचे मार्गदर्शन शिबिरार्थींना लाभले. या कार्यक्रमाचे उद्घाटक डॉ. मेघा कळंबे संचालिका कळंबे हॉस्पिटल कारंजा वडो. प्रा. उमेश मेश्राम कार्याध्यक्ष अ. भा. अ.नि.स तालुका शाखा कारंजा यांच्या हस्ते झाले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. संजय धनवटे नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज कारंजा (घा). तथा अध्यक्ष अ. भा. अनिस शाखा कारंजा उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रमुख अतिथी प्रा. सुभाष अंधारे, मा. राजकुमार तिरभाने ता. संघटक अ. भा. अनिस शाखा कारंजा उपस्थित होते. सर्वप्रथम पाहुण्यांच्या हस्ते महापुरुषांच्या फोटोचे पूजन करण्यात आले. सर्व प्रमुख पाहुण्यांचे पुस्तक भेट देऊन स्वागत करण्यात आले. शिबिरमध्ये सहभागी होणे निशुल्क होते. अ. भा. अ. नि. स सदस्यता शुल्क ५० रुपये होते. शिबीर स्थळी सर्वांना सदस्यता अर्ज भरून नोंदणी करण्यात आली. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक राजकुमार तिरभाने यांनी केले, सूत्र संचालन संगीता पाठील तर आभार उमेश मेश्राम यांनी मानले. यावेळी पियुष रेवतकर, उमेश पाचपोहर, विनोद डंडारे, मनोज वानखेडे, विजय कांबळे, गंगाधर यावले उपस्थित होते.

डॉ. उमेश मेश्राम
सांस्कृतिक विभाग प्रमुख

डॉ. संजय धनवटे
प्राचार्य

***

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग (NATIONAL SERVICE SCHEME)

आमचे नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज (कला, वाणिज्य व विज्ञान) कारंजा (घा.), जि.- वर्धा, हे नागपूर - मुंबई राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ६ वर डोंगर कुशीत असलेल्या कारंजा (घाडगे) या छोट्या शहरवजा गावात १९८९ पासून अविरतपणे ज्ञानदानाचे कार्य करीत आहे. आमच्या महाविद्यालयात कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखा कार्यरत असून २०१०-११ पासून 'राष्ट्रीय सेवा योजना' विभागांतर्गत 'रेड रिबन क्लब' ची स्थापना करण्यात आली. ज्ञानदानाबोरोबरच विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास करण्याच्या दृष्टीने आमच्या महाविद्यालयाचा 'राष्ट्रीय सेवा योजना' विभाग सतत प्रयत्नशील असतो.

महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या मनात सामाजिक जाणिव निर्माण करणे व त्यांचा सर्वांगीण व्यक्तिमत्व विकास घडवून आणणे या उद्देशाने राष्ट्रीय सेवा योजनेची स्थापना झाली. राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या नियमित कार्यक्रमांमध्ये २०० विद्यार्थ्यांची नोंदणी असून त्यापैकी १०० विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयीन 'विशेष निवासी श्रमसंस्कार शिबिर' करिता निवड करण्यात येते. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांमध्ये सामाजिक बांधिलकी, राष्ट्रीय एकात्मता अनुशासनप्रियता व शिस्त या गुणांचा स्वयंसेवकांना परिचय व्हावा यादृष्टीने आमच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने संपूर्ण वर्षभर जास्तीत जास्त 'सृजनात्मक उपक्रम' राबविण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न केला. तसेच यावर्षी कोविड कारणाने 'विशेष निवासी श्रमसंस्कार शिबिर' आयोजन रद्द करण्यात आले.

सन २०२१-२२ या सत्रामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना विभागांतर्गत राबविण्यात येणा-या विविध उपक्रमांच्या नियोजनाच्या बाबतीत चर्चा करण्यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या अध्यक्षतेखाली ३० जून २०२१ ला 'आभासि नियोजन सभेचे' आयोजन करण्यात आले. यामध्ये विविध विषयांवरील कार्यक्रमांबाबत चर्चा करून 'वार्षिक कार्यनियोजन' करण्यात आले. याप्रसंगी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांनी आपली मते मांडली.

● ऑक्सीजन कॉन्सन्ट्रेटर भेट

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज, कारंजा घाडगे, जिल्हा वर्धा यांचेकडून दिनांक १३/०५/२०२१ रोजी ग्रामीण रुग्णालय कारंजा घाडगे येथे ऑक्सिजन कॉन्सन्ट्रेटअर एकूण संख्या दोन (एकूण किंमत एक लाख ३२ हजार दोनशे रुपयाची) भेट देण्यात आली. आरोग्य व्यवस्थेतील ताण कमी व्हावा व आवश्यक साधन सुविधांची मुबलक प्रमाणात पूर्तता व्हावी व याकरिता सामाजिक दायित्व म्हणून महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांच्या सहकार्याने ग्रामीण रुग्णालय कारंजा घाडगे येथे ही ऑक्सिजन कॉन्सन्ट्रेटअर भेट देण्यात आली त्याकरिता महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे, प्रा. डॉ. रवींद्र सोनटक्के, प्रा. डॉ. अविनाश कदम, प्रा. डॉ. सुनील पखाले, प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम, प्रा. डॉ. प्रविण काळे, श्री. जितेंद्र होरे, श्री. राहुल देशमुख व श्री. अजय लोणकर यांच्या उपस्थितीत ग्रामीण रुग्णालयातील डॉक्टर नर्सेस अधिकारी यांच्या सुपृत्त करण्यात आले.

● दहशतवाद व हिंसाचार विरोधी दिवस (Anti Terrorism & Violence Day)

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज (कला, वाणिज्य व विज्ञान), कारंजा घा., जि. वर्धा येथे दिनांक २१ मे २०२१ रोजी 'दहशतवाद व हिंसाचार विरोधी दिवस' आभासी पद्धतीने कोविड नियमाचे पालन करून कार्यक्रम घेण्यात आला. सदर कार्यक्रमांमध्ये महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे हयांनी विद्यार्थ्यांना दहशतवाद आणि नक्षलवाद

यांच्या माध्यमातून फोफावलेला हिंसाचार संपूर्ण जगाला विनाशाच्या वाटेवर नेत आहे. देशातील प्रत्येक नागरिकांनी आपला देश यापासून कसा सुरक्षित राहील याचि खबरदारी घेऊन शांती प्रस्थापित करण्यासाठी खारीचा वाटा उचलावा जेणेकरून जगात शांततेचं नंदनवन निर्माण करण्यासमदत होईल असे प्रतिपादन नारायणराव काळे स्मृति मॉडेल कॉलेज येथील रासेयो तर्फे आयोजित दशहतवाद आणि हिंसाचार या आभासी कार्यक्रमांत व्यक्त करण्यात आले. या प्रसंगी प्रमुख वक्ते डॉ. उल्हास राठोड यांनी दशहतवाद आणि हिंसाचार याची पार्श्वभूमी विशद करून सांगितली कांही देशांन आपल्या संकुचीत विचारसरणीला अनुसरून अल्पकालीन स्वार्थासाठी दशहतवाद आणि हिंसाचार यांचा मार्ग पत्करलेला आहे. अश्या वेळी वसुंधैव कुटुंबकम या भारतीय विचारसरणीने जगात विश्वशांततेचा संदेश आपण देऊ शकतो. बुद्ध, महात्मा गांधी व विनोबा यांचे विचाराच येणा-या पिढीला तारू शकतात असे त्यांनी प्रतिपादन सर्व विद्यार्थी तसेच महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी हयांनी झुम कार्यक्रमाद्वारे दहशतवाद व हिंसाचार विरोधी शपथ चे वाचन करण्यात आले. कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. प्रविण काळे, कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. दिपक धारणे, कार्यक्रम अधिकारी हयांनी केले. सर्व विद्यार्थ्यांच्या व्हाटसुअंप ग्रुप वर शपथ पाठविण्यात येवून त्यांना आपापल्या गावात हि शपथ घेण्यास सांगण्यात आले. तसेच हयावेळी प्रा. डॉ. गौतम वाकडे, प्रा. डॉ. पुष्टांजली बिडवई हयांनी विद्यार्थ्यांना कोवीड विषयी जनजागृती व मागदर्शन तसेच दहशतवाद व हिंसाचार हया विषयी मागदर्शन केले. कार्यक्रमाचे संयोजन व प्रतिज्ञा वाचन डॉ. प्रवीण काळे यांनी केले. संचालन कुमारी दिव्या गायकवाड हिने केले.

- **जागतिक पर्यावरण दिवस (World Environment Day)**

रा.स.यो. विभाग, पर्यावरणशास्त्र व वनस्पती शास्त्र विभागाद्वारे दिनांक ५ जून २०२१ रोजी ‘पर्यावरण दिवस’ साजरा करण्यात आला. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या हस्ते वृक्ष पूजन करून वृक्षरोपण करण्यात आले. या प्रसंगी प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी पर्यावरणाचे महत्व विशद करून वृक्षरोपणाचे आज किंती आवश्यकता आहे व आपण जास्तीतजास्त वृक्षरोपण व त्याचे संवर्धन करून पर्यावरणाचा च्छास थांबवण्यास हातभार लावू शकतो याविषयी सर्वांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. प्रवीण काळे, प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम, श्री. जिंतेंद्र होरे, श्री. अजय लोणकर, श्री. राहुल देशमुख व श्री. ऋषिकेश नासारे उपस्थित होते.

- **कोरोना महामारीच्या काळातील सामाजिक दायित्व आणि नेतृत्व विकास – कार्यशाळा (Workshop)**

रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ रा.स.यो. विभाग तसेच आर.एस. मुंडले धरमपेठ महाविद्यालय नागपूर यांच्या द्वारे कोरोना महामारीच्या काळातील सामाजिक दायित्व आणि नेतृत्व विकास या विषयावर दिनांक ४ व ५ जून २०२१ रोजी आभासी पद्धतीने कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमात महाविद्यालयातील रासयो विद्यार्थी तसेच कार्यक्रम अधिकारी हयांनी सहभाग नोंदविला. सर्व उपस्थीत विद्यार्थ्यांना सदर महाविद्यालयामार्फत प्रमाणपत्र देण्यात आले. विद्यार्थी व कार्यक्रम अधिकारीसह एकुण ३२ स्वयःसेवकांनी यात सहभाग घेतला.

- **कोरोना काळातील वरिष्ठ नागरीक यांची काळजी (Senior Citizen care during Corona-19)**

महाविद्यालयातील रा.स.यो. विभाग तसेच रेड रिबन क्लब यांच्या द्वारे ‘कोरोना काळातील वरिष्ठ नागरीक यांची काळजी’ जून २०२१ ते फेब्रुवारी २०२२ पर्यंत कारंजा शहरात राबविण्यात आला. सदर कार्यक्रमांतर्गत महाविद्यालयातील रासयो व रेड रिबन च्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या घरातील व शेजारील वरीष्ठ नागरीक यांचे दर सप्ताह मध्ये तापमापी गन द्वारे तापमान व ऑक्सीमीटर द्वारे ऑक्सीजन मोजले व त्याचा एक तक्ता ठेवला. ज्या वरीष्ठ नागरिकांचे तापमान अथवा

ऑक्सीजन मात्रा हि प्रमाणाच्या पेक्षा कमी-जास्त असेल अश्या वरीष्ठांना शेजारील आरोग्य केंद्रामध्ये जावून त्यांची तपासणी करण्यासंबंधी सांगण्यात आले. सदर कार्यक्रमामध्ये एकूण २४ विद्यार्थी द्वारे ३२ वरीष्ठ नागरिकांची काळजी घेण्यात आली. हया साठी रेड रिबन क्लब च्या समन्वयक प्रा. डॉ. पुष्टांजली बिडवई, प्रा. डॉ. लोकेश वानखडे, व रासयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ. प्रविण काळे व प्रा.डॉ दिपक धारणे यांनी सहकार्य केले.

● साने गुरुजी जयंती (Sane Guruji Death Anniversary)

रासेयो विभाग व वनस्पतीशास्त्र विभाग यांचे द्वारे महाविद्यालयामध्ये दिनांक ११ जुन २०२१ चे औचित्य साधून दिनांक १२ जुलै २०२१ ला महाविद्यालय परिसरात वेगवेगळ्या वृक्षांची लागवड करण्यात आली. वृक्षारोपण व त्याचे संवर्धन याविष्यी प्रा. डॉ. प्रविण काळे, कार्यक्रम अधिकारी तथा वनस्पतीशास्त्र विभाग यांनी यावेळी सर्वांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील श्री. अजय लोणकर, श्री. राहूल देशमुख व श्री. उद्देश वलगांवकर यांचे हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले. तसेच या कार्यक्रमाला सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व रा.स.यो. विद्यार्थी उपस्थीत होते.

● जागतिक योग दिन (World Yoga Day)

भारताच्या प्रस्तावानुसार संयुक्त राष्ट्राने २१ जून हा ‘जागतिक योग दिन’ साजरा करण्याच्या प्रस्तावाला मान्यता दिली. या दिवसाचे औचित्य साधून आमच्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रा. प्रमोद काळे (शारीरिक शिक्षण विभाग), प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. डॉ. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांनी ‘जागतिक योग दिन’ या कार्यक्रमाचे आयोजन केले. या वर्षी कोवीड प्रादुभावामुळे भारत सरकार व आयुष मंत्रालय यांच्या मागदर्शक तत्वा प्रमाणे आभासी पृथक्कीने घरी आणी कुटुंबा सोबत योग या संकल्पने वर आधारीत आभासी पृथक्कीने सर्व प्राध्यापक तसेच विद्यार्थी यांनी आप-आपल्या घरीच योग केला. व त्याचे फोटो महाविद्यालयाच्या ग्रुप वर टाकले. हया कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. परखाले उपस्थित होते. शारीरिक व मानसिक अनारोग्याचे निवारण व्हावे यासाठी नियमित योगासने करणे गरजेचे असून योगासनाचे महत्व स्पष्ट केले. कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. डॉ. दिपक धारणे यांनी केले. या प्रसंगी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी उपस्थित होते.

● जागतिक लोकसंख्या दिन (World Population Day) व तंबाखुमुक्ती दिन (Anti Tobacco Day)

११ जुलै हा दिवस ‘जागतिक लोकसंख्या दिन’ तथा तंबाखु मुक्ती दिन’ म्हणून जगभर साजरा केल्या जातो. या दिवसाचे औचित्य साधून आमच्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) प्रा. डॉ. गौतम वाकडे (समन्वयक निरंतर व प्रौढ शिक्षण विभाग) यांनी ‘जागतिक लोकसंख्या दिन’ या कार्यक्रमाचे आयोजन केले. प्रा. डॉ. अमीत याऊल हे ‘प्रमुख वक्ते’ म्हणुन उपस्थित असून त्यांनी ‘लोकसंख्या वाढीचे दुष्परिणाम व लोकसंख्या नियंत्रण’ ही काळाची गरज या विषयावर विचार व्यक्त केले व तसेच ‘बर्थ कंट्रोल’ क्लिनिक बद्दल माहीती दिली. तसेच या दिवशी प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या हस्ते वर्षभर चालणा-या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या नियमित कार्यक्रमाचे ‘उद्घाटन’ आभासी पृथक्कीने करण्यात आले. या प्रसंगी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

तसेच १२ जुलै रोजी ‘तंबाखु मुक्ती दिन’ साजरा करयात आला. या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या अध्यक्षतेखाली सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी तथा विद्यार्थी यांनी तंबाखु मुक्ती शपथ घेतली व्हॉट्सॅप ग्रूपवर घेण्यात आली. प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) प्रा. डॉ. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांनी विद्यार्थ्यांना तंबाखु सेवन चे दुष्परिणामाची माहिती विद्यार्थ्यांच्या विविध व्हॉट्सॅप ग्रूपवर दिली.

● विधी सेवक (Vidhi Sewak)

जिल्हा विधीसेवा प्राधिकरण वर्धा व तालुका न्यायालय कारंजा घाडगे यांचे द्वारे महाविद्यालयातील शिकत असलेल्या तालुक्यातील सर्व गावातील विद्यार्थ्यांकदून दिनांक ११ ऑगस्ट २०२१ पर्यंत विधी स्वयःसेवक पदासाठी अर्ज मागविण्यात आले होते. सदर अर्ज महाविद्यालयात उपलब्ध करून ते सर्व विद्यार्थ्यांना देण्यात आले. नंतर ते सर्व अर्ज तालुका न्यायालयात देण्यात येवून त्या अर्जा पैकी काही विद्यार्थ्यांचे विधी स्वयःसेवक म्हणून निवड करण्यात आली. एकूण ४२ विद्यार्थ्यांनी हा फार्म भरला होता. हया करीता विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे, प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. डॉ. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांनी मार्गदर्शन केले.

● यिन सकाळ समुह उपक्रम (World Population Day)

सकाळ वृत्तपत्र समूहा मार्फत चालविण्यात येणाऱ्या ‘यिन’ या युवकांसाठी घेण्यात येणाऱ्या कार्यक्रमामध्ये महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी हिरीरीने सहभाग नोंदविला. त्यामध्ये विविध कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. त्यापैकी यिन करिता मतदान घेण्यात येऊन महाविद्यालयाचा प्रतिनिधी श्री. नितिन काशीकर (बि.एस्सी. भाग १) याची निवड करण्यात आली. हि निवडणुक सकाळ वृत्तपत्र याचे द्वारे आँनलाइन पध्दतीने घेण्यात आली.

सकाळ वृत्तपत्र समूह द्वारे यिनच्या माध्यमातुन अनेक कार्यक्रम घेण्यात येतात या सर्व कार्यक्रमामध्ये महाविद्यालयाचे विद्यार्थी सहभाग घेतात. यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांचे मार्गदर्शन वेळोवेळी मिळत असते. तसेच हा कार्यक्रम घेण्यासाठी महाविद्यालयाचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. प्रविण काळे व प्रा. डॉ. दिपक धारणे यांचा सहभाग असतो.

● उद्घोषण वर्ग (Orientation Programe)

दिनांक १९ सप्टेंबर २०२१ ला महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांनी ‘आभासी उद्घोषण वर्गाचे’ आयोजन केले. प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. महेंद्र गावंडे व प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवई उपस्थित होते. यांनी आपल्या देशाचा आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक व शैक्षणिक विकास घडविण्यामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना उपक्रमाची महत्वाची भुमिका दिसुन येते. देशातील युवाशक्तीला नवचेतना देण्याचे कार्य हे देशातील राष्ट्रीय सेवा योजना उपक्रमाच्या माध्यमातुन होत आहे यावर स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. डॉ. प्रविण काळे तसेच आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. दिपक धारणे यांनी केले. या प्रसंगी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी झुम मिटींगवर उपस्थित होते.

● राष्ट्रीय सेवा योजना दिन (NSS Day)

दिनांक २४ सप्टेंबर २०२१ रोजी नारायणराव काळे स्मृति मॉडेल महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना तथा Cluster of thirteen institute (COTI) वर्तीने राष्ट्रीय सेवा योजना दिनाच्या निमित्याने राज्यस्तरीय वेबिनारचे आयोजन करण्यात आले. आर्ट्स एंड कॉर्मस कॉलेज पुलगाव यांच्या नेतृत्वात हा वेबिनार घेण्यात आलेला असून या वेबिनारमध्ये Cluster of thirteen institute (COTI) सलग्न असलेल्या १३ ही महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य, कार्यक्रम अधिकारी, प्राध्यापक, रासेयो स्वयंसेवक सहभागी झालेले होते. कार्यक्रमाची प्रस्तावना प्रा. डॉ. अशोक दवंडे यांनी केले तर पाहुण्याची ओळख प्रा. डॉ. अजय जाधव यांनी केले. या वेबिनारला डॉ. मिलिंद शिरभाते, शंकरलाल खंडेलवाल महाविद्यालय अकोला यांनी जंगल संवर्धनासाठी राष्ट्रीय स्वयंसेवक यांचा उपयोग या विषयावर मार्गदर्शन केले

तसेच डॉ. प्रवीण काळे नारायणराव स्मृती मॉडेल महाविद्यालय, कारंजा, यांनी राष्ट्रीय सेवा योजना एक चळवळ या विषयावर बोलतांना विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय सेवा योजना सुरुवात तसेच स्वयंसेवकांचे कार्य या विषयावर प्रकाश टाकला. या कार्यक्रमाचे सुन्नतांचालन डॉ. योगेश बंगीवर यांनी केले. आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. निरजा कडु यांनी केले.

● वेगन आउटरिच (Vegan Outreach Webinar)

दिनांक ३० सप्टेंबर २०२१ रोजी वेगन आउटरिच व रा.से.यो. विभाग नागपूर विद्यापीठ व नारायणराव काळे स्मृति मॉडेल कॉलेज कारंजा घा. तसेच क्लस्टर ऑफ १३ कॉलेज कोटी यांच्या वर्तीने वेबीनार चे आयोजन करण्यात आले होते. सदर वेबीनार फुड-प्लॅनेट-अर्थ ह्या विषयावर होता. वेगन आउटरिच च्या वक्त्यांनी विद्यार्थ्यांना मांसाहार चे तोटे तसेच शाकाहार यांचे फायदे याविषयावर मार्गदर्शन केले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे ह्यांनी कार्यक्रमाला शुभेच्छा दिल्या तसेच कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील रासेयो व्यतिरिक्त इतर सर्व विद्यार्थी आभासी पद्धतीने सहभागी झाले होते. प्रा. डॉ. प्रविण काळे व प्रा. डॉ. दिपक धारणे तसेच कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी असे एकुण २१८ लोक सहभागी झाले होते.

● माझी वसुंधरा (Mazi Vasundhara)

माहे ऑक्टोंबर महिन्यामध्ये महाराष्ट्र शासन पर्यावरण विभागातर्फे 'माझी वसुंधरा' हा कार्यक्रम सर्व नागरिकांसाठी सुरु करण्यात आला. ह्या कार्यक्रमा अंतर्गत विभागाच्या वेबसाईटवर जावून झाड लावण्याविषयी शपथ घेण्यात येते. व त्यांनंतर वसुंधरा मित्र म्हणून प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येते. तसेच याच साईटवर विद्यार्थ्यांनी लावलेल्या दोन झाडाचे फोटो अपलोड करावयाचे होते. तरी ह्या कार्यक्रमा अंतर्गत सर्व २०० विद्यार्थ्यांना शपथ घेवून प्रमाणपत्र प्राप्त केले.

● कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक लसीकरण शिबिर (Covid 19 Vaccination Camp)

महाराष्ट्र शासनाच्या युवा स्वास्थ्य अभियान अंतर्गत महाविद्यालय तसेच तालुका आरोग्य विभाग यांच्या संयुक्त उपक्रमाने महाविद्यालयांनी विद्यार्थी तसेच अन्य नागरिक यांच्या करिता कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक लसीकरण शिबिर महाविद्यालयात दिनांक २८ ऑक्टोंबर २०२१ रोजी आयोजित करण्यात आले होते. ह्या शिबिरा मध्ये महाविद्यालयातील एकुण ३१ विद्यार्थी तसेच नागरिक ह्यांनी प्रथम व द्वितीय लस घेतली. कार्यक्रमाला पंचायत समिती कारंजा घाडगे येथील तालुका आरोग्य अधिकारी व त्यांची चमु हे लसीकरण करण्यासाठी हजर होते. कार्यक्रमाची सुरुवात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे ह्यांनी आरोग्य विभागाच्या चमुचे पुष्पगुच्छ देवून केले. तसेच कार्यक्रमाचे आयोजन रासयो कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ. प्रविण काळे व प्रा.डॉ. दिपक धारणे ह्यांनी पाहले. कार्यक्रमला रासयो स्वंयःसेवक, सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते. ह्यावेळी बोलतांना तालुका आरोग्य अधिकारी ह्यांनी लसीकरण का आवश्यक आहे याविषयी मार्गदर्शन केले.

● राष्ट्रीय एकता दिवस (National Unity Day)

दिनांक ३१ ऑक्टोंबर २०२१ रोजी सरदार वल्लभभाई पटेल यांच्या जंयती निमित्य राष्ट्रीय एकता दिवस साजरा करण्यासाठी महाविद्यालयामध्ये त्यांच्या फोटोला हार व पुष्पगुच्छ अपर्ण करण्यात येवून राष्ट्रीय एकतेची शपथ घेण्यात आली. यावेळी प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम, प्रा. डॉ. प्रविण काळे, श्री. राहुल देशमुख, श्री. ऋषीकेश नासरे व श्री. गोरले उपस्थीत होते. तसेच दुपारी २.०० वाजता महाविद्यालय मार्फत विद्यार्थ्यांसाठी आभासी, मार्गदर्शन व शपथ कार्यक्रम घेण्यात आला. यावेळी प्रा. डॉ. गणेश मोहोड कला शाखा प्रमुख यांनी एकता दिवसाचे महत्व सांगीतले तसेच प्रमुख वक्ते प्रा. डॉ. मोहन मेंदे

यांनी राष्ट्रीय एकता दिवसाची स्थापना व महत्व या विषयी मार्गदर्शन केले तसेच श्री. जितेंद्र होरे यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयाचे सर्व रासयो स्वयं:सेवक, प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी व सर्व विद्यार्थी उपस्थीत होते यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी विद्यार्थ्यांना सामाजिक एकता टिकविण्यासाठी काय केले पाहिजे यावर मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. प्रविण काळे व प्रा. डॉ. दिपक धारने यांनी केले. तसेच सरकारच्या माझे सरकार या वेबसाईटवर जावून सर्व विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन शपथ घेतली व सर्वांना या द्वारे प्रमाणपत्र सुध्दा प्राप्त झाले. त्यानंतर या विद्यार्थ्यांना रा.से.यो. च्या साईटवर जावून आपले रजिस्ट्रेशन केले.

● वृक्षारोपण अभियान (Plantation Drive)

वृक्षारोपण अभियान अंतर्गत वृक्ष लागवड कार्यक्रम महाविद्यालयात राबविण्यात आला. या अंतर्गत दिनांक २६ जुलै २०२१, ५ जुन, १५ ऑगस्ट २०२१, २२ सप्टेंबर २०२१, २४ सप्टेंबर २०२१, २९ सप्टेंबर २०२१, व ८ फेब्रुवारी २०२२ रोजी सर्व प्राध्यापक तसेच काही विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे, प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. डॉ. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांचे उपस्थितीत ‘वृक्षारोपण अभियान’ राबविण्यात आले. निसर्गाचे संतुलन राखण्याच्या दृष्टीने वृक्षाचे महत्व अनन्यसाधारण आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून स्वयंसेवकांनी ‘वृक्षारोपण’ केले. या कृतीशील उपक्रमामध्ये सर्व रा.से.यो. चे स्वयंसेवक आपल्या आपल्या गावी सहभागी झाले होते. या प्रसंगी प्रथम स्वयंसेवकांना पर्यावरणाचे महत्व सांगण्यात आले. ‘मानवी आरोग्य व पर्यावरण’ यांचा सहसंबंध पटवून देण्यात आला. स्वयंस्फूर्तीने वृक्षारोपणासाठी स्वयंसेवकांना प्रेरीत करून नंतर प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे व विद्यार्थ्यांव्यादरे वरील दिवशी महाविद्यालय परिसरात वृक्षारोपण करण्यात आले. या कार्यक्रमास सर्व प्राध्यापक, कर्मचारी व रा.से.यो स्वयंसेवक तसेच महाविद्यालयीन विद्यार्थी यांनी वेळोवेळी भाग घेतला. विविध कर्मचारी यांच्या जन्मदिवसी त्यांच्या हाताने वृक्षारोपण करण्यात आले. तसेच पुरुष लावलेल्या वृक्षांचे संगोपन जसे आळी करणे, गांडूळ खत, छाटणी करणे इत्यादी कामे करण्यात आले कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील काही विद्यार्थी तथा समस्त कर्मचारी व प्राध्यापक यांचे सहकार्य लाभले.

● आरोग्य जनजागरण मोहिम- आरोग्य सेतू अॅप (Health Awareness Programe-Arogya Setu App)

कोवीड-१९ च्या प्रादुर्भाव थांबविण्यासाठी भारत सरकार तसेच आयुष मंत्रालय, रा.से.यो.महाराष्ट्र सरकार यांच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार ‘आरोग्य सेतू अॅप’ डॉउनलोड करून कोवीड विषयी माहिती घेण्यासाठी सर्व प्राध्यापक, कर्मचारी विद्यार्थी हयांनी आरोग्य सेतू अॅप डॉउनलोड केले. तसेच सर्व रा.से.यो.स्वयं:सेवकांनी आपल्या आपल्या गावातील जास्तीत जास्त नागरीकांना हे अॅप डॉउनलोड करण्यासाठी प्रोत्साहीत केले. एकूण ३ हजार नागरीकांनी या द्वारे हे अॅप डॉउनलोड केले. जेणे करून कोरोना विषयी नागरीकांना मध्ये जनजागृती होईल.

● क्रांती सप्ताह व स्वच्छता पंधरवडा (Kranti Saptah)

दिनांक ०१ ऑगस्ट २०२१ ते १५ ऑगस्ट २०२१ या कालावधीत ‘क्रांती सप्ताह’ पाळण्यात आला. या सप्ताहात शहिदांनी देशासाठी केलेल्या कार्याचा आढाव घेऊन ‘वृक्षसंवर्धन कार्यक्रम’ राबविण्यात आला. यामध्ये प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे तसेच महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचारी आभासी पध्दतीने सहभागी झाले होते सोबतच या कार्यक्रमामध्ये वृक्षारोपण वृक्षांना आळे संरक्षण कठडे लावणे व पाणी देणे इत्यादी कार्य करण्यात आले. भारत सरकार क्रीडा व खेल मंत्रालय व राष्ट्रीय सेवा योजना मंत्रालय आदेशानुसार स्वच्छता पंधरवडा दिनांक एक ऑगस्ट ते पंधरा ऑगस्ट दरम्यान राबवण्यात आले होते. सदर स्वच्छता पंधरवडा निमित नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेज, कारंजा

घाडगे, येथील शिक्षकेतर कर्मचारी संघ व राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आज दिनांक ७ ऑगस्ट २०२१ रोजी झाडांना आळे करून सभोवतालची स्वच्छता करण्यात आले तसेच वृक्षारोपण कार्यक्रम करण्यात आला सदर कार्यक्रमाला शिक्षकेतर कर्मचारी श्री.जितेंद्र श्री जितेंद्र होरे, श्री अविनाश लोहे, श्री अजय लोणकर, श्री. राहुल देशमुख, श्री. मंगेश मालगाम इत्यादी उपस्थित होते.

● आंतरराष्ट्रीय युवा दिन (International Youth Day)

दिनांक १२ ऑगष्ट २०२१ ला 'आंतरराष्ट्रीय युवा दिन' महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या अध्यक्षतेखाली प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांचे द्वारे व्याख्यान आयोजीत करण्यात आले. प्रमुख वक्ते प्रा. डॉ. अविनाश कदम, प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम उपस्थित होते यांनी आंतरराष्ट्रीय युवा दिन चे महत्व विद्यार्थ्यांना सांगीतले तसेच आजचा युवक व सामाजीक बांधीलकी या विषयावर प्रकाश टाकला. प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे तसेच महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी सहभागी झाले होते व व विद्यार्थी आभासी पढतीने उपस्थित होते.

● वक्तृत्व स्पर्धा (Elocution Competition)

दिनांक २२ नोव्हेंबर २०२१ ला रा.स.यो. विभाग, सांस्कृतिक विभाग व नेहरु युवा केंद्र वर्धा यांच्या संयुक्त विद्यमाने तालुकास्तरीय वक्तृत्व स्पर्धाचे आयोजन करण्यात आले होते. या वक्तृत्व स्पर्धेत एकुण १० विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला होता. यामध्युन तीन स्पर्धकांचे जिल्हास्तरीय स्पर्धेसाठी निवड करण्यात आली. वक्तृत्व स्पर्धेसाठी अध्यक्ष प्रा. डॉ. गणेश मोहोड व प्रमुख अतिथि म्हणुन प्रा. डॉ. प्रविण काळे, श्री. धिरज कसारे तसेच प्रा. डॉ. वंदना तागडे हे परिक्षक म्हणून लाभले होते. यात भाग घेणा-या सर्व विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र देण्यात आले. कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. मोहन मेंदे, प्रा. डॉ. अविनाश कदम, प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम तसेच महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी सहभागी झाले होते व विद्यार्थी उपस्थित होते.

● महाविद्यालय परिसर स्वच्छता व प्लास्टीकमुक्त अभियान

०७ ऑगष्ट २०२१, ०२ ऑक्टोबर २०२१, ११ डिसेंबर २०२१, २४ डिसेंबर २०२१ व २९ मार्च २०२२ ला महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) प्रा. डॉ. प्रा. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या व्दारे महाविद्यालय 'परिसर स्वच्छता मोहीम' राबविण्यात आली. यामध्ये महाविद्यालय परिसर व आजुबाजूच्या परिसरातील गांजर गवत निर्मूलन, केरकचरा व प्लास्टिक उचलून परिसर स्वच्छ करण्यात आला. तसेच महाविद्यालय परीसरात वृक्षारोपण करण्यात आले. ह्यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजना निवडक स्वयंसेवक व विद्यार्थी तसेच सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी सहभागी झाले होते. मानवी आरोग्यावर होणा-या दुष्परिणामांच्या उपाययोजनेसाठी स्वच्छता कशी महत्वपूर्ण आहे याची माहिती या उपक्रमातून करून देण्यात आली.

● आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिन (International Literacy Day)

निरक्षर असलेल्या लोकांना साक्षरतेची संधी मिळावी म्हणून 'युनेस्को' च्या वर्तीने दरवर्षी ०८ सप्टेंबर रोजी 'आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिवस' साजरा केला जातो. या दिवसाचे औचित्य साधून आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिनाचा कार्यक्रमाचे आभासी पढतीने आयोजन आभासी पढतीने करण्यात आले.

कार्यक्रमाचे अध्यक्षीय स्थान प्रा. डॉ. पुष्णांजली बिडवई यांनी भूषिले. या प्रसंगी प्रा. डॉ. गौरव पेठे यांनी मार्गदर्शन करतांना सांगितले की निरक्षरता हा मानवाच्या जीवनातील सर्वांत मोठा अभिशाप आहे. साक्षरता म्हणजे फक्त वाचन लेखन करता येणे किंवा पदवी संपादन करणे नव्हे. तर लोकांचे हक्क अधिकार कर्तव्यांची जाणीव कौशल्य विकास समाजात विकासाकरिता योगदान देण्याची भावना निर्माण करणे म्हणजे साक्षरता होय याबद्दलचे महत्व विद्यार्थीना पटवून दिले. या प्रसंगी महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद, शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होत व विद्यार्थी आभासी उपस्थित होते.

● गांधी जयंती (अहिंसा सप्ताह) (Gandhi Jayanti)

अहिंसा सप्ताह दरम्यान दिनांक ०२-१०-२०२१ ला रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाद्वारे ‘महात्मा गांधी’ व ‘लालबहादूर शास्त्री’ जयंती दिनाचा कार्यक्रम संपन्न झाला. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे व प्रमुख वक्ते म्हणून उपस्थित होते. या प्रसंगी सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. दिनांक ०२ ते ०८ ऑक्टोबर २०२१ या दरम्यान ‘अहिंसा सप्ताह’ मध्ये ‘गांधी विचार व राष्ट्रीय सेवा योजना’ ‘परिसर स्वच्छता व आरोग्य’ इत्यादी विविध विषयावर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

● माझे कुटुंब माझी जबाबदारी (My Family My Responsibility)

देशात तसेच महाराष्ट्रात वाढलेल्या कोविड परिस्थीतीमुळे जनजागृती करण्यासाठी राज्य सरकार द्वारे कोविड काळात माझे कुटुंब माझी जबाबदारी ह्या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. ह्या कार्यक्रमामध्ये त्रिमुत्री कार्यक्रमाचे पालन करण्याकरीता लोकांमध्ये जानजागरण करण्यात आले. यामध्ये स्वयंसेवक घरोघरी जावून हात स्वच्छ धुणे, मास्क वापरणे व शारीरिक अंतर ठेवणे यासाठी आपआपल्या गावातील प्राधीकरणासोबत राहुन सर्वेक्षण तसेच जागृती कार्यक्रम राबविण्यासाठी कार्य केले.

● संविधान दिन व सांप्रदायिक सदभावना सप्ताह (The Constitution Day)

दिनांक २६ नोव्हेंबर २०२१ ला राष्ट्रीय सेवा योजना विभागांतर्गत ‘संविधान दिन’ व ‘सांप्रदायिक सदभावना सप्ताह’ या निमित्य कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे व प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम यांनी ‘संविधानाचे महत्व’ यावर प्रकाश टाकला. तसेच सामुहिकरित्या संविधान प्रस्तावना चे वाचन करण्यात आले. प्रमुख पाहूण म्हणून प्रा. डॉ अविनाश कदम होते. कार्यक्रमाची प्रस्तावना प्रा. डॉ. विजय काळे यांनी केले. व प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी विद्यार्थीना मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील निवडक विद्यार्थी सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित राहुन सहभाग दर्शविला.

● आंतरराष्ट्रीय स्वयंसेवक दिवस (World Volunteers Day)

दिनांक ०५ डिसेंबर २०२१ रोजी ‘आंतरराष्ट्रीय स्वयंसेवक दिवस’ निमित्य कार्यक्रमाचे आभासी पद्धतीने आयोजन करण्यात आले. या प्रसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे व प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. गणेश मोहोड उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) तसेच आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. प्रा. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांनी केले. या प्रसंगी मान्यवरानी विद्यार्थी हा स्वयंसेवक म्हणून कसा असावा यावर विचार व्यक्त केले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृंद, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी आभासी, पद्धतीने उपस्थित होते.

● महापरिनिर्वाण दिन (Mahaparinirwan Diwas)

दिनांक ६ डिसेंबर २०२१ रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमेचे पूजन करण्यात आले. प्रारंभी सर्वांनी डॉ. बाबासाहेब यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण केले. त्यानंतर कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे प्रा. डॉ. सुनिल पखाले यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या कार्याविषयी माहिती सर्वांना दिली. यावेळी बोलतांना त्यांनी सांगीतले की बाबासाहेबांचे संविधान तयार करण्यासाठी किती योगदान होते. तसेच कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटक्के यांनी सांगीतले की डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी सांगीतलेल्या गोष्टी आपण आपल्या जिवनात आत्मसाद करावे लागेल. ज्यामुळे समाजाचा सर्व प्रकारचा विकास होउ शकतो. तसेच आक्युएसी समन्वयक प्रा. डॉ. अविनाश कदम, कला शाखा प्रमुख प्रा. डॉ. गणेश मोहोड यांनी सुध्दा या प्रसंगी आपले विचार मांडले. या प्रसंगी महाविद्यालयातील विद्यार्थी, प्राध्यापक वृंद, शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते. कार्यक्रमाची प्रस्तावना प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम सांस्कृतिक विभाग प्रमुख यांनी केले तर कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) तर आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) यांनी केले.

● जागतिक एड्स निर्मूलन सप्ताह (International AIDS Eradication Week)

‘एड्स निर्मूलन सप्ताह’ निमित्य महाविद्यालयामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजना व ‘रेड रिबन क्लब’ तसेच एकात्मिक सल्ला व मार्गदर्शन केंद्र, आरोग्य विभाग यांच्या संयुक्त विद्यामाने दिनांक ६ डिसेंबर २०२१ रोजी जागतिक एड्स निर्मूलन या विषयावर व्याख्यान आयोजीत करण्यात आले होते. प्रमुख वक्ते म्हणून आरोग्य विभागाच्या सौ. बन्नगरे व त्यांचे सहकारी यांनी विद्यार्थ्यांना एड्स विषयावर मार्गदर्शन करून सर्वांना शपथ देण्यात आली. तसेच कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. गौतम वाकडे यांनी एड्स या रोगा विषयी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. लोकेश वानखडे व प्रा. डॉ. प्रविण काळे उपस्थीत होते. कार्यक्रमाला प्रा. डॉ. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा. डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) कार्यक्रमाचे संचालन डॉ. लोकेश वानखडे यांनी केले तसेच आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवई यांनी केले.

● अल्पसंख्यांक हक्क दिन (Minority Rights Day- 18 December)

संयुक्त राष्ट्र संघटनेने दि. १८ डिसेंबर १९९२ रोजी राष्ट्रीय, वांशिक, धार्मिक आणि भाषिक अल्पसंख्याकांच्या हक्काचा जाहिरनामा स्विकृत करून प्रस्तुत केला आहे. त्यानुसार अल्पसंख्याक नागरिकांना त्यांची संस्कृती, भाषा, धर्म, परंपरा इत्यादीचे संवर्धन करता यावे, तसेच याबाबतचे वैशिष्ट्यांची प्रभावीपणे अभिव्यक्ती करता यावी यादृष्टीने प्रयत्न करण्याबाबत राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोगाने सूचना दिल्या असून दिनांक १८ डिसेंबर हा दिवस ‘अल्पसंख्याक हक्क दिवस’ महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगामार्फत राबविण्यात येतो. यासाठी दिनांक १८ डिसेंबर २०२१ रोजी महाविद्यालयात व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे होते तर प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. डॉ. गौरव पेठे यांनी अल्पसंख्याक हक्क या विषयावर मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाला सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेततर कर्मचारी उपस्थीत होते. कार्यक्रमाचे प्रस्तावना रा.स.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. प्रविण काळे तर आभार प्रदर्शन रा.स.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. दिपक धारणे यांनी केले.

होते. यासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवरे, डॉ. प्रविण काळे (कार्यक्रम अधिकारी) व प्रा. दिपक धारणे (कार्यक्रम अधिकारी) तथा महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक वृद्ध, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी सहकार्य केले. तसेच दिनांक २६ जानेवारी २०२२ रोजी ध्वजवंदना नंतर सर्व प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या द्वारे मतदान जागृती शपथ चे वाचन करण्यात आले.

● युवा दौड मंच- बचावात्मक वाहन चालविणे (Yuva Daud-Defence Driving)

दिनांक ६ मार्च २०२२ रोजी 'बढती का नाम गाडी' या कार्यक्रमा अंतर्गत युवा दौड मंच, टाटा स्ट्राईव्ह आणि रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठ यांच्या द्वारे आभासी पद्धतीने तसेच स्थानिक विद्यार्थ्यांसाठी ऑफलाईन पद्धतीने देशपांडे हॉल सिविल लाईन, नागपूर येथे कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला मा. राजेश वाघ व आदरनिय नितिनजी गडकरी यांच्या उपस्थीतीत 'बढती का नाम गाडी' या विषयावर कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. होते. या कार्यक्रमामध्ये बचावात्मक वाहन कसे चालविले पाहिजे या विषयी अनेक चलचित्र दाखविण्यात आले व मान्यवरांद्वारे मार्गदर्शन करण्यात आले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयातील सर्व रासयो स्वयंसेवक - सेविका आभासी पद्धतीने हजर होते. तसेच दोन्ही कार्यक्रम अधिकरी प्रा. डॉ. प्रविण काळे व प्रा. डॉ. दिपक धारणे आभासी पद्धतीने हजर होते.

त्या आधि याच कार्यक्रमा अंतर्गत विद्यार्थ्यांच्या मोबाईल वर एक लोंक देण्यात आली, ज्यामध्ये मुलांनी त्यावरील व्हिडिओ पाहून प्रश्न मंजुशा सोडवायची होती. सदर कार्यक्रमाअंतर्गत महाविद्यालयातील एकुण ४२ विद्यार्थ्यांनी हे व्हिडीओ पाहून प्रश्नमंजुशा सोडविली व त्यांना त्यासाठी ऑनलाईन प्रमाणपत्र प्राप्त झाले.

● जागतीक महिला दिन (International Womens Day- 8th March)

दरवर्षी ८ मार्च 'जागतीक महिला दिन' म्हणुन जगात सगळीकडे साजरा केला जातो. या वर्षी महाविद्यालयात दिनांक ८ मार्च २०२२ रोजी प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटक्के यांच्या अध्यक्षेतेखाली जागतीक महिला दिननिमित्य व्याख्यान आयोजित करण्यात आले. प्रमुख व्यक्त्या म्हणुन प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवई होत्या त्यांनी जागतीक महिला दिन कशासाठी साजरा केला जातो, भारतात स्त्रियांचा इतीहासकालीन कार्य, सध्याची देशात तसेच जगात महिला व त्यांचे कार्य इत्यादी विषयावर मार्गदर्शन केले. तसेच कार्यक्रमाचे अध्यक्ष यांनी महिला व पुरुष हे गाडीच्या दोन चाका सारखे आहेत दोघांनाही सारखे महत्व आहे त्यामुळे महिलांना कमी लेखता कामा नये असे विशद केले. तसेच आयक्युएसी समन्वयक प्रा. डॉ. अविनाश कदम, तीन्ही शाखा प्रमुख प्रा. डॉ. गणेश मोहोड, प्रा. डॉ. विजय राधोते, प्रा. डॉ. उल्हास राठोड यांनी सुधा विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. तसेच कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थीती, प्रा. डॉ. अमित याउल, रा.स.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. प्रविण काळे व प्रा. डॉ. दिपक धारणे प्रा. डॉ. विजय काळे, प्रा. डॉ. सुरेश गोडबोले, प्रा. डॉ. प्रमोद काळे हे उपस्थीत होते. कार्यक्रमाचे प्रस्तावना प्रा. प्रविण काळे, आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. दिपक धारणे कार्यक्रमाचे संचालन कु. दिपाली बारंगे हिने केले. कार्यक्रमाला सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच सर्व विद्यार्थी उपस्थित होते.

लगेच या कार्यक्रमा नंतर जागतीक महिला दिनाचे औचित्य साधून वाद-विवाद स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. वाद-विविद स्पर्धेचा विषय '२१ व्या शतकातील स्त्री अजूनही पितृसत्तात वर्चस्वाखली राहात आहे' हा होता. महाविद्यालयाच्या तिन्ही शाखेच्या एकुण १२ विद्यार्थ्यांनी यात सहभाग घेतला होतो. कार्यक्रमाचे संचालन कु. दिपाली बारंगे हिने केले तर कार्यक्रमाला परीक्षक म्हणून प्रा. डॉ. वंदना तागडे व प्रा. डॉ. सुनिल पखाले हे होते. दोन्ही परीक्षकांनी विद्यार्थ्यांना या विषयावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. प्रथम क्रमांक कु. दिपाली बारंगे, द्वितीय क्रमांक कु. श्रधा ठाकरे व

तृतीय क्रमांक कु. प्रणाली चौधरी हिचा आला. कार्यक्रमाचे आयोजन प्रा. डॉ. प्रविण काळे व प्रा. डॉ. दिपक धारणे कार्यक्रम अधिकारी यांनी केले.

● रक्तदान शिबिर (International Literacy Day)

दिनांक ३० मार्च २०२२ रोजी 'राष्ट्रीय सेवा योजना' व 'रेड रिबन क्लब' च्या संयुक्त विद्यामाने 'रक्तदान शिबिर' व 'रक्तगट तपासणी शिबिराचे' आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये महाविद्यालयाच्या मा. प्राचार्यांसह प्राध्यापक कर्मचारी विद्यार्थी माजी विद्यार्थी व गावकरी बंधुनी रक्तदान केले. शिबिरात एकून '१९ दात्यांनी' रक्तदान केले. ह्यामध्ये महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे, प्रा. डॉ. प्रविण काळे कार्यक्रम अधिकारी व श्री राहुल देशमुख तसेच विद्यार्थी यांनी रक्तदान केले. यासाठी रेनबो ब्लड अॅन्ड कॅम्पोनेंट बॅंक, रामदासपेठ, नागपूर चे मेडीकल ऑफीसर डॉ. रवि भांगे व त्यांची चमू उपस्थित होती. या रक्तदान शिबिराचा शुभारंभ महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे राष्ट्रीय सेवा योजना समन्वयक प्रा. डॉ. प्रविण काळे, प्रा. डॉ. प्रा. डॉ. दिपक धारणे रेड रिबन क्लब समन्वयक प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवई व प्रा. डॉ. लोकेश वानखडे यांच्या उपस्थितीत करण्यात आला. या रक्तदान शिबिरास डॉ. अविनाश कदम, डॉ. गणेश मोहोड, प्रा. प्रमोद काळे प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटके, प्रा. डॉ. सुनिल पखाले, प्रा. डॉ. उल्हास राठोड, प्रा. डॉ. विजय राघोत, प्रा. डॉ. उमेश मेश्वारम, प्रा. डॉ. गौरव पेठे, प्रा. अतहर हुसैन व महाविद्यालयातील विद्यार्थी, कर्मचारी माजी विद्यार्थी तसेच गावकरी बंधुनी सहकार्य केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी भुषविले व संचलन प्रा. डॉ. प्रविण काळे यांनी केले तर आभार प्रदर्शन प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवई यांनी केले.

● राज्यस्तरीय शिबिरामध्ये विद्यार्थ्यांचा सहभाग (Participation of Volunteers in State Level Camp)

महाविद्यालयातील एकूण ६ विद्यार्थी राज्यस्तरीय राष्ट्रीय सेवा योजना शिबिर करीता महात्मा गांधी कला-वाणिज्य महाविद्यालय, पारशिवनी द्वारा दत्तकग्राम-पालोरा येथील आयोजीत शिबिरात सहभागी झाले होते. या शिबिरात महाविद्यालयाचा ५ वा क्रमांक प्राप्त झाला. त्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र व स्मृतिचिन्ह देण्यात आले. शिबिरात सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांचे नांवे खालील प्रमाणे आहे.

१.	मुकेश ज्ञा. दुधाने	बि.एस्सी. भाग-१
२.	तुषार ज. चौधरी	बि.एस्सी. भाग-१
३.	दिनेश दि. हागवने	बि. कॉम. भाग-१
४.	धिरज अ. मदनकर	बि. कॉम. भाग-१
५.	दिपाली रु. बारंगे	बि. कॉम. भाग-१
६.	प्रतिभा सु. गाखरे	बि. कॉम. भाग-१

२०२१-२२ या सत्रामध्ये आमच्या महाविद्यालयीन 'राष्ट्रीय सेवा योजना' विभागातर्फे संपन्न झालेल्या 'नियमित' मध्ये वैविध्यपूर्ण राबविण्यात आलेल्या उपक्रमात अनेक घटकांचा व संस्थांचा सिंहाचा वाटा आहे. त्यांचे मनापासून आभार व्यक्त करणे आम्ही आमचे कर्तव्य समजतो. त्यात प्रामुख्याने आमच्या संस्थेचे अध्यक्ष मा. अॅड. श्री. भैस्यासाहेब काळे,

सचिव मा. अँड. सौ. शोभाताई काळे व समस्त संचालक मंडळ, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे समन्वयक मा. दतू सोपानदेव पिसे व वर्धा जिल्हा समन्वयक प्रा. डॉ. तिर्थनंद बन्नगरे, राष्ट्रीय सेवा योजना सल्लगार समितीचे सर्व सन्माननीय पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे मा. प्राचार्य, सर्व प्राध्यापक वृद्द, सर्व शिक्षकेत्तर कर्मचारी वृद्द व नगर पंचायत, कारंजा, वन विभाग, कृषि विभाग, आरोग्य विभाग व पंचायत समिती, कारंजा (घा.) येथील सर्व पदाधिकारी आमच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे माजी विद्यार्थी सर्व स्वयंसेवक, समाजसेवी संघटना या सर्वांनी केलेल्या सहाकार्याबद्दल महाविद्यालयीन राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रम अधिकारी म्हणून आम्ही आपले मनापासून आभार व्यक्त करतो.

धन्यवाद ....

प्रा. डॉ. प्रविण काळे
कार्यक्रम अधिकारी

प्रा. डॉ. दिपक धारणे
कार्यक्रम अधिकारी

डॉ. संजय धनवटे
प्राचार्य

प्राचार्य

1

PLACEMENT AND GUIDANCE CELL

The Placement And Guidance Cell, Narayanrao kale Smruti model college, karanja (gh.), Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur had been organized a different programmed in the session 2021-2022. The aim of Placement and Guidance Cell is to arranged campus interview of different organization and company and to arrange a seminar, workshop; guidance programmed related to competitive examination like MPSC, UPSC, BANK PO, etc Placement Guidance cell and Department of commerce, Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Gh.) dist: Wardha joinedly organized a guest lecture on “MBA entrance examination” on 1st April 2022.

Dr. Hitesh Wasani, HOD department of management studies and Dr. Atulcharde, Dean Admission, Department of management studies, Nabira mahavidhalaya Katol, Dist: Nagpur explained the need of professional courses in new era and online trading business, also sir focus on some important parameter that student have like self confidence, stage daring, personality development. They said the nature of jobs in different sectors like corporate, hospitals, tourism, telecommunication and health by doing MBA course. Co-coordinator, placement and Guidance cell Dr. Vijay R, Raghorte, Dr. R.N. Sontakke HOD, Department of commerce, Dr. A. J. Kadam were present in this programme. Total 60 final year appeared students from B.Sc., B.Com. B.A. was participated. Principal Dr. Sanjay P. Dhanwate congratulated the students and urged them to excel in their field.

The Co-coordinator of placement and Guidance cell Dr. Vijay R, Raghorte with committee members Prof. Dharne and faculty member of college initiated General knowledge examination. About 120 students from all year of B.A., B.Com. And B.Sc. was appeared for this exam. Such type of program will get benefited to students of rural area of karanja and will explore the new idea and concept towards competitive world. Principal Dr. Sanjay P. Dhanwate congratulated the students and urged them to excel in their field.

Co-ordinator

Placement and Guidance cell
Karanja (Gh.), Dist: wardha

Principal

N.K.S. Model College,
Karanja (Gh.), Dist: wardha

RED RIBBON CLUB

Narayanrao Kale Smruti Model College, Karanja (Ghadge) was established in 1989 and since 2006 science stream has been opened. College participates in various activities along with academic curriculum. National Service Scheme is one of the department in which Red Ribbon Club is a part. In this year 20 members are registered in RRC.

Red Ribbon Club is the international symbol of HIV and AIDS awareness. It is being worn by increasing number of people around the world to demonstrate their care and concern about HIV and AIDS for those who are living with HIV, for those who are ill, for those who have died and for those who care for and support those directly affected.

RRC takes active participation in the awareness of campaign of HIV/AIDS. Students interested in such social awareness are encouraged to be a part of the RRC. Wearing a Red Ribbon is the first step in the fight against HIV/ AIDS. In this year various activities run by RRC.

Student participation

1. On the occasion of India@75, District AIDS prevention and control unit organized a knowledge contest on HIV/AIDS, TB, Blood donation on 27th Oct 2021 at Wardha. Divya Bobade and Anjali Uike of B.Sc Sem V (third year) participated in this contest.

2. On the occasion of International Aids day (1 Dec 2021), District AIDS prevention and control unit organized a GIF, Selfie and mask making competition to create awareness among people. Bhagyashree Ghagare and Roshni Uikey participated in this compition. Bhaguyasree Ghagare won third prize in mask making . She got prize of Rs. 200 and certificate.

AIDS week (1 Dec-7 Dec)

On the occasion of AIDS week Red ribbon club of college and ICTC rural hospital Karanja (Gh) organized a guidance program on AIDS dated 06/12/2021. Program was presided by Dr. G. C. Wakade. He shares his experience about Aids people. Mrs. Bannagare HIV, ICTC counselor asked students about confidential report of AIDS positive person. She provides study material to students. Dr. L. N. Wankhade and Dr. P. J. Kale, were present on dais. Red ribbon members and members of NSS were present in the program. 50 students and 10 staff members were participated in the program. Whole program was conducted by Miss. Divya Gayakwad. Dr. L. N. Wankhade expressed vote of thanks.

Blood donation Camp

A blood donation camp was organized by Red Ribbon Club, Narayanrao Kale Smruti Model College in collaboration with Rainbow blood bank, Dhantoli, Nagpur on 30th March 2022. This camp received spontaneous response of college students pass out students of the college. In this camp 19 donors have donated their invaluable blood voluntarily. This constructive initiative was held by Dr. P. A. Bidwai, RRC Coordinator, Dr. P.J. Kale NSS coordinator. Chief of Rainbow blood blank, Dr. Bhange was prominently present in the program. Whole program was conducted by Dr. D. C. Dharne and vote of thanks was presented by Dr. P.A. Bidwai.

Blood group detection camp:

Through the blood detection camp, 19 participants tested their blood group and there after donated blood. This activity was run by red ribbon club collaboration with Rainbow blood bank, Dhantoli, Nagpur. This camp was arranged by Dr. P. A. Bidwai, Coordinator, Red Ribbon Club with the help of NSS Coordinator Dr. P.J. Kale along with registered members.

Dr. Pushpanjali A. Bidwai
Co-ordinator

Dr. Sanjay P. Dhanwate
Principal

***

आयकराचे आगणन आणि कर नियोजन

दिनांक २१ जानेवारी २०२२ नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कॉलेजा कारंजा (घा.) येथे महाविद्यालयातील वाणिज्य विभाग, आयकर व गुंतवणूक सल्ला केंद्र IQAC व COTI यांच्या संयुक्त विद्यमाने आभासी पद्धतीने ‘आयकराचे आगणन आणि कर नियोजन’ या विषयावर राज्यस्तरीय एक दिवसीय आभासी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

या कार्यशाळेच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे होते. तर उद्घाटक म्हणून भारत शिक्षण संस्थेचे उपाध्यक्ष मा. संदिपदादा काळे, प्रमुख अतिथी म्हणून डॉ. एम. के उमाटे महाविद्यालय नागपूर चे प्राचार्य डॉ. डी. व्ही. नाईक तर बीजभाजक म्हणून डॉ. रविन्द्र सोनटके उपस्थित होते. कार्यशाळेचे बीजभाषक डॉ. रविन्द्र सोनटके यांनी आयकराच्या संबंधित बाबींचे तसेच आयकराचे नियोजन यांसबंधी मार्गदर्शन केले. जुनी करप्रणाली व नविन करप्रणाली मध्ये काय फरक आहेत याचे पीपीटी द्वारे सखोल विवेचन त्यांनी केले. सोबतच करदात्यांनी कराचा भरणा करतांना कोणत्या गोष्टीची काळजी घ्यायला हवी. नवीन करप्रणाली कशाप्रकारे बदलली आहेत या संदर्भात सखोल मार्गदर्शन केले. सोबतच उपस्थित प्राध्यापकांनी विचारलेल्या प्रश्नाचे समाधान देखील केले.

प्रमुख अतिथी डॉ. डी. व्ही. नाईक यांनी करदात्यांचा देशाच्या आर्थिक विकासात मोठा वाटा असून आपण हे राष्ट्रीय कर्तव्य म्हणून पार पाढायला पाहिजे असे प्रतिपादन त्यांनी बोलतांना केले. कार्यशाळेचे उद्घाटक भारत शिक्षण संस्थेचे उपाध्यक्ष मा. संदिपदादा काळे यांनी देशाच्या विकासासाठी करप्रणाली ही महत्वपूर्ण भूमिका बजावत असून आताची करप्रणाली ही सर्वव्यापी असल्याने प्रतिपादीत केले. कार्यशाळेचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. संजय धनवटे यांनी चाणक्याच्या अर्थनिती व तत्कालीन करप्रणालीचा दाखला देत आधुनिक करप्रणालीची तुलना करून आपले मत मांडले.

कार्यक्रमाचे संचालन प्रा. दर्शनकुमार चांभारे यांनी तर प्रास्ताविक कार्यशाळेचे संयाजक व IQAC समन्वयक डॉ. अविनाश कदम यांनी तर आभार प्रदर्शन IQAC उपसमन्वयक डॉ. उमेश मेश्राम यांनी केले. कार्यशाळेच्या यशस्वीतेकरीता महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, प्राध्यापिका तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी या सर्वांनी अथक परिश्रम घेतले.

कार्यशाळेकरिता अन्य महाविद्यालयातील मोठ्या प्रमाणात प्राध्यापक, विद्यार्थी आभासी पद्धतीने उपस्थित होते.

धन्यवाद !

वाणिज्य विभाग,

आयकर व गुंतवणूक सल्ला केंद्र
आय.क्यु.ए.सी., व कोटी

प्राचार्य

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल कारंजा (घा.)

क्रिडा विभाग

दरवर्षी प्रमाने क्रिडा विभागांतर्गत विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकास होण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयात विविध खेळांच्या चमु तयार करून आंतर महाविद्यालयीन क्रिडा स्पर्धेत सहभाग नोंदविल्या जातो. परंतु सत्र २०२१-२२ मध्ये कोरोनाच्या संकटामुळे विद्यार्थ्यांच्या कोणत्याही स्पर्धा विद्यापीठाद्वारे आयोजित करण्यात आल्या नाहीत. त्यामुळे आंतर विद्यापीठ क्रिडा स्पर्धेत सहभाग घेण्यापासून विद्यार्थी वंचित राहिले तरी पण महाविद्यालयाच्या स्तरावर योग प्रात्याक्षिक कार्यक्रम घेण्यात आले.

या सत्रामध्ये महाविद्यालयाच्या वतिने राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपूर विद्यापीठ द्वारे घेण्यात आलेल्या निवड चाचणी करिता मुला-मुलींना कोविडच्या दृष्टीने काळजी व व्हॅक्सीन घेऊन निवड चाचणी करिता पाठविण्यात आले.

या वर्षी आनंदाची बातमी ही की महाविद्यालयाच्या कराटे ह्या खेळांच्या खेळाडुची आंतर विद्यापीठ कराटे स्पर्धे करिता निवड झालेली असुन त्यानी स्पर्धेत सहभाग घेतला हा विद्यार्थी खेळाडु श्री. रोहित ईश्वर चरपे असुन तो बीएस्सी भाग ३ चा विद्यार्थी आहे.

त्याचे प्राचार्य डॉ. संजय पी. धनवटे ह्याचे हस्ते ट्रॅकसुट स्पोर्ट्स शुज देऊन सत्कार करण्यात आला. संपुर्ण सत्रामध्ये राष्ट्रीय सन महाराष्ट्र दिन, स्वातंत्र्य दिन व गणराज्य दिन या दिवशी ध्वजारोहण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले.

अशा प्रकारे महाविद्यालयाच्या क्रिडा विभागांतर्गत कामकाज करण्यात आले व संपुर्ण सत्राचा वार्षिक अहवाल मा. प्राचार्य डॉ. संजय पी. धनवटे ह्यांना सादर करण्यात आला.

क्रिडा विभागाच्या यशस्वी वाटचाली मध्ये महाविद्यालयातील प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी ह्यांचा मोलाचा वाटा आहे.

महविद्यालयाचा क्रिडा विभाग प्रमुख मी प्रा. प्रमोद सा. काळे, प्राचार्य, प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी ह्यांचे व्यक्तिशा आभार व्यक्त करून २०२१-२२ चा वार्षिक अहवाल महाविद्यालयास समर्पित करित आहे.

धन्यवाद !

प्रा. प्रमोद सा. काळे
क्रिडा विभाग प्रमुख

STUDENT-TEACHER GAURDIUN SCHEME (Dattak Palak Yojana)

Aims and Objectives

- I) Student should be self-reliant while receiving education.
- II) Economically weak student should not lag behind in education.
- III) Student should be socially-oriented and work for betterment of country.
- IV) Student should take keen interest in education.
- V) Literacy-rate should increase higher and higher.
- VI) To have realization of duties and rights.
- VII) To realize the sense of responsibility of education
- VIII) Student should complete with the intent of ambition.
- IX) To eradicate the ignorance towards education

Background of the Scheme

Narayanrao Kale Smruti Model College, was established in 1989 in Karanja (Gh.) Dist.- Wardha by late KeshwajiShete and late Bapusaheb Deshmukh. The sapling of 1989 has become Banyan tree of knowledge, imparting higher education to every strata of society in Karanja and around the Karanjataluka. The purpose of the institute is to educate everyone with the mission “Education to all”. Education is the river of knowledge.

Not a single student should be deprived of it in order to evolve a overall development of student. Most of the students come from different yet difficult situation in which they struggle to even complete primary and middle level education. Due to economic and monetary hindrance, student gets discouraged to pursue under-graduate, education. Most of students belong to agrarian section. Such students leave education in middle and could not complete their graduation. Taking into consideration of the grim situation of economically-weak students, the college initiated the “Student–Teacher Guardian Scheme”.

To implement the scheme, the aims and objective and methodology of scheme was constituted under the guidance of respected Principal, Dr. Sanjay Dhanwate with holding series of meeting with teaching and non teaching staff the scheme was come into effect. Dr. GauravPethé and Dr. M P Gawande were appointed as co-ordinator of the scheme for session 2021-22. The co-ordinator formulated criteria for economically-weak students to avail the scheme. Economically-weak students applied for the scheme with submission of pro-forma with required information. The coordinators scrutinized the application and verified authenticity of situation of students. They call parents of student, taking stock of their economic situation. After duly inspection and scrutiny, students were qualified for the scheme by the co-ordinators. Over the last 6 years the scheme is being availed by economically weak students. The advantages of scheme reflected in the educational progress of students.

The special feature of the scheme is that the financial fund generated from the entire staff of the college by donation one day amount from their monthly salary once in a year. The purpose of the scheme is to facilitate the educational journey of students without any financial obstruction and problems.

From last 6 year this scheme is running for the student of economical backward students by college teaching and non teaching staff. The scheme is running for student of all three faculties especially from first year. Each year form of this scheme is filled from students and with rules and regulation of scheme the candidate will be selected for scholarship. The last year students who passed in their previous year exam and now in their next semester are continued under this scheme. There are 9 new students are benefited in this year 2021-22. Due to Covid pandemic situation and after submission of forms, telephonically call was done by coordinators Dr. G.B.Pete and Dr MP Gawande to students home for to know the real economic condition of the student. All these nine students were selected for scheme, the amount were given to for tuition fee and it is deposited to college account i.e. 16366/- in this non grant fees is 11406/- and grant fees is 4960/-. This amount will be helpful for students for their little educational purposes. All the Receipts for this tuition fees are attached with this report.

The list of selected candidates along with details

LIST OF AMOUNT DISBURSED

Sr. No.	Name of Student	Class	Amount	NG/Grant	Receipt no/Date
1	Ku. Prachi Yogesh Shete	B.A I	3502	NG	4565/3.3.22
2	Ku. Geeta A Anturkar	B.A. III	2467	Grant	4560/3.3.22
3	Ku. Kamlesh A Anturkar	B.A. I	2778	NG	4566/3.3.22
4	Ku Dhanashri P Gurubhele	B.Com I	1653	Grant	4562/3.3.22
5	Ku Payal V Chopde	B.Com I	840	Grant	4561/3.3.22
6	Ku. Divya D Gaikwad	B.Sc.-II	635	NG	4563/3.3.22
7	Ku. Aakansha V More	B.Sc.-II	2741	NG	4564/3.3.22
8	Ku. Vaishnavi V Khapre	B.Sc. I	1750	NG	4567/3.3.22
9	Ku. Tejaswini L Maliye	B.Sc.-I	voucher		
			16366/		

Co-ordinator

Student Teacher Gaurdian Scheme

Principal

Student Teacher Gaurdian Scheme

क्रियाशिल उपक्रम : एक दृष्टीक्षेप

कला विभाग

निरोप समारंभ व उद्बोधन वर्ग

कला शाखा – निरोप समारंभ

परीक्षापूर्व मार्गदर्शन व कार्यशाळा

मराठी भाषा गौरव दिन

राज्यस्तरीय चर्चासत्र

राज्यस्तरीय चर्चासत्र

क्रियाशिल उपक्रम : एक दृष्टीक्षेप

वाणिज्य विभाग

विद्यार्थी निरोप समारंभ

राज्य स्तरीय कार्यशाळेचे आयोजन

विद्यापीठ परीक्षापूर्व मार्गदर्शन कार्यशाळा

पुरस्कार प्राप्त विद्यार्थीनीचा गौरव करताना

एम.बी.ए. मार्गदर्शन कार्यशाळा

Online Classes संबंधी चर्चासत्र

क्रियाशिल उपक्रम : एक दृष्टीक्षेप

विज्ञान विभाग

प्रथम पुरस्कार प्राप्त विद्यार्थी : विदर्भ स्तरीय
UUPTA – सेमीनार, समुद्रपूर

राष्ट्रीय विज्ञान दिनाचे आयोजन

शैक्षणिक सहल

राष्ट्रीय स्तरीय परिषदेचे आयोजन

राष्ट्रीय स्तरीय परिषदेचे आयोजन

गांदुळ खत प्रकल्प

क्रियाशिल उपक्रम : एक दृष्टीक्षेप

सांस्कृतिक विभाग

सांस्कृतिक महोत्सव पाहुण्यांचे स्वागत

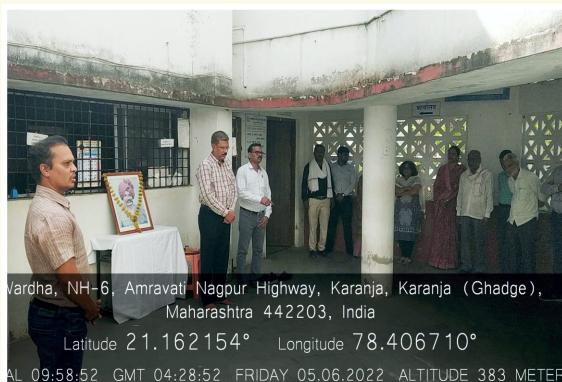
सांस्कृतिक महोत्सव उद्घाटन समारंभ

सांस्कृतिक महोत्सव पुष्परचना स्पर्धा

सांस्कृतिक महोत्सव बळिस वितरण

छत्रपती शाहू महाराज जयंती

सांस्कृतिक महोत्सव सामुहिक नृत्य सादर करतांना
बी.एस्सी.भाग ३ च्या मुली

क्रियाशिल उपक्रम : एक दृष्टीक्षोप

क्रिडा विभाग

रोहीत चरपे

बी.एस.सी. भाग ३

कराटे कलर होल्डर

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

सुमित गिरडकर

बी.ए. भाग २

खडी कलर होल्डर

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

आंतरराष्ट्रीय योग दिन

खो-खो स्पर्धेचे आयोजन

कबड्डी स्पर्धेचे आयोजन

व्हॉलीबॉल स्पर्धेचे आयोजन

महाविद्यालयीन प्राविष्ट्य प्राप्त विद्यार्थी

सत्र २०२०-२१

कला विभाग

कु. आकांशा नासरे
बी. ए. भाग १

कु. सोनाली आमझिरे
बी. ए. भाग २

अनिल ढोमणे
बी. ए. भाग ३

वाणिज्य विभाग

कु. प्रतिक्षा भांगे
बी. कॉम. भाग १

अक्षय मदनकर
बी. कॉम. भाग २

कु. नुतन बैगणे
बी. कॉम. भाग ३

विज्ञान विभाग

कु. टिंकल देशमुख
बी. एस्सी. भाग १

कु. गुंजन भादे
बी. एस्सी. भाग २

विद्याधर पाठे
बी. एस्सी. भाग ३

क्रियाशिल उपक्रम : एक दृष्टीक्षेप

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग

जागतिक महिला दिन

वादविवाद स्पर्धा

वृक्षारोपन कार्यक्रम

महिला सक्षमीकरण कार्यक्रम

कोविड-१९ लसीकरण कार्यक्रम

महिला स्वसंरक्षण शिक्षण कार्यक्रम

कोविड-19 का टीका सुरक्षित है

टीकाकरण के लिए ध्यान रखें

जांच के लिए पंजीकरण के समय प्रयोग की गई फोटो आई डी लेकर जाएं।

टीका लगने के बाद निर्धारित क्षेत्र में **30 मिनट** रहें।

पूरी सुरक्षा के लिए दूसरा टीका निर्धारित दिन पर लगवाएं।

टीके के बाद भी जारी रहे पांच व्यवहार, कोरोना से हो सबका बचाव

मास्क सही से पहनें

हाथों को नियमित रूप से साबुन व पानी से धोएं या सैनिटाइजर का प्रयोग करें।

आपस में **2 गज** की दूरी बनाएं।

लक्षण दिखने पर तुरंत खुद को दूसरों से अलग रखें।

लक्षण दिखने पर तुरंत परीक्षण करवाएं।

टीकाकरण करवाने के लिए पंजीकरण अनिवार्य है।

हम सुरक्षित,
तो देश सुरक्षित!